


GÖTEBORGS STADS PARKERING AB

# ÅRSREDOVISNING MED HÅLLBARHETSREDOVISNING 2017







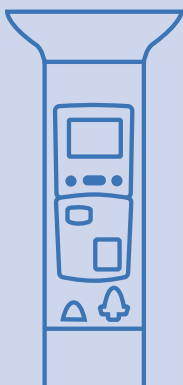
# INNEHÅLL

4	Året i siffror
6	VD har ordet
8	Uppdrag
10	Affärsmodell
14	Syn på hållbarhet och hållbarhetsstrategi
16	Organisation för att nå hållbarhetsmålen
18	Intressentanalys
20	Väsentlighetsanalys
24	Kunden i fokus
34	Bolagets roll i stadsutvecklingen
40	Hållbar mobilitet i en hållbar stad
46	Attraktiv arbetsgivare
52	GRI-index
54	Nyckeltal
<hr/>	
<b>58</b>	<b>FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE</b>
<hr/>	
<b>62</b>	<b>FINANSIELLA RAPPORTER</b>
<hr/>	
<b>84</b>	<b>FASTIGHETSFÖRTECKNING</b>

# 993

nya betalautomater  
har satts upp under året.

570 av dem tar  
emot mynt.



# 380 000

personer har laddat ner  
appen Parkering Göteborg  
till sin mobiltelefon.

# 250 000

personer har använt  
appen minst en gång.

# 25 000

personer använder  
appen under en dag.

# 100%

av all el som  
Göteborgs Stads  
Parkering använder är  
märkt med Naturskydds-  
föreningens Bra miljöval.



## Nära 600 post-it-lappar

fylldes med tankar för  
framtiden under  
Affärsplanedagen.

# 816



**NYA INFORMATIONSSKYLTAR**  
har satts upp i sju parkerings-  
hus och fyra markparkeringar  
under två månader.

1 500 kronor får varje  
medarbetare i en cykelförmån.  
Pengarna kan användas  
till att reparera eller köpa  
utrustning till sin cykel.



**950 MWh EL  
PER ÅR SPARAR**

de nya solcellsdrivna  
betalautomaterna  
jämfört med de gamla.



**76 parkeringsplatser**  
inom Parkering Göteborg  
har nu elladdning.

Det är en ökning med

**69%**  
på ett år.



**5:e PLATS**

i tävlingen **Svenska  
Designpriset** kom Parkering  
Göteborg-appen på 5:e plats i  
kategorin Digital – smarttelefon.



**8%**

av invånarna i Göteborg med  
omnejd parkerar varje dag  
eller flera dagar i veckan i  
centrala Göteborg. Det visar en  
Sifo-undersökning som Göteborgs Stads  
parkering presenterade under året.

De närmsta åren **försvinner omkring 5 000  
befintliga parkeringsplatser i centrala  
Göteborg tillfälligt eller permanent** till följd  
av att Göteborg växer och utvecklas. Genom att ta  
fram ersättningsplatser och erbjuda andra mobilitets-  
lösningar arbetar Göteborgs Stads Parkering för ett  
tillgängligt Göteborg även i en tid av förändring.





VD HAR ORDET

I EN TILLGÄNGLIG OCH  
ATTRAKTIV STAD HITTAR  
MÄNNISKORNA FLYTET

Det är människorna som skapar ett levande samhälle. Att få ihop vardagen med arbete, studier, fritidsaktiviteter och familjeansvar kan liknas vid ett system, sammansatt av många olika funktioner. Göteborg står mitt i en spännande men utmanande tid. Att systemet fungerar även i förändring är avgörande för att Göteborg ska bibehålla sin attraktivitet och lyskraft.

Systemets funktion påverkar näringslivets möjligheter att utföra sina uppgifter gentemot oss som kunder och välfärdens möjligheter att tillgodose våra behov som medborgare. Om en funktion brister påverkas samhället negativt. Hur väl alla funktioner, som bygger en stad, fungerar påverkar hur väl staden attraherar företagsinvesteringar, turister och arbetskraft.

Visionen för Göteborgs Stads Parkering är att vara en motor för hållbar mobilitet. Vi ska bidra till att människor ska kunna röra sig på ett hållbart sätt i hela Göteborg. Vi vill att människor ska hitta flytet i sin vardag, åka kollektivt eller med cykel när de kan men även kunna använda bil när de måste.

Vår målbild har vi summerat i tre områden. Alla som befinner sig i Göteborg ska uppleva att staden är tillgänglig, kunden ska uppleva att det är lätt att resa och ta sig till och från sitt resmål, samt att vi använder och samnyttjar stadens resurser på ett effektivt sätt.

Att vara en motor innebär inte att Göteborgs Stads Parkering har tagit på sig uppgiften att nå våra mål på egen hand. Vi vill se till att saker händer i samarbete med andra offentliga och privata aktörer. I vår omvärldsanalys och vårt innovationsarbete vill vi uppmuntra nya hållbara mobilitetslösningar, oavsett om det är vi eller någon annan aktör som står för genomförandet.

Bolagets utgångspunkt och främsta bidrag i arbetet med hållbar mobilitet är vårt ansvar för 66 000 parkeringsplatser som samordnas inom tjänsten Parkering Göteborg. Till det kommer vårt kunnande och vår erfarenhet som stärks i kundmöten och via kundundersökningar.

Från att tidigare ha varit ett bolag som enbart såg till behovet av att kunna parkera sin bil arbetar vi i dag med att underlätta för människor att röra sig i staden oavsett val av färdmedel. Ju mer hållbart, desto bättre. På detta sätt bidrar Göteborgs Stads Parkering till det övergripande målet för Göteborgs Stad om att vara en hållbar stad – öppen för världen.

I dag är Göteborg en stad i stark förändring. Staden förtätas med nya bostäder och arbetsplatser. En förstärkt infrastruktur är på väg att komma

på plats. Vårt uppdrag i förändringen är att upprätthålla och utveckla mobiliteten för invånare, besökare och näringsliv under de kommande årens omfattande byggarbeten i centrala Göteborg. Allt i syfte att få vardagen att fungera.

Under 2017 har Göteborgs Stads Parkering tagit flera stora utvecklingsprång. Nu ansvarar bolaget för tjänsten Parkering Göteborg, som samordnar alla kommunala parkeringsplatser i ett gemensamt kundmöte. Den nya appen, Parkering Göteborg har lanserats och i slutet av året stod appen för 50 procent av betalningarna. Dessutom har kundkontakterna förbättrats med ett nytt ärendehanteringssystem och driftsäkerheten i betalningssystemet har höjts genom installationen av nästan 1 000 nya soldrivna betalautomater.

Uppdraget för oss som arbetar på bolaget är fortsatt att alltid ha kundens fokus i fokus. Det handlar om att på riktigt bry sig om varför kunden agerar som den gör och att göra kunden till en samarbetspartner i utvecklingen.

En ökad digitalisering ger oss allt mer insikt om kundernas beteenden vilket stärker oss att utveckla erbjudandet. I detta arbete ingår att möta varje kund utifrån

dess förutsättningar, behov och upplevelser med vetskapen om att en hållbar mobilitet skiljer sig åt mellan olika människor.

Nu fortsätter utvecklingen. Under 2018 ska arbetet med parkeringsgaraget vid Skeppsbron komma igång på allvar. Flera parkeringsanläggningar inom Parkering Göteborg kommer att utrustas med ny teknik som både registrerar in- och utpassager och i realtid kan avgöra var det finns lediga platser. Informationen kommer sedan finnas tillgänglig i Parkering Göteborg-appen. Det kommer hjälpa kunderna att snabbare komma fram till en ledig plats och vara ytterligare ett bidrag till en mobilitet som bidrar till ett attraktivt, tillgängligt och hållbart Göteborg.

**MARIA STENSTRÖM**

VD GÖTEBORGS STADS PARKERING



# HELA GÖTEBORGS VERKTYG FÖR HÅLLBAR MOBILITET

Gothenburgs Stads Parkerings ska med sin parkeringsverksamhet främja långsiktigt hållbar utveckling, såväl ekonomiskt, socialt som ekologiskt och stärka stadsutvecklingen. Det har kommunfullmäktige tagit beslut om och skrivit in i bolagets ägardirektiv.

## GÖTEBORGARNAS VILJA STYR BOLAGET

Gothenburgs Stads Parkerings är ett helägt kommunalt bolag. Det gör att styrande dokument som Gothenburgs kommunfullmäktige har antagit för att gälla alla bolag och förvaltningar inom staden också gäller för Gothenburgs Stads Parkerings.

### Till dessa dokument hör:

- Parkeringspolicyn (2009)
- Trafikstrategin för en nära storstad (2015)
- Klimatstrategiskt program för Gothenburg (2014)
- Gothenburgs stads miljöprogram (2013)
- Mål- och inriktningsdokument för Gothenburgs stads budget 2017 (2016)

De mål och åtgärder i dessa styrande dokument som rör verksamheten inom Gothenburgs Stads Parkerings finns med i det mål- och inriktningsdokument för bolaget som varje år antas av bolagets styrelse.

Utöver allmänna styrdokument styr kommunfullmäktige över bolagets verksamhet genom det fastställda ägardirektivet från 2012.

## ÄGARDIREKTIV FÖR GÖTEBORGS STADS PARKERING

Ägardirektivet slår fast att bolaget "genom ett aktivt agerande inom parkeringsverksamheten" ska "vara en aktör i syfte att stärka stadsutvecklingen och Gothenburgs roll som regioncentrum. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med stadens parkeringspolicy och på ett sätt som främjar långsiktig hållbar utveckling, såväl ekonomiskt, socialt som ekologiskt".

## Ägardirektivet ger bolaget följande uppdrag:

- Främja nya resvanor genom parkeringslösningar för bilar och cyklar vid bytespunkter inom kollektivtrafiken.
- Bolagets parkeringsanläggningar ska vara väl lokaliserade, trygga, säkra och av god kvalitet.
- Medverka till att samordna parkeringserbjudanden som stadens förvaltningar och bolag har för att skapa en likabehandling av kunden oavsett var på kommunal tomtmark, allmän platsmark eller kvartersmark man parkerar genom att ha enhetliga regler, avvägda taxestrukturer och enhetlig övervakning.
- Medverka i och stödja stadens strategiska utvecklings- och planarbete med kunnande och erfarenhet i parkeringsfrågor.





## TRAFIKSTRATEGIN FÖR EN NÄRA STORSTAD

*Trafikstrategin för en nära storstad har tre stycken mål.*

### 1. Ett lättillgängligt regioncentrum

Det ska vara lätt att nå viktiga platser och funktioner, oavsett färdmedel och förutsättningar. Trafikstrategin ska skapa förutsättningar för ett attraktivt, effektivt och hållbart transportsystem som stödjer stadsutvecklingen och gör att invånare, besökare och verksamheter upplever Göteborg som lättillgängligt.

### 2. Attraktiva stadsmiljöer och ett rikt stadsliv där människor vill bo, arbeta, handla, studera och mötas

Trafikstrategin ska medverka till att de urbana miljöerna blir så attraktiva att stadens konkurrenskraft stärks då många vill etablera sig här. Trafikstrategin ska också bidra till att människor känner sig trygga och säkra och mår bra av att vistas i stadsmiljöerna.

### 3. Göteborg som Nordens logistikcentrum har en konkurrenskraftig logistik- och industrinäring

Det främjar en utveckling av befintliga och nya branscher som skapar arbetstillfällen. Trafikstrategin slår fast att det totala antalet resor kommer att öka och att det ska mötas med en annan färdmedelsfördelning än i dag där antalet bilresor till 2035 ska minska med 25 procent jämfört med år 2011 till förmån för ökat resande till fots eller med cykel och med kollektivtrafik.

- Säkerställa en stabil ekonomisk utveckling och tillfredsställande soliditet, för att skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt agerande.
- Hålla god kvalitet i fastighetsförvaltningen genom att vårda och utveckla de anläggningar som bolaget förvaltar.
- Medverka till att dagens parkeringar i innerstadens gatumiljö minskas och ersätts av parkeringsanläggningar för boende, handel och service.
- Skapa och driva parkeringslösningar för både bilar och cyklar i områden där staden bedömer att parkeringsanläggningar behöver tillkomma för att ta hand om dagens boendeparkering på allmän platsmark, längre besöks-parkering och för att göra stadens publika anläggningar tillgängliga.

## PARKERINGSPOLICY FÖR EN ATTRAKTIV OCH VACKER STAD

Parkeringspolicyns mål är en attraktiv och vacker stad med en hållbar stadsutveckling – socialt, ekonomiskt och ekologiskt, som är tillgänglig för alla. Parkeringspolicyn ska uppmuntra till att fler väljer kollektivtrafiken eller cykeln framför bilen.

### Parkeringspolicyn ska:

- Stödja en hållbar stadsutveckling.
- Skapa en gemensam syn på parkering för bil och cykel.
- Vara ett stöd för avvägningar av plats för parkering mot stadsmiljökvantiteter.
- Medverka till att resande med kollektivtrafik och cykel ökar.
- Ge vägledning för kommunala aktörer.
- Sprida kunskap om parkering inom och mellan berörda organisationer.
- Utgöra underlag för ett separat åtgärdsprogram.

# 66 000 PARKERINGSPLATSER ÄR HJÄRTAT I AFFÄREN

Göteborgs Stads Parkering ska bidra till Göteborgs utveckling genom att skapa attraktiva mobilitetslösningar som medverkar till hållbara resvanor. Det är det som är affärsidén.

## DE EGNA PARKERINGSHUSEN OCH MARKPARKERINGEN PÅ ARRENDERAD MARK BIDRAR MEST TILL RESULTATET

Göteborgs Stads Parkerings huvudsakliga affär består av parkeringsverksamhet för besökande, boende och verksamma. Denna verksamhet bedrivs med:

- 9 000 egna parkeringsplatser i parkeringshus
- 12 000 parkeringsplatser på arrenderad mark
- 45 000 parkeringsplatser där bolaget har i uppdrag att sköta parkeringsverksamheten åt affärspartners. 25 000 platser av dessa är på trafikkontorets gatumark.

Merparten av bolagets resultat kommer från parkeringsverksamhet som bedrivs i egna parkeringshus och på arrenderad mark.

Genom att bibehålla och utveckla affärs-mässigheten i verksamheten säkerställs en stabil ekonomisk utveckling över tid.

## KUNDER OCH PARTNERS OCH LEVERANTÖRER GÖR AFFÄREN MÖJLIG

Kunder som nyttjar bolagets parkeringslösningar benämns parkeringskunder. I dagsläget erbjuder bolaget:

- Besöksparkering
- Tillståndsparkering
- Fasta förhyrda platser
- Cykelparkering
- Parkering med elladdning

Bolaget sköter parkeringsverksamheten åt ett flertal kommunala bolag och förvaltningar samt även privata och regionala aktörer som upplåter sina parkeringsplatser till allmänna behov. Dessa kunder benämns affärspartners.

Hyresgäster i de lokaler som är en integrerad del av bolagets parkeringsanläggningar, benämns lokalkunder. På sikt ska denna del av verksamheten avvecklas.

För att ha möjlighet att uppnå bolagets vision och bereda utrymme för att fokusera på kärnverksamheten så ingår Göteborgs Stads Parkering i samarbeten med relevanta aktörer som ligger i framkant inom sina kompetensområden.

## VISION, AFFÄRSIDÉ OCH FÖRHÅLLNINGSSÄTT OCH KÄRNVÄRDEN

Göteborgs Stads Parkerings vision är att vara en motor för hållbar mobilitet. Parkering är en central del inom hållbar mobilitet och bolaget är, i samverkan med andra aktörer, med och skapar attraktiva mobilitetslösningar som på en övergripande strukturell nivå stödjer en långsiktig och hållbar stadsutveckling. Bolaget affärsidé sammanfattas med följande ord:

“Vi ska aktivt bidra till Göteborgs utveckling genom att skapa attraktiva mobilitetslösningar som medverkar till hållbara resvanor”.

Göteborgs Stads förhållningssätt är att veta sitt uppdrag och vem man är till för, att man bryr sig, arbetar tillsammans och tänker nytt. Dessa förhållningssätt ligger till grund för de kärnvärden som

ska präglade Göteborgs Stads Parkering, och hur bolaget vill att kunder, affärspartners, samarbetspartners, medarbetare och andra intressenter ska uppfatta bolaget. Göteborgs Stads Parkerings medarbetare behöver vara utvecklingsorienterade, förtroendeskapande och skickliga på att bygga relationer. Bolagets kärnvärden är nytänkande, pålitliga och lyhörda.

## MÅLBILD OCH STRATEGISKA FOKUSOMRÅDEN

Göteborgs Stads Parkering samordnar all kommunal parkering inom varumärket Parkering Göteborg, i syfte att säkerställa god tillgänglighet för olika målgrupper och för att nyttja kommunalt ägda parkeringsplatser effektivare.

För att uppnå ett effektivt nyttjande av stadens parkeringsytorna krävs att platserna kan nyttjas av både besökare, boende och arbetande. Bolagets mål är att skapa tillgänglighet till staden över tid, en viktig del i detta är att utveckla parkeringsverksamheten för att kunna möta förändringar i kundernas behov.

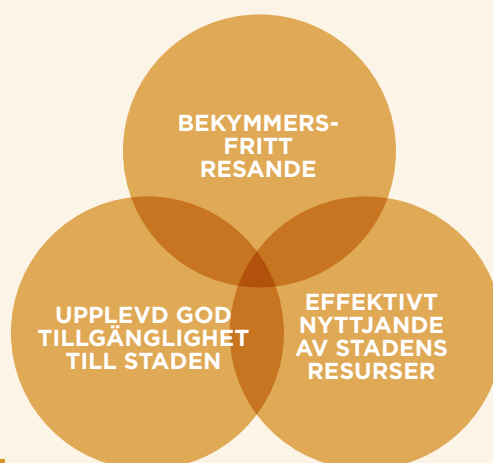
Genom Parkering Göteborg blir det enklare för kunden att resa, betala och hitta. På så sätt minskar söktrafik, ökar hållbarhet och effektiviserar hur kunden kan använda tillgängliga parkeringsplatser. Det kommer till nytta för varje parkeringskund samtidigt som det bidrar till Göteborgs Stads hållbarhetsmål.

## AFFÄRSIDÉ:

*“Vi ska aktivt bidra till Göteborgs utveckling genom att skapa attraktiva mobilitetslösningar som medverkar till hållbara resvanor”.*



## MÅLBILD I TRE OMRÅDEN:

TRE FOKUSOMRÅDEN  
KAN BESKRIVAS PÅ FÖLJANDE SÄTT:**SKAPA ETT ENHETLIGT  
KUNDERBJUDANDE**

Det ska vara en tydlig avsändare på alla Göteborgs Stads parkeringsplatser med likartade betal-system, enhetliga taxor och villkor. Det ska finnas en kanal in för alla kunders ärenden och likartade informationssystem som skapar enkelhet och tydlighet.

**FRÄMJA FÖRÄNDRADE  
RESVANOR OCH FÖRENKLA  
RESANDET**

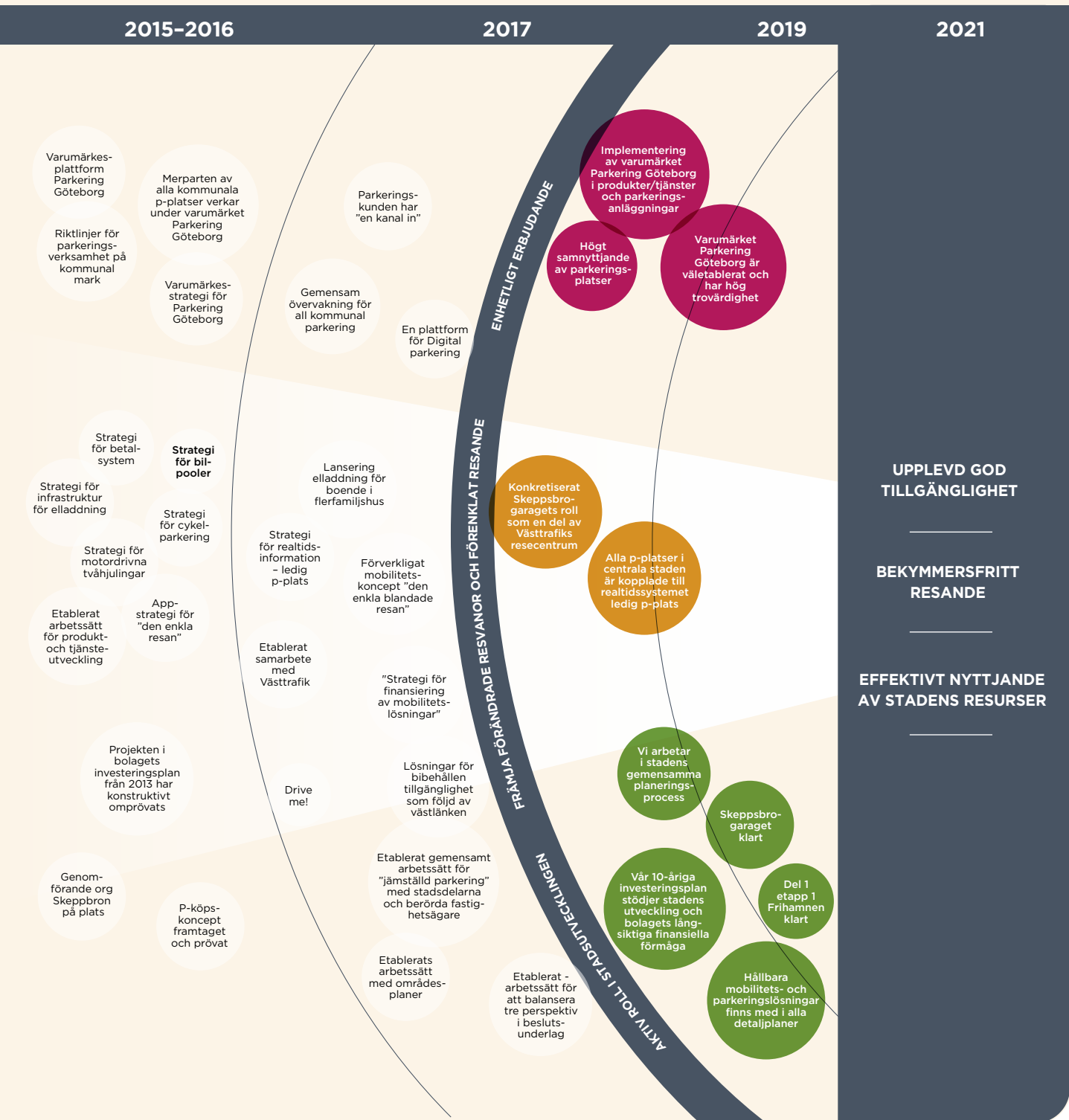
Bolagets parkeringsanläggningar och tjänster ska uppmuntra till nya beteendemönster och stödja förändrade resvanor. De ska vara lättillgängliga noder för besökare med bil, där det är lätt att hitta ledig plats och lätt att byta till cykel eller kollektivtrafik. Parkeringsanläggningarna ska erbjuda produkter och tjänster som gör att det blir möjligt att göra resan utan egen bil, till exempel genom bilpooler. Där ska också erbjudas tjänster som minskar behovet av att resa. Ett sådant exempel kan vara utlämning av varor.

**TA EN DRIVANDE ROLL I  
STADSUTVECKLINGEN**

Göteborgs Stads Parkering bidrar med kompetens och helhetssyn på hållbar mobilitet och kundperspektiv i stadens planeringsprocess för att skapa förutsättningar för parkeringsanläggningar som är hållbara, flexibla och som kan anpassas efter kundernas förändrade behov och beteenden. Bolaget bidrar med kompetens och erfarenhet om hur ett effektivt samnyttjande av parkeringsplatser och realtidsinformation kan minska behovet av nya parkeringsplatser. Tillsammans med kommunala samarbetspartners driver bolaget frågor som stärker social integration, rättvis parkering och värdeskapande underhåll.

## MÅLBILD OCH STRATEGISKA FOKUSOMRÅDEN

Under tre år har Göteborgs Stads Parkering jobbat med en målbild och fokusområden. Resultatet är att bolaget har förflyttat sig från att i huvudsak förvalta parkeringsplatser till att utveckla tjänster som underlättar vardagen för bolagets kunder.



## EN KUNDPROCESS SOM SKAPAR VÄRDE I DAG OCH I MORGON

Göteborgs Stads Parkerings verksamhet är uppbyggd kring att skapa mesta möjliga värde i dag, i den dagliga leveransen ut mot kund, samtidigt som bolaget bygger förmåga att skapa mesta möjliga värde även i morgon. I dag handlar det om att förädla det som finns medan det i arbetet inför morgondagen handlar om att utmana, utforska och utveckla. Värdekedjan, kundprocessen, beskriver vad bolaget gör, från stadsutvecklingens tidiga skeden till drift av parkeringslösningar. I det dagliga arbetet gäller kundlöftet: "Vi gör Göteborg tillgängligt och attraktivt för dig".

Bolaget samarbetar med stadens bolag och planerande förvaltningar för att gemensamt kunna arbeta för en tillgänglig stad. Bolaget är representerat i arbetsgrupper för flera av stadens detaljplaner som rör parkerings- och mobilitetsfrågor. Bolaget har en systematisk omvärldsbvakning när det gäller frågor som påverkar stadens framtida utveckling. Behov och efterfrågan på parkering och mobilitetslösningar förändras ständigt i en stad som utvecklas och växer. De parkeringslösningar som föreslås baseras på analys av kundbehov, befintlig parkering, kollektivtrafik och andra förutsättningar som kartläggs i en områdesplan.

För att öka tillgängligheten till staden, minska investeringsbehovet och bidra till en attraktiv och hållbar stad över tid arbetar bolagets enligt fyrstegsprincipen:

- |                     |  |
|---------------------|--|
| <b>1. TÄNK OM</b>   | Först och främst överväga åtgärder som kan påverka behovet av transporter och resor samt valet av transportsätt.                         |
| <b>2. OPTIMERA</b>  | Genomföra åtgärder som skapar ett effektivt användande av den befintliga infrastrukturen.  |
| <b>3. BYGG OM</b>   | Göra begränsade ombyggnationer vid behov.  |
| <b>4. BYGG NYTT</b> | Genomföra, om behovet inte kan tillgodoses i de tre tidigare stegen. Det betyder nyinvesteringar och/eller större ombyggnationsåtgärder. |

## KUNDKONTAKTER UTVECKLAR NYA PARKERINGSLÖSNINGAR

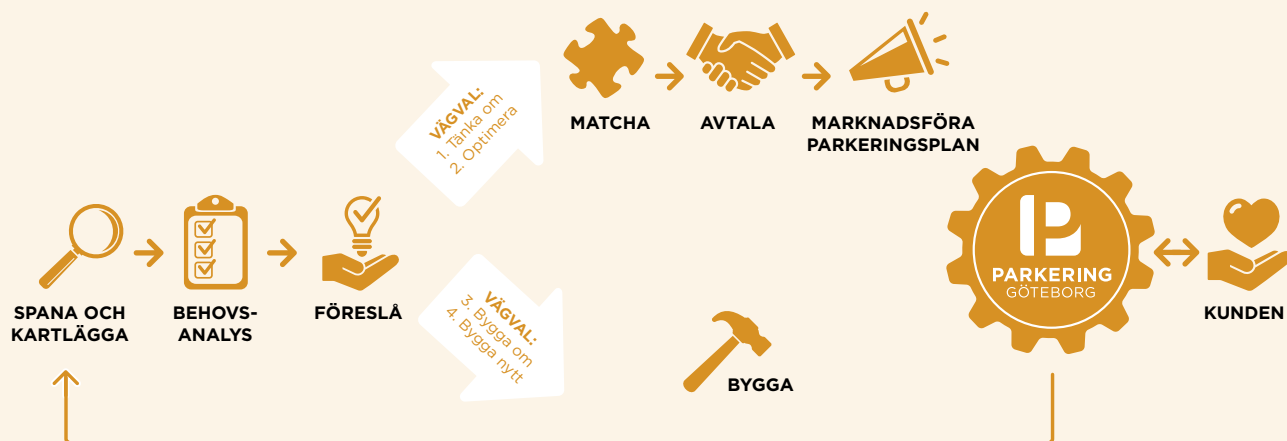
Innan en parkeringslösning blir verklig analyseras vilka affärspartners och samarbetspartners som är aktuella för att optimera kundnyttan. Här tas kontakter och samarbeten etableras.

Parkering Göteborg är bolagets gränssnitt mot kunderna. Här sker kundmötet i form av den dagliga leveransen. Det handlar om teknik, miljö och service i form av betalautomater, digitala tjänster, personliga möten med kundtjänst eller parkeringsövervakare

och inte minst upplevelsen av själva parkeringsanläggningen.

Den dagliga kontakten med parkeringskunderna och löpande dialoger med övriga intressenter ger tillgång till viktig kunskap, såväl om kundens behov och önskemål som om utvecklingsmöjligheter på kort och lång sikt. Denna kunskap använder Göteborgs Stads Parkering för att utveckla parkeringslösningarna. Den dagliga leveransen ger bolaget intäkter som skapar en stabil ekonomi med utrymme för investeringar. Det gagnar en långsiktigt tillgänglig och hållbar stad.

## KUNDPROCESS OCH VÄRDEKEDJA



# EN FUNGERANDE VARDAG ÄR DEN VIKTIGASTE HÅLLBARHETSFRÅGAN

Bolagets syn på hållbarhet utgår från en helhetssyn på de tre dimensionerna där social hållbarhet är målet, ekonomisk hållbarhet är medlet och den ekologiska hållbarheten ställer krav på hur verksamheten bedrivs.

## EN FUNGERANDE VARDAG UTAN NEGATIV MILJÖ- OCH KLIMATPÅVERKAN

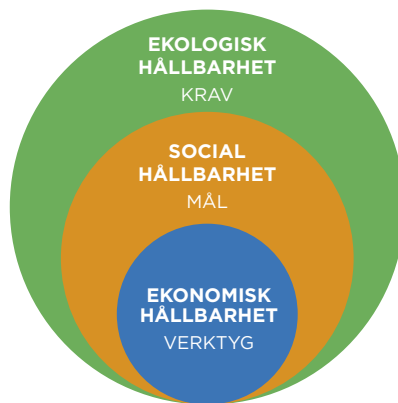
Hållbar utveckling handlar om att säkerställa goda livsvillkor för alla människor, nu och i framtiden. Göteborgs Stads Parkerings bidrag till en hållbar stad handlar i första hand om att medverka till att så många som möjligt har en fungerande vardag genom att staden upplevs som tillgänglig och attraktiv. Målet är att stadens bilburna invånare, besökare och verksamma enkelt hittar parkering på en plats där det är enkelt att byta mellan olika transportslag för att nå sin målpunkt. En god tillgänglighet till staden är också viktig för besöksnäring, handel och verksamheter vilket påverkar stadens ekonomi och dess möjligheter till en hållbar tillväxt.

Bolaget tar ansvar för sin miljöpåverkan på flera sätt: genom att bidra till ett ökat hållbart resande, genom lösningar som minskar söktrafiken till våra parkeringsanläggningar och genom ett systematiskt arbete med att minska energiförbrukningen.

Det ekonomiska ansvaret handlar om att utifrån en helhetssyn skapa ekonomiska värden både i parkeringsverk-

samheten och indirekt genom att i samverkan med stadens aktörer bidra till en hållbar stadsutveckling.

Bolagets förhållningssätt kan sammanfattas i en vilja att göra en fungerande vardag möjlig utan negativ miljö- och klimatpåverkan och därigenom skapa ekonomiska värden, direkt och indirekt.



## HÅLLBAR MOBILITET SER TILL EKOLOGISKA, SOCIALA OCH EKONOMISKA KRAV

Hållbar mobilitet kan definieras som: "transporter och resande som är

effektiva och bra för såväl ekonomi och samhällsutveckling som hälsa och miljö". Om en resa behöver göras är gång, cykel och kollektivtrafik att föredra. I andra hand kan en effektivare bilanvändning, såsom bilpool eller samåkning, definieras som hållbar. I viss mån kan fossilbränslefria resor betraktas som hållbara.\*

## HÅLLBARHETSSTRATEGIN GÖR DET LÄTTARE ATT FOKUSERA

Under 2017 har ledningen för Göteborgs Stads Parkering formulerat sitt förhållningssätt till de tre hållbarhetsperspektiven och fattat beslut om verksamhetens väsentliga hållbarhetsfrågor. Bolagets hållbarhetsarbete har kommunicerats och diskuterats på möten med samtliga avdelningar. Arbetet har integrerats i bolagets affärsplan för 2018 och hållbarhetsperspektiven kommer även integreras i avdelningarnas verksamhetsplaner för 2018. Till stöd för detta arbete finns framtaget en hållbarhetsstrategi som beskriver hur organisationen arbetar med och fortsatt kan utveckla styrningen av bolagets hållbarhetsarbete.

\* Källa: Sveriges kommuner och landsting, SKL, och Trafikverket i rapporten "Hållbart resande i praktiken: Trafik- och stadsplanering med beteendepåverkan i fokus" (2011).

Bolagets strategi för hållbarhet samordnar och beskriver aktiviteter och mål på ett sätt som hjälper bolaget att fokusera på rätt frågor och se kopplingen mellan det dagliga arbetet och långsiktiga mål.



**TILLSAMMANS SKAPAR VI HÅLLBARA VÄRDEN**

#### ANSLUTNING TILL EXTERNA DEKLARATIONER, PRINCIPER ELLER ANDRA INITIATIV

Bolagets förhållningssätt till hållbarhet har tagit intryck av FN:s arbete inom Global Compact med tio principer inom mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och korruption. På motsvarande sätt ser bolaget FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030, som vägledande i det gemensamma arbetet mot en hållbar och rättvis framtid.

#### DRIVANDE MEDLEM I SVEPARK

Göteborgs Stads Parkering är medlem i Svepark, Svenska Parkeringsföreningen, som är en ideell sammanslutning av kommuner samt kommunalt och privat ägda parkeringsföretag med syfte att tillvarata branschens gemensamma intressen och verka för att parkeringsverksamheten utvecklas utifrån gemensamma riktlinjer. Svepark har ett internationellt engagemang genom sitt medlemskap i EPA, European Parking Association.

Göteborgs Stads Parkering är en aktiv medlem i Svepark och kommer agera som moderator för den stora årliga konferensen under 2018 och vara värd för densamma under 2019.



#### FNs 17 GLOBALA MÅL



# HÅLLBARHETSARBETET KRÄVER SIN ORGANISATION

Överenskommelser om en hållbar utveckling görs internationellt och nationellt. Ansvar för genomförandet ligger lokalt och för det krävs struktur i form av organisation, ledningssystem, mål, uppföljning och granskning.

## GLOBALA ÖVERENSKOMMELSER OCH KUNDERNAS BEHOV SKAPAR FÖRUTSÄTTNINGARNA

Omvärldens krav i form av lokalt, nationellt och internationellt uppsatta mål för en hållbar utveckling tillsammans med synpunkter från våra kunder och invånare i Göteborg påverkar bolagets styrning och inriktning på verksamheten. Fullmäktiges budget utgör basen för att upprätta mål och planer tillsammans med bolagsstyrelsens årliga mål- och inriktningsdokument. Miljöarbetet styrs också av Göteborgs Stads lokala miljömål och miljöpolicy. I affärsplanen görs en nulägesanalys av bolagets interna och externa förutsättningar, bland annat genom en analys av bolagets roll i Göteborgs Stad och vilka omvärldstrender och intressenter som påverkar verksamheten. Nulägesanalysen innehåller också en sammanfattning av våra styrkor och utvecklingsområden. Med ägardirektivet i botten och ovanstående analys som bas identifieras bolagets målbild, strategiska fokusområden samt de affärskritiska kompetenserna.

Göteborgs Stads Parkerings affärsplan innehåller målsättningar för bland annat hållbarhet och budget. Den antas varje år av bolagets styrelse och är styrande för bolagets arbete. I avdelningarnas verksamhetsplaner utformas sedan aktiviteter som leder mot målen.

Styrningen av verksamhetens väsentliga hållbarhetsfrågor sker dels på ett övergripande plan genom bolagets uppdrag och affärsplan med mera och dels genom kundprocessen och specifika mål och aktiviteter.

## LEDNINGSSYSTEMET ÄR ETT FÖRBÄTTRINGSVERKTYG

Bolagets ledningssystem tydliggör ansvar, rutiner och arbetssätt. Det integrerade ledningssystemet innehåller följande delar:

- Kvalitet, enligt ISO 9001
- Miljö, enligt ISO 14001
- Arbetsmiljö, enligt OHSAS 18001
- Strategisk kompetensförsörjning.

Genom ledningssystemet styrs verksamheten så att bolaget lever upp till ställda krav för intern styrning och kontroll. Samtidigt är det ett verktyg för utveckling och ständig förbättring av verksamheten. Utgångspunkten för ledningssystemet bygger på systematiken kring metoden:

1. Planera
2. Genomföra
3. Följa Upp
4. Förbättra

Det internationella ramverket COSO, som utgör vägledning för arbetet med att uppnå en god intern styrning och kontroll, bygger på samma systematik.

## MÅL, AKTIVITETER OCH UPPFÖLJNING FÖR ARBETET FRAMÅT

I kommunfullmäktiges budget finns ett antal mål som är relevanta för Göteborgs Stads Parkering och bolaget förväntas agera. Dessa mål återrapporteras i uppföljningsrapporten per tredje kvartalet varje år. Bolagsstyrelsen väljer ut mål ur kommunfullmäktiges budget och ger verkställande direktör specifika uppdrag och aktiviteter i styrelsens mål- och inriktningsdokument. Affärsplanen och avdelningarnas verksamhetsplaner baseras delvis på dessa mål från kommunfullmäktige samt styrelsens mål- och inriktningsdokument. I verksamhetsplanerna delas aktiviteter ut till ansvariga avdelningar och roller.

## MILJÖMÅL 2017

	UTFALL 2016-2017
Utsläpp till luft från parkeringskunderna ska minska genom åtgärder för att främja förändrade resvanor.	●
Utsläpp till luft från parkeringskundernas söktrafik ska minska.	●
Nettoanvändningen av elenergi i nya och befintliga parkeringshus ska minska.	●
Parkering som byggs eller restaureras på ett hållbart sätt ska öka genom användandet av hållbarhetsprogrammet.	●



Samtliga mål och aktiviteter följs upp i månadsrapporter som också delges styrelsen. Måluppfyllelsen analyseras dessutom i de kvartalsvisa verksamhetsuppföljningarna.

Flera av bolagets väsentliga hållbarhetsfrågor har formulerade målsättningar, framför allt inom miljöområdet. För andra hållbarhetsfrågor är det mer ändamålsenligt att arbeta i en definierad önskad riktning och över tid utvärdera lämpliga uppföljningsmått. Göteborgs Stads Parkering ser över sina miljömål varje år genom att analysera verksamheten ur ett livscykelperspektiv. På så sätt fokuserar bolaget miljöarbetet där miljöpåverkan och kraven från omvärlden och intressenter är som störst.

### RISKBASERAT TÄNKANDE SKA FÖRHINDRA SKADOR

Ledningssystemet ställer krav på riskbaserat tänkande. Bolaget genomför också riskanalyser inom ramen för arbetet med intern styrning och kontroll. Bolaget gör en övergripande riskbedömning för hela bolagets verksamhet en gång per år, med utgångspunkt i verksamhetens mål och uppdrag. I denna bedöms om, och hur, existerande kontroller minskar respektive risk och vad som behöver göras för att säkerställa en tillräcklig hantering av riskerna framöver. Styrelsen bedömer vilka risker som är väsentliga. Dessa utgör sedan styrelsens internkontrollplan.

Ett viktigt perspektiv i analysen är risken för oegentligheter och fel, vilket tas med i beräkningen vid bedömningen av samtliga risker. Den övergripande risken för oegentligheter och fel bedöms också som en egen punkt.

Riskbedömningar genomförs också i andra processer, som i det systematiska arbetsmiljöarbetet och i projekt.

### DET SKA VARA ENKELT ATT GÖRA RÄTT

Kommunfullmäktige beslutar om policyer, riktlinjer och regler. Dessa styrande dokument ska säkerställa att bolaget bedriver en verksamhet som är effektiv. I uppdraget till Göteborgs Stads Parkering ingår att se till hela stadens bästa utifrån de mål och intentioner som politiken har.

För att säkerställa att alla medarbetare har en grundläggande kunskap genomgår alla nyanställda ett introduktionsprogram, där alla styrande dokument går igenom som beskriver vilka krav som vilar på anställda inom Göteborgs Stad. I den utbildningen ingår en introduktion i bolagets miljöarbete. Alla anställda har också deltagit i en mer omfattande grundläggande miljöutbildning. Dessutom arbetar Göteborgs Stads Parkering kontinuerligt med att vidareutveckla rutiner, mallar och checklistor. Det ska vara enkelt att göra rätt. I arbetet ingår även att bedöma vilka typer av kontroller och avstämningar som krävs för att säkerställa en god kvalitet, öka spårbarheten och minska risken för oegentligheter.

### REVISION OCH ALLMÄNHETENS SYNPKUNKTER SKA PÅVISA BRISTER

Interna stickprov och revisioner görs av ett antal olika aktörer för att avgöra om den systematik och det arbetssätt som krävs för att efterleva regler mot oegentligheter följs. Förutom den finansiella externrevisionen av de auktoriserade revisorerna genomför stadsrevisionen en bredare granskning av verksamheten. Utöver detta görs även extern och intern revision av ledningssystemet.

Det är möjligt att lämna synpunkter

på verksamheten på flera sätt såsom besök, telefon, mejl, hemsida och Facebook. Inkomna synpunkter och klagomål hanteras i bolagets system för ärendehantering och kanaliseras till rätt instans för eventuell åtgärd. Kundtjänst återkopplar alltid på inlämnad synpunkt. Med vårt ärendehanteringssystem kan vi utveckla vårt sätt att ta tillvara och lära oss av inkomna synpunkter och klagomål på ett mer systematiskt sätt.

### ORDNING OCH REDA I KUNDKONTAKTERNA MED NYTT ÄRENDEHANTERINGSSYSTEM

Bolagets nya ärendehanteringssystem samordnar inkomna mejl från kunder, information från parkeringsvakter om skador och fel på parkeringsanläggningar och varje kundbesök i kundtjänst i ett och samma system.

Tidigare hanterades dessa ärenden i olika system.

– Vi har länge sett ett behov av att ta hand om våra kundärenden på ett bättre sätt och att få en mer effektiv hantering, säger Eivor Lindberg, verksamhetsutvecklare som varit projektledare för införandet av det nya ärendehanteringssystemet, ServiceNow. 6 november togs det nya ärendehanteringssystemet i bruk.

– Nu är det möjligt för oss att kategorisera vilken typ av ärenden som kommer in vilket ger oss helt andra möjligheter att följa upp och lära oss av vad kunderna vill oss, säger Stina Olsson, enhetschef för kundtjänst.

– Nu kan vi jobba mer förebyggande. Om många kunder vill samma sak kan vi lägga ut ett svar om den frågan på vår hemsida eller om många felanmälningar kommer från samma p-hus behöver vi troligen göra mer genomgripande åtgärder, säger hon.

# DIALOG FÖR HÅLLBAR MOBILITET. INTE KÖRA SÅ DET RYKER.

Göteborgs Stads Parkering agerar i en miljö av krav och förväntningar från ägare, kunder och affärspartners. För att nå målet om hållbar mobilitet krävs en dialog med dessa intressenter. I det samtalet gäller det att också låta miljön och framtida generationer få en röst.

## SAMVERKAN ÄR VÄGEN TILL FRAMGÅNG

Bolagets verksamhet påverkar och påverkas av en rad olika intressenter: allt från ägare och medarbetare till kunder, leverantörer och myndigheter. Intressenterna kan ha olika krav och förväntningar på verksamheten och dessa kan variera både över tid och mellan intressentgrupper. Genom att lyssna på intressenterna blir bolaget bättre på att förstå vilka frågor som är viktiga, vad som ska prioriteras och vad bolaget behöver utveckla.

Samverkan är avgörande för långsiktig framgång och dialoger sker på många olika sätt. Förutom regelbundna möten med styrelse, leverantörer, affärs- och samarbetspartners genomförs även kundundersökningar, samråd med parkeringskunder och utåtriktade aktiviteter där kunder och medarbetare träffas.

I samband med framtagandet av årets hållbarhetsredovisning och som en del i arbetet med 2018 års affärsplan har hållbarhet diskuterats på möten med samtliga avdelningar inom Göteborgs Stads Parkering. Som en av flera aktiviteter fick alla medarbetare i organisationen svara på en anonym enkät för att få information om vilka hållbarhetsfrågor som bolagets medarbetare tycker är viktigast.

## PRIORITERADE INTRESSENTER PÅVERKAR MÖJLIGHETEN ATT NÅ MÅL

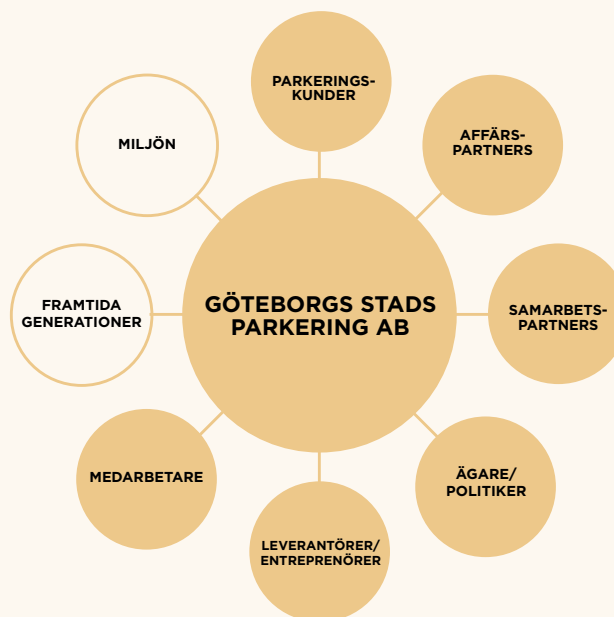
Bolagets prioriterade intressenter är de som påverkas av bolagets verksamhet och som påverkar bolagets möjligheter att nå beslutade strategier och mål. På grund av den ömsesidiga påverkan är det viktigt att ha kunskap om vad de prioriterade intressenterna anser viktigt när det gäller hållbarhetsfrågor.

De beslut som Göteborgs Stads Parkering fattar får konsekvenser för lång tid framåt och har stor påverkan på möjligheten att skapa ett hållbart samhälle. Det gör att framtida generationers intressen måste finnas med i alla avväganden. På samma sätt gäller det att ge miljön en röst. Därför pekar Göteborgs Stads Parkering ut framtida generationer och miljön som två prioriterade intressen i den väv med intressenter som har krav och förväntningar på bolagets verksamhet. Analysen av vilka intressenter som är

prioriterade kan förändras över tid. Göteborgs Stads Parkering sköter parkeringsverksamheten åt kommunala bolag och förvaltningar samt privata och regionala aktörer som upplåter sina parkeringsplatser till allmänna behov. Dessa kallas för affärspartners.

Relevanta aktörer som ligger i framkant inom sina respektive områden är samarbetspartners. Samarbeten med kommunala och regionala organisationer ger bolaget möjlighet att uppnå sin vision och att kunna fokusera på sin kärnverksamhet.

## VÅRA PRIORITERADE INTRESSENTER



Intressenter definieras som enheter eller individer som rimligen kan bli märkbart påverkade av organisationens aktiviteter, produkter och tjänster; och vars handlingar rimligen kan förväntas påverka organisationens möjlighet att nå sina strategier och mål.

INTRESSETER	VARFÖR VIKTIG?	INTRESSENTRAV	INTRESSENTDIALOG
<b>PARKERINGSKUNDER</b>	Kunskap om kundens behov, beteende och förväntningar är en förutsättning för att kunna nå bolagets mål.	För parkeringskunden är det viktigt att kunna nå sin målpunkt på ett enkelt sätt. Därför behöver bolaget kunna erbjuda tillräckligt med parkering efter behov i trygga och säkra miljöer och se till att det är enkelt att hitta parkering och enkelt att betala för sin parkering.  Parkeringskundernas krav och synpunkter hanteras inom hållbarhetsfrågorna <b>Tillgänglig attraktiv stad</b> och <b>Tryggt och säkert</b> .	Inhämtande av synpunkter genom systematisk hantering av kundärenden och kontakt till exempel via sociala medier och personlig kontakt.  Löpande NKI-undersökningar (Nöjd Kundindex).  Kundundersökningar.  Dialogmöten.  Utåtriktade aktiviteter där kunder och medarbetare träffas, exempelvis i samband med Kulturkalaset.
<b>AFFÄRSPARTNERS</b> (Ex förvaltningar, bostadsbolag, bilpools-företag och exploatörer)	Tillsammans med affärspartners <i>tillgodos</i> bolaget kundens behov av tillgänglighet och god mobilitet.	För bolagets affärspartners är det viktigt med bekymmersfria parkeringslösningar som ger nöjda kunder baserat på affärsmässiga överenskommelser. Samverkan sker utifrån en helhets-syn på stadens utveckling och tillgänglighet.  Affärspartnerns krav och synpunkter hanteras inom hållbarhetsfrågorna <b>Tillgänglig attraktiv stad</b> och <b>Resurshushållning</b> .	God samverkan och kontinuerlig dialog genom personliga möten.
<b>SAMARBETSPARTNERS</b> (Ex kommunala och regionala organisationer som BRG och Västtrafik)	Tillsammans med samarbetspartners skapar bolaget <i>förutsättningar</i> för hållbart resande i en attraktiv, tillgänglig och hållbar stad.	Samarbetspartners vill, liksom bolaget, bidra till Göteborgs Stads och Västra Götalandsregionens mål om ett ökat hållbart resande och en hållbar stadsutveckling. Därför är det viktigt att bolaget kan bidra med helhets-syn på tillgänglighet, till exempel genom deltagande i stadens utvecklingsprojekt och kunskaper från innovationsprojekt.  Samarbetspartnerns krav och synpunkter hanteras inom hållbarhetsfrågorna <b>Tillgänglig attraktiv stad</b> och <b>Resurshushållning</b> .	God samverkan och kontinuerlig dialog genom personliga möten.
<b>MEDARBETARE</b>	Medarbetarnas kompetens och engagemang är en förutsättning för att kunna nå bolagets mål.	För bolagets medarbetare är det viktigt med delaktighet, kompetensutveckling att ha en trygg och säker arbetsmiljö samt att bolaget motverkar alla former av diskriminering.  Medarbetarnas krav och synpunkter hanteras inom hållbarhetsfrågan <b>Attraktiv arbetsgivare</b> .	Bolagsgemensamma arbetsdagar kring affärsplan.  Avdelningsvisa arbeten med verksamhetsplan.  Individuella medarbetarsamtal.  Bolagsgemensamma regelbundna kontorsträffar/informationsmöten.  Individuella enkäter om medarbetarnas syn på bolagets hållbarhetsarbete.
<b>LEVERANTÖRER/ENTREPRENÖRER</b>	Leverantörens kompetens är en viktig del i mötet med kunden och i utformning av produkter och tjänster som möter kund.	Bolagets leverantörer ska ha en tydlig roll i Parkering Göteborg. Därför krävs en god beställarkompetens, affärsmässighet och att vi kan skapa förutsättningar för leverantören att motsvara våra krav, till exempel genom delaktighet och utbildning.  Leverantörernas krav och synpunkter hanteras inom hållbarhetsfrågorna <b>Tillgänglig attraktiv stad, Tryggt och säkert</b> och <b>Inköp</b> .	Uppföljningsmöten.  Dialogmöten för utveckling.  Gemensamma utbildningar.
<b>ÄGARE/POLITIKER</b>	Bolagets uppdrag är att uppfylla ägardirektivet, infria relevanta politiska mål från fullmäktige och efterleva Göteborgs stads policyer och riktlinjer.	För bolagets ägare är det viktigt med god insyn, kontroll och styrning utifrån vårt uppdrag. Därför behöver beslutsunderlag och uppföljningsprocesser synliggöra måluppfyllelse både ekonomiskt och utifrån samtliga hållbarhetsperspektiv.  Ägarnas krav och synpunkter hanteras inom hållbarhetsfrågorna <b>Jämligt Göteborg, Tillgänglig attraktiv stad, Resurseffektivitet, Utsläpps påverkan på miljö och hälsa, Energi</b> och <b>Attraktiv arbetsgivare</b> .	Styrelsemöten.  Ägardialog.  Presidie-möten med berörda nämnder och styrelser.

# EN TILLGÄNGLIG OCH ATTRAKTIV STAD ÄR DEN MEST VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGAN

Göteborgs Stads Parkerings viktigaste hållbarhetsfrågor är de som har störst betydelse för hur verksamheten påverkar social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet – och som värdesätts högt av bolagets intressenter. Dessa frågor är bolagets väsentliga hållbarhetsfrågor.



## VÄSENTLIGHETSANALYS TAR FRAM DET VIKTIGASTE

Arbetet med att identifiera vilka hållbarhetsfrågor som är mest väsentliga för Göteborgs Stads Parkering började med en genomgång inom organisationen av vilka hållbarhetsfrågor som är relevanta för bolagets verksamhet.

En grupp av medarbetare gjorde en genomgång av hur värdekedjan och ledningssystemet påverkar strävan att uppnå ett hållbart samhälle, krav från myndigheter, samhällsutvecklingen samt synpunkter och önskemål från intressenter. Arbetet resulterade i fler än 30 relevanta hållbarhetsfrågor.

Efter det genomförde ledningsgruppen en väsentlighetsanalys i form av en strukturerad bedömning av varje hållbarhetsfråga utifrån två frågeställningar:

- Vad anser bolagets intressenter är viktigt att fokusera på i hållbarhetsarbetet?
- Hur stor är frågans påverkan på hållbarhet som helhet utifrån bolagets verksamhet?

Resultat av väsentlighetsanalysen visade att omkring 20 hållbarhetsfrågor ansågs vara väsentliga. För att hitta en lämplig nivå på definitioner av

hållbarhetsfrågorna gjordes en gruppering så att varje fråga upplevdes relevant i förhållande till verksamhetens uppdrag och mål.

## EKONOMI I BALANS OCH NÖJDA KUNDER HAR EN SÄRSTÄLLNING

Två mycket viktiga frågor för verksamheten är att ha en ekonomi som är i balans och att kunderna är nöjda. En av slutsatserna i analysarbetet var att utfallet av dessa båda frågor beror på hur bra bolaget är på att tillgodose andra hållbarhetsfrågor. Därför redovisas inte ekonomi och nöjda kunder som separata hållbarhetsfrågor.

## METODIK FÖR ATT TA FRAM VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

1 IDENTIFIERING RELEVANS	2 ANALYS VÄSENTLIGHET	3 GRUPPERING OCH VALIDERING
Genomgång av verksamhetens hållbarhetspåverkan utifrån intressenter, värdekedja  <b>Resultat:</b> Relevanta hållbarhetsfrågor.	Analys av relevanta hållbarhetsfrågor utifrån betydelse och påverkan  <b>Resultat:</b> Väsentliga hållbarhetsfrågor.	Gruppering, formulering och förankring utifrån uppdrag och mål.  <b>Resultat:</b> Tematiskt rubricerade väsentliga hållbarhetsfrågor.

### VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR TILLGODOSER REDOVISNINGSKRAV

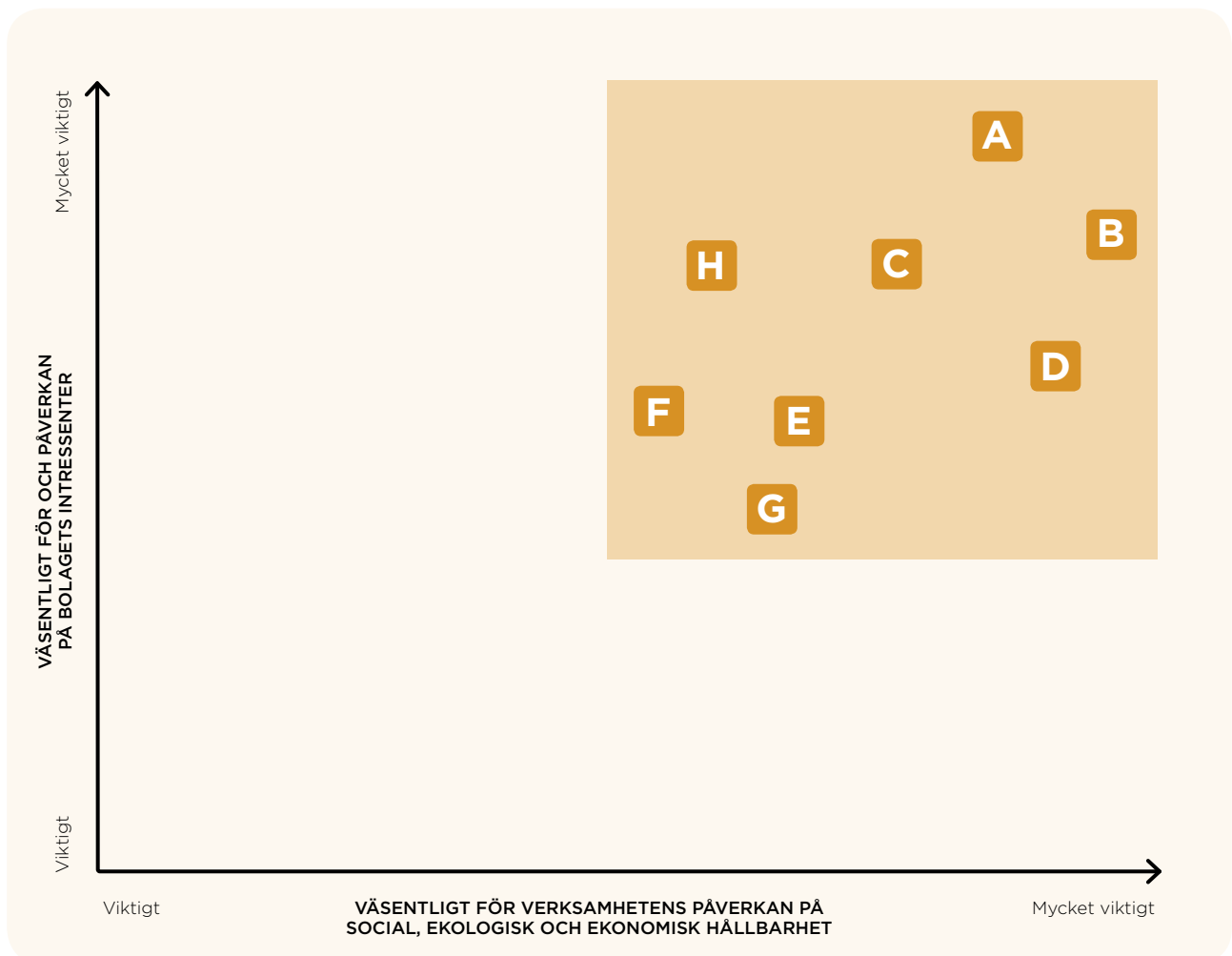
Bolagets väsentliga hållbarhetsfrågor möter de krav årsredovisningslagen ställer på hållbarhetsrapportering rörande risker, styrning, mål och resultat för områdena miljö, personal, sociala förhållanden, mänskliga rättigheter och motverkande av korruption.

- Miljöfrågor hanteras inom de väsentliga hållbarhetsfrågorna Utsläpps påverkan på miljö och hälsa, Inköp, Energi samt Resurshushållning.
- Frågorna personal och sociala förhållanden hanteras inom de väsentliga hållbarhetsfrågorna Attraktiv arbetsgivare och Tryggt och säkert.
- Mänskliga rättigheter hanteras inom Ett jämlikt Göteborg och Attraktiv arbetsgivare.

Frågan om antikorrupcion ingick i väsentlighetsanalysen och bedömdes där som viktig men omhändertagen i bolagets befintliga rutiner och processer. Hantering av risk för oegentligheter och fel beskrivs i avsnittet om styrning och antikorrupcion och nämns särskilt i relation till krav som ställs på leverantörer.



## VÄSENTLIGHETSANALYS



**A TILLGÄNGLIG ATTRAKTIV STAD**

Parkering är ett verktyg för att skapa en stad där alla når sitt resmål enkelt och smidigt oavsett reseslag.

Parkering och mobilitet skapar förutsättningar för en fungerande vardag för stadens invånare, besökare och verksamma och påverkar stadens förutsättningar för en hållbar tillväxt och roll som kärna i regionen.

**B ETT JÄMLIKT GÖTEBORG**

Jämlika livsvillkor är en förutsättning för socialt hållbara samhällen. När alla har lika stora möjligheter att ta sig fram blir staden mer jämlik. Vårt arbete med att underlätta för gående, cyklister och kollektivtrafik – och tillskapande av praktikplatser för personer långt från arbetsmarknaden – bidrar till att minska skillnader i livsvillkor och hälsa.

**C TRYGGT OCH SÄKERT**

Kvaliteten på den fysiska miljön är viktig för människors upplevelse och beteende.

Trygga och säkra parkeringsmiljöer och samverkan inom stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete bidrar till en trygg, säker och mer attraktiv stad.

**D UTSLÄPPS PÅVERKAN PÅ MILJÖ OCH HÄLSA**

För parkeringskunden ska det vara lätt att hitta parkering. Det ska också vara enkelt att ladda elbil, hitta bilpool och att byta mellan bil, cykel och kollektivtrafik.

Vårt arbete med att minska parkeringskunders söktrafik och främja hållbart resande bidrar till att minska utsläpp till luft från kundernas transporter. Det är positivt för både klimat, miljö och för människors hälsa och vardag.

**E INKÖP**

Som beställare är påverkansmöjligheterna stora i många led. De krav vi ställer på produkter och tjänster bidrar till minskad belastning på klimat och miljö och till rättvisa arbetsvillkor i leverantörsleden. Krav på social hänsyn skapar praktik- och arbetstillfällen och bidrar till samhällsekonomin.

**F ENERGI**

Kloka val i energifrågor har stor betydelse ur samtliga hållbarhetsperspektiv. Minskad energiförbrukning och ökad andel förnyelsebar energi bidrar till minskad klimatpåverkan.

**G RESURSHUSHÅLLNING**

Parkering är resurskrävande investeringar med potential att skapa stora värden för staden.

Genom att göra det möjligt för fler att utnyttja stadens befintliga parkeringsplatser, göra genomtänka förändringar i befintliga parkeringslösningar eller att sista hand bygga nytt bidrar vi till ett effektivt nyttjande av både parkeringsytor och stadens byggbara mark. När vi bygger och underhåller bidrar vårt arbete för hållbart byggande till minskad klimatpåverkan.

**H ATTRAKTIV ARBETSGIVARE**

Engagerade medarbetare är en förutsättning för bolagets framgång och resultat.

Genom bland annat involvering och individuella utvecklingsplaner skapas kompetens och engagemang vilket möjliggör vår leverans och måluppfyllelse.

**Väsentliga hållbarhetsfrågor, översikt**

Översiktlig redovisning av de hållbarhetsfrågor som bedömts som mest väsentliga enligt genomförd väsentlighetsanalys. Kort beskrivning av varför frågan är viktig ur ett hållbarhetsperspektiv och hur frågan kan vara värdeskapande.

# PÅ VÄG MOT SVERIGES BÄSTA PARKERING

Sveriges bästa parkering är en målbild om hur alla parkeringshus och markparkeringar som Parkering Göteborg ansvarar för ska se ut och upplevas. Ledorden är: **Tryggt & Säkert, Tydligt & Enkelt och Rent & Snyggt.**

## TRYGGA PARKERINGAR SOM TAR DIG VIDARE

I december togs beslut om konceptet Sveriges bästa parkering. Syftet är att lyfta den fysiska miljön i och runt en anläggning till en nivå som bolaget kan vara stolt över och där kunderna känner sig trygga. Konceptet har tre olika nivåer: *bas, medel och topp*. Alla parkeringsanläggningar klassificeras utifrån kategorierna anläggningens läge och möjligheter för mobilitet, vem eller vilka som är de huvudsakliga kundgrupperna samt vilken kundupplevelse som går att förvänta sig.

För en anläggning bedöms varje kategori utifrån nivåerna grönt, som är riktvärde, gult som är gränsvärde och rött som är under gränsvärdet.

Genom att bygga större garage som kan möta olika målgruppers behov kan det bli mer liv och rörelse i anläggningarna under längre tid och plats för andra verksamheter.

En del av Sveriges Bästa Parkering

är att ska det vara enkelt att ta sig vidare med kollektivtrafik eller hyrcykel från våra parkeringsanläggningar.

## P-HUS FOCUS - TOTAL UPPDATERING

Parkeringshuset Focus i Gårda har fått en rejäl uppdatering. Samtliga informations- och hänvisningsskyltar har bytts ut och information om hur man använder Parkering Göteborg-appen, platskoder samt målade schabloner på väningsplanen och vid parkeringsraderna har tillkommit.

Bolaget har också monterat solceller på parkeringshusets tak, målat om hela plan 1 och 2, bytt fyra dörrar till glasdörrar, uppdaterat 800 armaturer till LED-belysning och satt nytt kakel runt hissarna på våning 3 och 4. Grönområden och utemiljön, både inne i och utanför parkeringshuset, har snyggats till och parkeringshuset har fått digitala skyltar för information och hänvisningar.

## VÄSENTLIG HÅLLBARHETSFRÅGA:

### **C** TRYGGT OCH SÄKERT

Det är viktigt för parkeringskunderna att parkeringsanläggningarna upplevs som trygga och säkra. Frågan är viktig eftersom den påverkar många människors vardag och bidrar till hur attraktiva stadens offentliga miljöer uppfattas.

Göteborgs Stads Parkering kan bidra till en trygg och säker stad genom att bolagets parkeringsanläggningar upplevs som säkra och trygga. I det arbetet behövs samverkan med andra fastighetsägare och aktörer i parkeringsanläggningarnas närområden. Bolaget kan också bidra till stadens trygghets- och brottsförebyggande insatser genom samarbeten med de kommunala bostadsbolagen, polisen, räddningstjänsten, social resursförvaltning med flera.

Frågan styrs genom affärsplanen och genom kundprocessen.

Målet är att samtliga parkeringsanläggningar ska upplevas som trygga och säkra av alla. Hållbarhetsprogrammet och konceptet Sveriges bästa parkering är ett verktyg och för att lyckas sker ett systematiskt arbete med tekniskt underhåll och samverkan med andra förvaltningar och fastighetsägare.

[Läs mer om vår målbild Sveriges bästa parkering på sidan 24.](#)

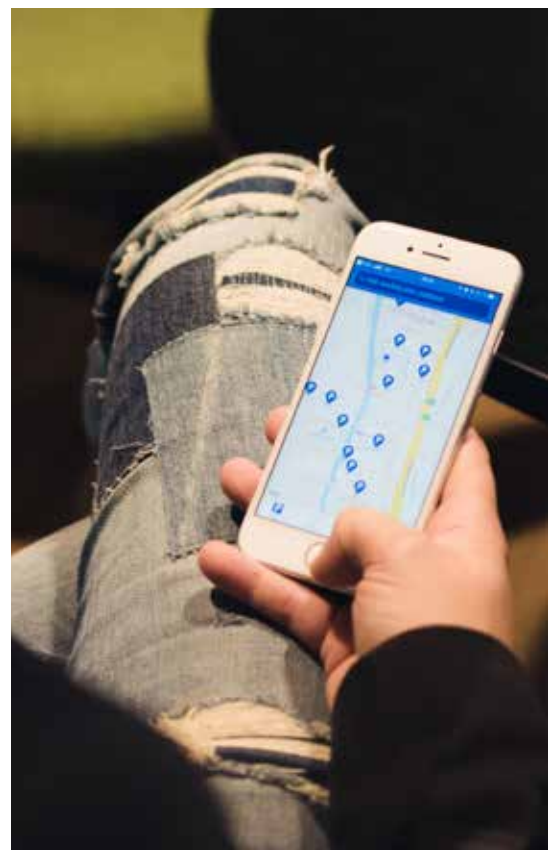
## RÖTT BLEV INTE RÄTT. ÅTERBETALNING VID FELDEBITERING.

Lördagen innan Alla helgons dag är en röd dag i kalendern, men så var det inte i flera av Parkering Göteborgs betalautomater när denna dag inföll 4 november 2017. I stället för att ta ut söndagstaxa fick många parkeringskunder betala den högre lördagstaxan.

Detta uppmärksammade några kunder och Parkering Göteborg kunde gå ut med information och en ursäkt till berörda kunder med SMS och mejl. Alla som hade betalt för mycket via Parkering Göteborg-appen fick mellanskillnaden insatt på det bank- eller kreditkort som betalningen hade dragits ifrån. Ett bevis för nyttan med digitala lösningar.

Kundundersökningar genomförs för att utvärdera kundens upplevelse av trygghet och säkerhet. Under 2017 intervjuades parkeringskunder vid sex anläggningar, tre parkeringshus och tre markparkeringar. Resultatet visade att 71 procent upplevde parkeringsplatsen som trygg eller mycket trygg. Avsikten är att genom årliga kundundersökningar få en rättvisande och representativ bild av parkeringskundernas upplevelse av bolagets parkeringsanläggningar.





## INTERVJU DENNIS AHLBORG:

# *Parkering Göteborg – appen har förändrat göteborgarnas vanor*

Hälften av de som parkerar på parkeringsplats inom Parkering Göteborg betalar med appen och andelen ökar med några procent varje månad.

– Det är den positiva kundupplevelsen som ligger bakom framgången. Viljan att använda en app ökar när det är enkelt, säger Dennis Ahlberg, IT-chef för Göteborgs Stads Parkering.

380 000 personer har appen i sin mobiltelefon.

– Introduktionen har gått snabbare än vad vi hade tänkt oss, säger Dennis Ahlberg.

Appen togs fram under sex månader under hösten 2016 efter att den externa leverantörer, som tagit fram den tidigare appen, hade sagt upp avtalet.

– Att kunden enkelt ska betala för

tiden man parkerar är en del av vår kärnaffär, säger Dennis Ahlberg. Bakom framgången med den nya appen ligger dess funktion.

– Vi utgår från en karta som visar var man är. De flesta användare tycker det är lättare än att söka sig fram med hjälp av sifferkoden för varje parkeringsplats. Skyltarna med sifferkoder har vi kvar för att man ska vara säker på att man betalar sin parkering rätt, säger Dennis Ahlberg.

På sikt är Dennis Ahlberg säker på att appen kommer att minska kostnaderna för att kontrollera betalningen.

– De allra flesta har en vilja att göra

rätt för sig. När det blir lättare att göra rätt minskar behovet av kontroll, säger han.

Dennis Ahlberg uppskattar att mellan fem och 20 procent av de som betalar sin parkering med mynt eller kort betalar för en längre tid än vad de utnyttjar parkeringsplatsen.

– Många vill bara betala för den tid som man parkerar och inte känna sig stressad av att behöva komma tillbaka när tiden går ur. Då är appen bra, säger han.

Redan i dag är det möjligt att få information om kollektivtrafik och hyrcykelsystemet Styr & Ställ i Parkering Göteborg-appen. Nu pågår även arbetet med att göra det möjligt att betala sina resor med Västtrafik och sin cykelhyra i appen.

– Vi vill sänka tröskeln för att åka kollektivt för personer som är hemtama i vår app, säger Dennis Ahlberg.

# PARKERING GÖTEBORG SAMORDNAR STADENS PARKERINGAR



## PARKERING GÖTEBORG

ATT EN PARKERINGSPLATS FINNS  
INOM RAMEN FÖR PARKERING  
GÖTEBORG INNEBÄR:

- Enkla och säkra betalningslösningar.
- Övervakningen sker av utbildade vårdare vars främsta syfte är att hjälpa kunder att kunna betala och parkera på rätt sätt.
- Parkeringsanläggningarna ska ha en viss standard så att kunden får en upplevelse att de är en del av staden och tryggt och säkert.

Det ska vara enkelt att hitta en parkering och enkelt att bara betala för den tid som man parkerar.

Det är grunden för Parkering Göteborg, tjänsten som samordnar alla kommunala parkeringsplatser i Göteborg som är öppna för allmänheten. Nu finns de alla i ett system.

### ENKELT OCH TRYGGT ÄR LEDORDEN FÖR PARKERING GÖTEBORG

Parkering Göteborg samordnar sedan början av 2017 parkeringsplatser som ägs av Göteborgs Stads Parkering, trafikkontoret, de allmännyttiga bostadsbolagen inom Förvaltnings AB Framtiden, stadsdelsförvaltningarna, GotEvent AB, Grefab, Higab, Liseberg AB, Svenska Mässan, Älvstranden utveckling, park- och naturförvaltningen, idrott- och föreningsförvaltningen, lokalförvaltningen och utbildningsförvaltningen.

### GEMENSAM ÖVERVAKNING GER BÄTTRE SERVICE

Under 2016 och 2017 har Göteborgs Stads Parkering och Göteborgs Stads trafikkontor samordnat upphandlingen av sina övervakningstjänster under varumärket Parkering Göteborg. Avarn (tidigare G4S) och Securitas utför de upphandlade tjänsterna. Alla parkeringsvakter har genomgått gemensam utbildning i kundbemötande där det ingår ett normkritiskt förhållningssätt.

– Om en parkeringsvakt är på en av trafikkontorets parkeringar på gatumark ska denne samtidigt övervaka den parkering på tomtmark som Göteborgs Stads Parkering har, säger Amir Torkalinaghipoor, enhetschef för parkeringsservice på Göteborgs Stads Parkering.

Antalet parkeringsvakter är efter upphandlingarna lika många som innan. Detta innebär att parkeringskunderna i dag har fler parkeringsvakter att ta kontakt med och att övervakningen är mer effektiv. Detta har inte inneburit att antalet utfärdade kontrollavgifter har ökat. Tvärtom. I stället har intäkterna från parkeringsavgifterna blivit högre.

– Vi är ute för att hjälpa folk med deras parkering. De utfärdade kontrollavgifterna har blivit färre när det har blivit enklare

att betala, säger Amir Torkalinaghipoor.

En undersökning bland parkeringskunderna visar att servicenivån och kundskapsnivån bland parkeringsvakterna har ökat i alla moment jämfört med en liknande undersökning 2012.

### SOLEN SKINER ÖVER NYA BETALAUTOMATER

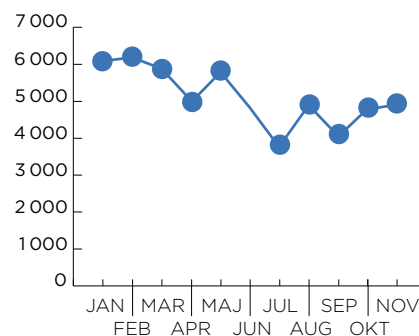
Från mars till slutet av november kom 993 nya betalautomater på plats på parkeringsanläggningar som ingår i Parkering Göteborg. De nya betalautomaterna finns i olika utföranden. En som bara tar kortbetalning och en som tar både kort- och myntbetalningar.

Samtliga nya betalautomater drivs med solceller och det går att betala med samtliga betal- och kreditkort. Trots att andelen som betalar med mynt finns det nu 570 automater där det nu går att betala med mynt. Det kan jämföras med Stockholm och Malmö där det enbart går att betala med kort på kommunala parkeringsplatser.

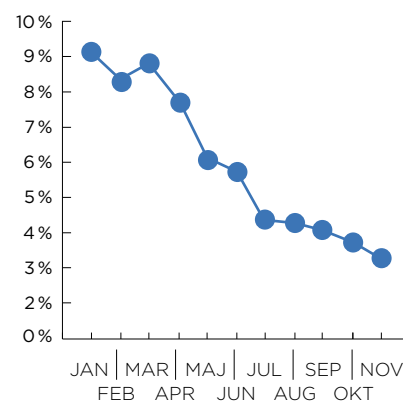
– Vi har inventerat vilka platser i stan som kunderna vill betala med mynt på och behållit den möjligheten där, säger Amir Torkalinaghipoor, enhetschef för parkeringsservice på Göteborgs Stads Parkering.

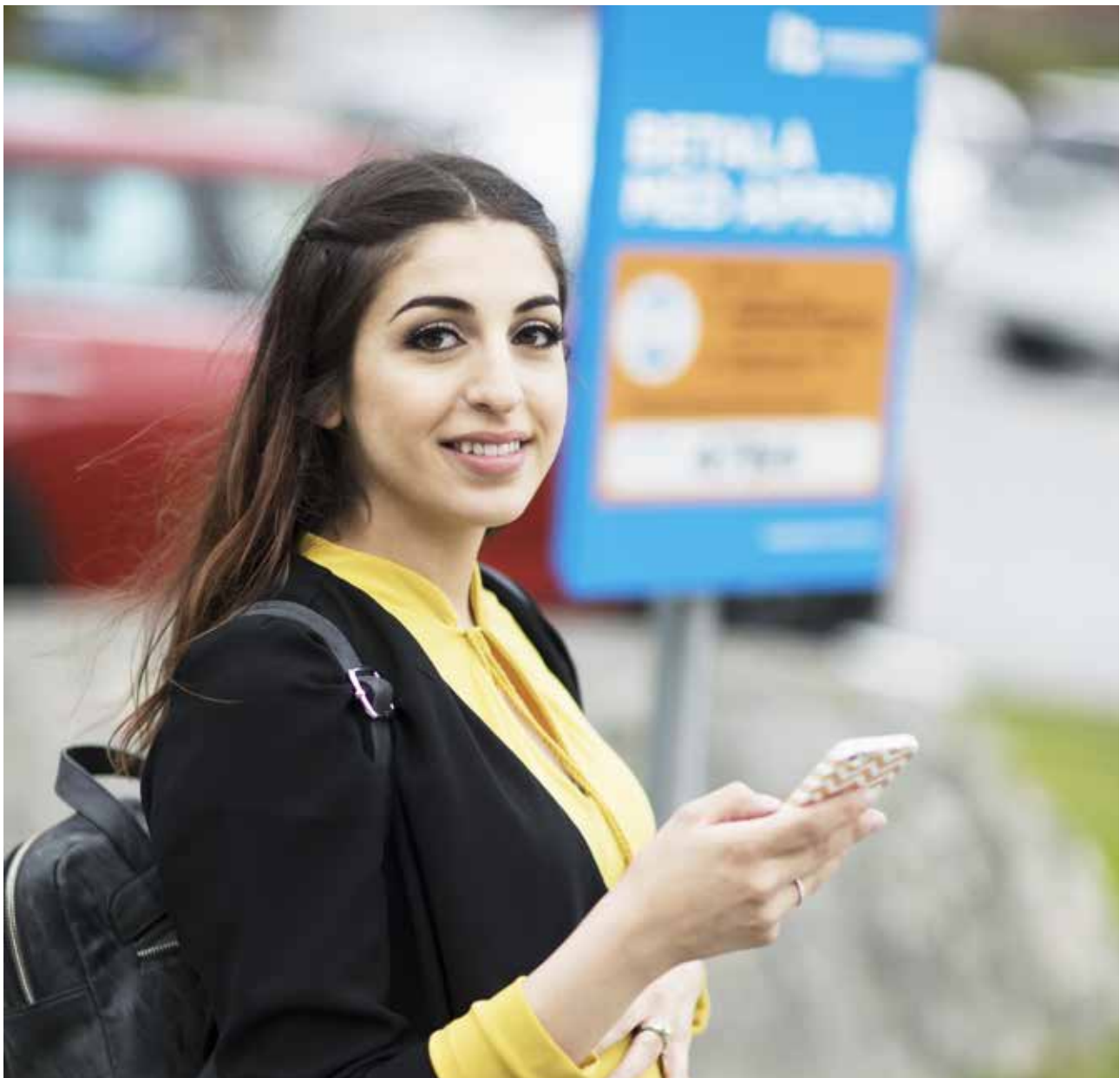
I displayen på de nya betalautomaterna går det att få information på flera språk. Automaterna har teknik som i framtiden gör det möjligt att parkera biljettlöst genom att registrera sitt registreringsnummer och som kan visa var det finns en ledig parkeringsplats. Parkeringsanläggningar som kommer att försvinna tillfälligt eller permanent till följd av olika byggprojekt har inte fått nya automater.

KONTROLLAVGIFTER



MYNTINTÄKTER %





### HITTA FLYTET MED PARKERING GÖTEBORG

Budskapet "Hitta flytet" kommer att vara genomgående i bolagets kommunikation och olika aktiviteter framöver. Meningen är att visa att Parkering Göteborg-appen gör vardagen enklare.

Begreppet lanserades i en film som visades på SF-biograferna i Göteborgsregionen under julen och som spreds i sociala medier.



# HITTA FLYTET!

## TVÅ RENODLADE PLATTFORMAR

Parkering Göteborg möter kunden. Göteborgs Stads Parkering är själva bolaget – med målgruppen samarbetspartners och ägare. För att vara relevant för båda målgrupperna har bolaget valt att ha två olika webbsidor, **parkeringgoteborg.se** och **p-bolaget.goteborg.se**.

Dessa kom på plats under 2017.

– Genom att dela upp i två webbsidor kan vi renodla innehållet gentemot målgrupperna, lyfta fram den information som är viktigast för de respektive grupperna och bygga funktioner som svarar på deras olika behov, säger Sara Näslund, projektledare.

The screenshot shows the website interface. At the top, there's a search bar with the text "Så ofta som du vill gå...". Below it is a blue banner with the headline "HITTA FLYTET I VARDAGEN MED APPEN PARKERING GÖTEBORG" and a "LÄS MER HÄR" button. The main content area is titled "Nyheter" and features three article cards:

- Hitta Flytet - Parkerings roll i en nära storstad**: Welkommen till M&A på Parkering... Sara Näslund som berättar om... Göteborgs Stads Parkering... samarbete mellan M&A, parkering och... information hittar du på M&A... webbplats.
- Brakar du ta bilen till jobbet?**: Från 1 januari ska du som är anställd i... utvärdering i Göteborgs stad... och vilka parkera på modernare... lösningar som parkeringsskyltar hos... Parkering Göteborg.
- Fler toppmoderna betalautomater på gång**: Under våren ska 700 modernare och... utvärdering av betalautomater ut... Parkering Göteborg. Nu är det snart... nya för 200 till i city. Tanken är... att det ska vara klart i slutet av... november för att underlätta... för alla... kunder.

Below the news section is a "Om Parkering Göteborg" section with a brief description of the company's mission and contact information.

## SKYLTPROJEKT FÖR ÖKAD TYDLIGHET

Varumärket Parkering Göteborg syns nu på alla anläggningar tack vare en tydlig och enhetlig varumärkesskyltning. Till det kommer den juridiska skyltningen som visar vilka regler för parkering som gäller. Bolaget har handlat upp en ny leverantör av informations- och varumärkesskyltar och infört en ny process för hur skyltningen ska gå till. Under våren 2018 skyltas de sista områdena med information om Parkering Göteborg-appen.

## MÖLNDAL ÄR EN DEL AV PARKERING GÖTEBORG

Tack vare samarbete mellan Göteborgs Stads Parkering och Mölndals Parkerings AB går det sedan 31 oktober att använda Parkering Göteborg-appen på alla parkeringsplatser som Mölndals Parkerings AB driver. Syftet är att följa människors resvanor med pendling in i och ut ur Göteborg och se det som ett

och samma mobilitetsområde. Genom att göra det enklare att parkera i Mölndal är tanken att fler ska ta sig vidare med andra färdmedel till och från Göteborg.

Ett samarbete med grannkommunen Mölndal stöds av kommunallagen. Detta då en kommun, kan bedriva verksamhet som är av allmänt intresse för kommunens invånare även om denna verksamhet sker utanför kommungränsen. Att tillhandahålla angelägenheter som gynnar invånarnas rörlighet är ett sådant allmänt intresse. Kravet är så klart att den kommun där verksamheten bedrivs samtycker. Och så är det i fråga om möjligheten att använda Parkering Göteborg-appen i Mölndal.

## STADSDELSFÖRVALTNINGARNAS PARKERINGAR INGÅR NU I PARKERING GÖTEBORG

Under året har Göteborgs Stads Parkering successivt tagit över ansvaret för

skötseln av alla parkeringsplatser som Göteborgs stadsdelsförvaltningar tillhandahåller för anställda och anhöriga vid exempelvis skolor, förskolor, äldreboenden och stadsdelskontor. Det innebär bland annat att Parkering Göteborg har tagit över hanteringen av parkeringstillstånd för anställda som tidigare har skötts av varje stadsdelsförvaltning.

Förändringen innebär att dessa parkeringsplatser nu ingår i Parkering Göteborg. Det gör att exempelvis en parkeringsyta vid en skola nu kan bli en öppen besöksparkering på de tider då skolans personal inte använder parkeringsplatserna.

– Då sätter vi upp en skylt med en fyrsiffrig kod på parkeringsytan och helt plötsligt har vi skapat tillgång till fler parkeringsplatser för personer som besöker skolan på kvällstid eller för boende i närheten, säger Johan Olofsson, kundsansvarig på Göteborgs Stads Parkering.

# SJÄLVKLART ATT KÄNNA KUNDERNAS BEHOV

Att forma förutsättningar för ett hållbart resande kräver stor lyhördhet för olika människors förutsättningar och behov. Göteborgs Stads Parkering gör det genom att fråga kunderna och vara noga med att lyssna på svaret.

## MATNYTTIGA OCH ÖVERRASKANDE SVAR I FÖRSTA PARKERINGSRAPPORTEN

“Under våren publicerades bolagets första parkeringsrapport. Syftet var att lära känna kundens behov och att nå ut med forskning och statistik. I rapporten fanns matnyttig och bitvis överraskande fakta.

Idén till rapporten kom från en studie från Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI\* som undersökte arbetspendling i en svensk stad. Den konstaterade att myten om vanebilism i hög grad är felaktig. Med hjälp av djupintervjuer identifierades fem olika mobilitetsstyper och bara en “Den bekväma bilisten” motsvarade schablonbilden av den ensamma mannen som tar bilen till jobbet av gammal dålig vana.

I stället hittade VTI “Den hållbara resenären”, “Den stressade bilisten”, “På-landet-bilisten” och “Med-bilen-på-

jobbet-bilisten”, fyra mobilitetstyper som av olika och högst förståeliga skäl tar bilen till jobbet. Som komplement till studien kring arbetspendlare innehöll parkeringsrapporten en undersökning från TNS Sifo där 1 324 personer som bor i Göteborg med omnejd fick svara på frågor om hur ofta och varför de tar bilen in till centrala Göteborg.

”Dagligen” eller ”Flera gånger i veckan” svarade bara åtta procent av respondenterna – vilket många såg som en överraskande låg andel. Mindre förvånande var att hela 67 procent av de som någon gång tar bilen in i city gör det för shopping/service eller nöje/evenemang.

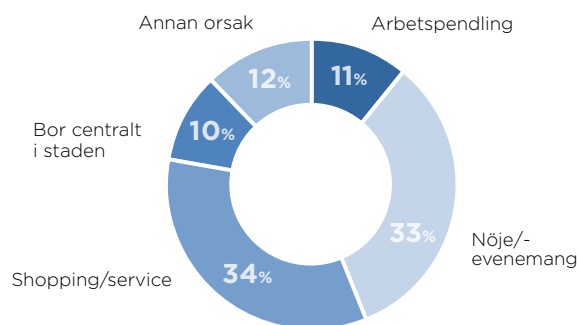
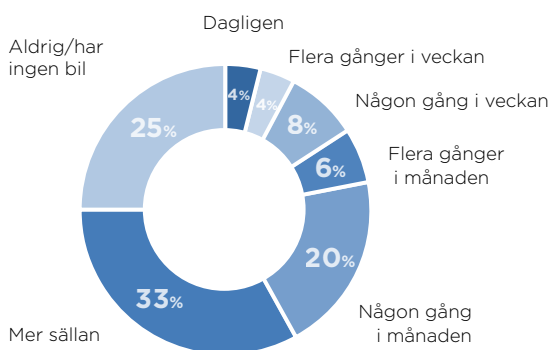
Göteborg har trots allt ett stort utbud av handel och aktiviteter” mitt i smeten”, vilket ställer höga krav på parkeringsmöjligheter under perioder när mycket är på gång.



## LYSSNADE IN KUNDBEHOV UNDER KULTURKALASET

Under Kulturkalaset fanns medarbetare inom Göteborgs Stads Parkering på plats i ett tält i Bältesspännarparken för att diskutera med besökarna vad som händer med parkeringsplatser och möjligheten att röra sig i centrala Göteborg under tiden som Västlänken byggs och stadens förtätas.

– Som bolag behöver vi träffa våra kunder för att få ta del av deras uppfattningar. De förändringar som nu sker skapar oro och frustration. Om vi har kundens fokus i fokus måste alla vara med och möta kunderna. Utan kundkontakter finns det risk att vi fattar sämre beslut eftersom vi inte känner till alla olika behov, säger Maria Stenström, vd för Göteborgs Stads Parkering.



\* Henriksson, Malin, & Aretun, Åsa, Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI, “Åtgärder för att frigöra parkeringsplatser för besöksparkering och potentiella konsekvenser för arbetspendlare: en analys av parkering som social praktik”. VTI-rapport 895, 2016”



## FEM OLIKA MOBILITETSTYPER\* FÖR MÄNNISKORS VARDAGLIGA RESOR IDENTIFIERAS I RAPPORTEN:



**STRESSADE BILISTEN** är en kvinna i 40-årsåldern som är frånskild med delad vårdnad om två barn. Hon bor centralt och relativt nära sitt jobb, men har skolskjutsar i två olika riktningar i stan som gör bil nödvändig under "kaosveckorna" av tidsskäl. Buss, promenad eller cykel är något hon föredrar när hon är ensam.



**HÅLLBARA RESENÄREN** är en singelman i 40-årsåldern som bor en halvmil utanför stadskärnan och som helst cyklar eller åker kollektivt. Av hållbarhets-skäl men också för att det är smidigt, socialt och bekymmersfritt att åka buss. Bilen behöver han när han storhandlar åt sig själv eller sina föräldrar eller går på bio. Han tycker att fler skulle följa hans exempel.



**BEKVÄMA BILISTEN** är några år från pensioneringen och bor bara ett par kilometer från centrum. Barnen har flyttat hemifrån och han har inga skjuts plikter längre, men väljer ändå att ta bilen den relativt korta vägen till jobbet. Han rycker på axlarna åt anklagelserna om att vara en lat miljö-bov. Att cykla eller åka buss finns inte i hans begreppsvärld och han känner att bilen gör honom så flexibel som han vill vara.



**PÅ-LANDET-BILISTEN** bor relativt isolerad med sin man och två söner på landet, 5 mil från stan. En svag lokaltrafik med få turer gör att hon använder bilen flitigt och att hon ser bil in till jobbet i centrum som en nödvändighet för att kunna pendla. "Alla tänker så på landet!".



**MED-BILEN-PÅ-JOBBET-BILISTEN** är en ung kvinna som bor centralt med sin sambo och skulle kunna gå till jobbet på en kvart. Hon tar bilen för att hon ofta behöver den i jobbet och dessutom får sin parkering betald. De dagar hon vet att hon skulle tillbringa på kontoret hade hon gärna cyklat eller gått. Men hon tar ändå bilen eftersom dagparkeringen utanför hennes hus är dyr.

\* Mobilitetstyperna redovisas i VTI-rapport 895 från 2016 på sidan 22-25. Beskrivningarna visar på schabloner. Bland de olika mobilitetstyperna finns personer av olika kön och könsidentiteter. Fler kvinnor än män passar till exempel in på definitionen av den bekväma bilisten.



## INTERVJU JOHAN OLOFSSON:

# *Han anpassar och förändrar steg för steg*

- Gör vi för tvära kast blir det motstånd. På en marknadsavdelning behöver man vara oerhört flexibel samtidigt som man vet åt vilket håll som man vill gå.

Det säger Johan Olofsson, kundansvarig på Göteborgs Stads Parkering.

Det är han som driver bolagets arbete med att anpassa parkeringsanläggningar utifrån kundernas behov. Och i hans värld heter kunderna saker som Bostadsbolaget, idrott- och föreningsförvaltningen, Higab och Älvstranden utveckling, det vill säga kommunala aktörer som låter Göteborgs Stads Parkering ansvara för driften av deras parkeringsanläggningar.

- Vi är som Comviq på Telias nät, säger Johan Olofsson med en liknelse från mobilbranschen.

Men dessa kunder har ju kunder i sin tur och det är deras behov som Johan Olofsson och hans kollegor jobbar med.

- Det gäller att se de olika behoven som finns på olika parkeringsanläggningar beroende på vem som parkerar på de olika ytorna. Jag ställer väldigt många frågor, förhör mig om hur det ser ut på olika ställen och träffar väldigt många människor. Det ger oss information om vad som händer och vad olika personer tycker, säger han.

För att utformningen av en parkeringslösning ska bli bra ska den, enligt honom, fungera både i dag och i framtiden. Och utformningen kan handla om hur många parkeringsplatser som det ska finnas, hur

många av dem som ska kräva tillstånd och hur det går att utforma anläggningen till framtida lösningar såsom självparkerande bilar, shuttlebussar och parkeringar för cyklar med tak.

Vid en centrumanläggning handlar det om att utforma parkeringslösningar som passar näringsidkarna och deras kunders behov. I ett bostadskvarter handlar det om att hitta en mix mellan tillståndplatser och öppna besöksplatser som gör att det alltid finns lediga parkeringsplatser att tillgå. I områden med många arbetsplatser gäller det att se till att det finns några parkeringsplatser med tillstånd som är knutna till särskilda arbetsgivare så att dessa ska kunna ta emot besök.

Den förändring som han generellt vill se är att det finns fler öppna parkeringsplatser för besökande och färre förhyrda parkeringsplatser.

- Det gäller att göra förändringen stegvis och låta förändringen ta tid. Vi har med människor att göra, säger Johan Olofsson.

Att alla dessa platser nu ingår i Parkering Göteborg ser han som en stor fördel.

- Du ska veta att du får tillgång till en parkeringsplats, hur du betalar och att det finns olika betalningsalternativ. Du ska inte behöva tänka på vem som äger marken, säger han.





## INTERVJU ANNICA LEVIN-BRUNELL:

### *Hämtade kunden utanför kontoret*

Annica Levin-Brunell tänkte nytt och mötte kunden utanför kontoret. Så byttes missnöje till en kram.

Det var i oktober som en kund ringde och var upprörd. Parkeringstillståndet som han ansökt om hade inte kommit hem med posten. Annica Levin-Brunell svarade i kundtjänst hos Göteborgs Stads Parkering. Det visade sig att kunden hade missat att logga in på bolagets hemsida och där acceptera det erbjudande som han fått från bolaget.

Kunden ville lösa saken snabbt och bestämde sig för att ta sig till Göteborgs Stads Parkerings kontor på Åvägen i Gädda. Men det visade sig vara lättare sagt än gjort.

Från kontoret såg Annica Levin-Brunell hur en bil åkte runt i området längs med Mölndalsån. Snart ringde kunden igen till kundtjänsten. Han

hittade inte till kontoret.

– Jag berättade för honom hur han skulle köra, men det hjälpte inte. Till slut bad jag honom att stanna där han stod vid ån och att jag skulle komma ut och möta honom, säger Annica Levin-Brunell.

De möttes och Annica Levin-Brunell tog med sig mannen till kontoret. Där ordnade de med parkeringstillståndet.

– Jag fick en stor kram av honom när vi var klara. Han var så glad och tacksam.

Ibland behöver man tänka utanför boxen. Jag gör det som jag kan för att göra det enkelt för kunden. Det handlar om medmänsklighet, säger Annica Levin-Brunell.

## FORTSATT DISKUSSION OM AVGIFTSNIVÅN I LÅNGEDRAG OCH PÅ SALTHOLMEN

Under 2017 har Göteborgs Stads stadsbyggnadskontor bedrivit utredningen T-puls, Trafik- och parkeringssituationen i Långedrag/Saltholmen, på uppdrag av kommunfullmäktige.

Utgångspunkterna har varit att förbättra och utöka parkeringssituationen i Långedrag och Saltholmen samtidigt som boende och företag i Södra skärgården ska erbjudas möjlighet att hyra en exgen parkeringsplats.

Ett förslag till kommunfullmäktige ska presenteras i början av 2018. Göteborgs Stads Parkering har under året ordnat med fler parkeringsplatser vid Kallbadhuset och vid Grefabs småbåtshamn.

Göteborgs Stads Parkering har inte justerat parkeringsavgifterna på Saltholmen och i Långedrag under tiden som utredningen har pågått. När bolagets styrelse tog beslut om att höja avgifterna i enlighet med den fastställda prisstrategin möttes detta med reaktioner från boende och verksamma i området.

– Det är svårt att göra det bra för alla intressenter då önskemålen går isär, säger Maria Stenström, vd för Göteborgs Stads Parkering.

# EN MOTOR FÖR HÅLLBARHET NÄR STADEN VÄXER

När Göteborg växer tar Göteborgs Stads Parkering ansvar för att det ska gå att röra sig i staden. Ett ansvar som gäller också under byggtiden. Men det kräver samarbete med fler för att lyckas.

## FÄRRE PARKERINGSPLATSER SKAPAR DEBATT

Vetskapen bland göteborgare om att 5 000 parkeringsplatser i centrala Göteborg försvinner under de kommande årens många byggprojekt ökar till följd av nyhetsrapportering. Först ut med att beskriva oron var Maria Stenström, vd för Göteborgs Stads Parkering.

Det var i en i september 2016 som hon uttalade sig i Göteborgs-Posten om vad som kommer att hända under bygget av Västlänken och när staden byggs tätare.

Den mediala och politiska debatten tog fart efter att Göteborgs-Posten 9 maj 2017 började publicera en rad nyhetsartiklar på detta tema. "Varannan parkering försvinner i centrala Göteborg" var rubriken på den första artikeln där Maria Stenström bland annat berättade att Göteborgs Stads Parkering sedan 2014 aktivt arbetat med att identifiera platser där det skulle vara möjligt att göra nya tillfälliga eller permanenta parkeringsplatser. Det är först under 2017 som bolaget och de delar av Göteborgs Stad som fattar beslut om hur mark ska användas gemensamt tagit tag i frågan.

– Nu börjar läget bli kritiskt, säger Maria Stenström.

Uppmärksamheten under våren 2017 hade sin grund i att rapporten KomFram, som tagits fram av Göteborgs

Stads Parkering tillsammans med Göteborgs Stads trafikkontor, Västtrafik och Trafikverket, presenterades för politiska beslutsfattare med ansvar för trafikfrågor.

Följden blev flera motioner till kommunfullmäktige och flera debattartiklar. Rapporten har också inneburit att företrädare för Göteborgs Stads Parkering har kommit med i styrgruppen för Västlänken i staden som arbetar med att ta fram ersättningsparkeringar.

– Det är en svår uppgift eftersom mark är en bristvara och Göteborgs Stads Parkering inte äger någon egen mark. För att lösa frågan om ersättningsparkeringar behöver de delar av Göteborgs Stad som ansvarar för mark och byggnation samarbeta med de privata entreprenörerna. Dessa ersättningsplatser måste också vara lätta att ta sig till under byggtiden, säger Maria Stenström.

Just nu menar hon att Göteborgs Stad arbetar reaktivt. Tidplaner för när olika stadsutvecklingsprojekt dras igång förskjuts ibland av olika anledningar. Det är därför viktigt att ha kvalitetssäkrande system för att identifiera och hantera dessa förändringar som påverkar tillgången till parkeringar där måste Göteborgs Stad arbeta bättre tillsammans.

– Dessa förändringar behöver lösas

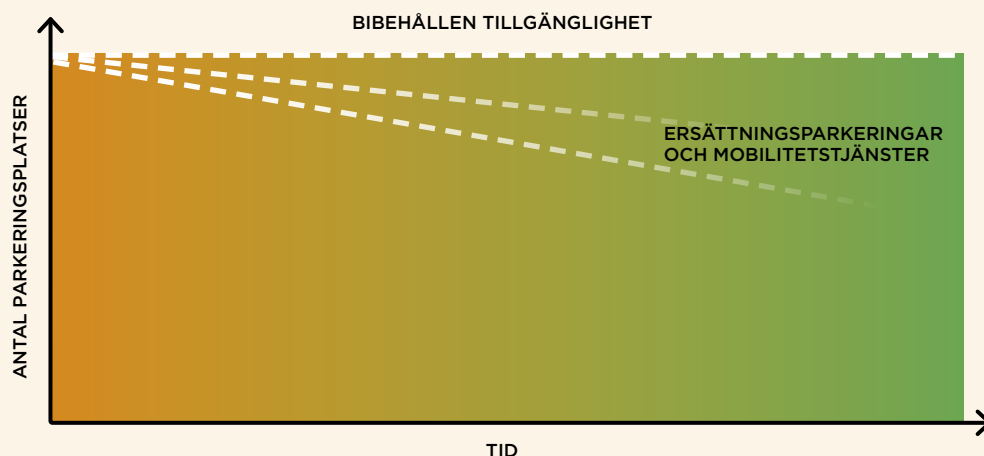
för stadens invånare, besökare och näringsliv, säger Maria Stenström. I förändringsprocessen ställer hon bolagets kunddata till förfogande för att kunna skicka ut riktad information till personer som brukar parkera i olika delar av stan.

## TILLGÄNGLIGHETSBALANSEN ANALYSERAR EFFEKTER AV BORTTAGNA PARKERINGAR

Var någonstans, med hur många och när måste parkeringsplatser ersättas för att staden fortfarande ska uppfattas som attraktiv och tillgänglig? Kan andra mobilitetslösningar ersätta parkeringsplatser?

Dessa frågor arbetar Göteborgs Stads Parkering, trafikkontoret, fastighetskontoret och stadsbyggnadskontoret med inom ramen för det som kallas för tillgänglighetsbalansen. Det är ett verktyg som analyserar effekterna av att parkeringslösningar försvinner och tillkommer i samband med att staden växer.

– Bolagets inriktning är att alla platser som försvinner ska ersättas eller kompenseras med andra lösningar. Det kan handla om att bygga tillfälliga parkeringsplatser på andra ställen, om att få tillgång till andra, privata parkeringar, och öppna dem för allmänheten i ökad utsträckning.



Schematisk skiss som visar hur en förändring över tid behöver kompenseras för att en tillräcklig nivå för mobilitet skall kunna bibehållas för ett relevant geografiskt område. När antalet parkeringsplatser minskar, temporärt eller permanent, behöver dessa ersättas på något sätt med tillfälliga parkeringar på andra ställen, samnyttjande av befintliga parkeringsplatser eller med mobilitetstjänster i någon form.

Det kan också handla om att vi bidrar till förändrade resmönster eller nya sätt att röra sig i staden, säger Lena Lundblad, chef för avdelningen strategisk utveckling inom Göteborgs Stads Parkering.

### GOTT EXEMPEL PÅ KOMMUNIKATION I FÖRÄNDRINGSARBETE

När Göteborgs Stads kommunikationsdirektör Helena Mehner under hösten bjöd in alla kommunikatörer inom kommunen för att de skulle lära sig mer om förändringskommunikation var det Maria Stenström, vd för Göteborgs Stads Parkering, som stod på scenen. Detta tillsammans med Västra Götalandsregionens kommunikationsdirektör och Förvaltnings AB Framtidens vd. Maria Stenström berättade om bolagets resa från att förvalta parkeringsytor till den position som bolaget har i dag med att verka för hållbar mobilitet i staden.

– Kommunikation är en viktig resurs i ett förändringsarbete och måste bäras av den högsta ledningen. Förändringskommunikation handlar bland annat om att vänta med att berätta vad som är det tänkta resultatet av ett arbete tills man vet säkert att man kan leverera, säger Maria Stenström.



### 5000 p-platser bort i Göteborg

**NYTTIGT** Drygt fem tusen parkeringsplatser i centrala Göteborg väntas försvinna de närmsta åren. Hur många som kommer att ersättas är inte klart.

Hanna Sjömanden

Ordföranden i

– Drygt 4000 p-

– Förslaget till

**Västlänken 1**

När det gäller i

– i detta läge i

allt platser för



### Varannan parkering försvinner i centrala Göteborg

**NYTTIGT** Närmare 7 000 p-platser försvinner när Västlänken och andra byggprojekt sätter igång i centrala stan handlar det om mer än varannan plats. – Det är jätteproblematiskt, framförallt för handeln och besöksnäringen, säger Maria Stenström, vd på P-bolaget.

Göteborgs Stads Parkering vill upplysa människor i Göteborgsregionen om att förutsättningarna för att parkera i centrala Göteborg kommer att förändras under de kommande åren.

#### VÄSENTLIG HÅLLBARHETSFRÅGA:

### A TILLGÄNGLIG ATTRAKTIV STAD

I bolagets uppdrag ingår att bidra till att staden är tillgänglig och att förenkla vardagen för boende, verksamma och besökare i Göteborg genom ett enhetligt erbjudande. Frågan är viktig för Göteborgs roll som kärna i Göteborgsregionen och har stor betydelse genom sin påverkan på människors vardag och på stadens attraktivitet, konkurrenskraft och tillväxt.

Göteborgs Stads Parkering bidrar till en tillgänglig attraktiv stad genom att arbeta för ett utbud av parkeringsplatser som motsvarar det aktuella behovet. Därför behöver bolaget arbeta för att parkeringsplatser samnyttjas och för att ha mobilitets- och parkeringsanläggningar i olika geografiska lägen och av olika typer. Tillsammans gör det förutsättningar för att göra staden tillgänglig för alla. Mobilitetslösningarna kan handla om att det är nära till cykelparkering samt bil- och cykelpool. Genom samverkan med olika aktörer kan bolaget bidra med fakta om efterfrågan och behov av parkeringsplatser och därigenom påverka stadens tillgänglighet i olika skeden.

Frågan styrs genom affärsplan och genom kvalitetsledningssystemets kundprocess.

Målet är att åstadkomma en tillgänglighetsbalans, det vill säga en balans mellan parkeringsplatser som försvinner respektive tillkommer, tillfälligt eller permanent, över tid.

---

**Läs mer om vårt arbete med tillgänglighetsbalans på sidan 34-35 och strategiskt arbete med mobilitet på sidan 37.**

---

Tanken är att kunna följa en tillgänglighetbalans av denna typ från och med 2018.



#### VÄSENTLIG HÅLLBARHETSFRÅGA:

### G RESURSHUSHÅLLNING

Ett viktigt perspektiv och medel för att kunna möta upp omvärldsförändringar och kundförväntningar är att bidra till ett effektivt nyttjande av stadens resurser. Genom att göra det möjligt för fler att utnyttja stadens befintliga parkeringsplatser, göra genomtänkta förändringar i befintliga parkeringslösningar eller att i sista hand bygga nytt används stadens mark effektivt.

Genom att samla spridda parkeringsytor i en större anläggning skapas förutsättningar för samnyttjande av parkeringsplatser samtidigt som värdefull mark kan frigöras för till exempel bostadsbyggande. Bolaget arbetar efter fyrstegsprincipen som innebär att i första hand optimera befintliga parkeringsanläggningar och bygga nytt när det verkligen behövs. I alla bygg- och större underhållsprojekt finns det en stor potential att hushålla med resurserna. Valet av konstruktion och material har stor betydelse.

Detta är frågor som hanteras med hjälp av projektspecifika hållbarhetsprogram. Samnyttjande är exempel på en åtgärd som gynnar ett effektivt nyttjande av stadens mark samtidigt

som staden blir mer tillgänglig genom att ökad tillgång till parkeringsplatser.

---

**Läs mer om samnyttjande av parkeringsplatser på sidan 29 och 40 och hur det underjordiska garaget på Skeppsbron innebär att staden får mer byggbar mark på sidan 38.**

---

Frågan styrs genom Göteborgs Stads miljömål och miljöpolicy och av bolagets affärsplan. Frågan styrs också genom bolagets kundprocess, miljöledningssystem och stadens Gemensamma byggprocess samt bolagets hållbarhetsprogram.

Frågan är kopplad till de övergripande målen i affärsplanen "Upplevd god tillgänglighet till staden" och "Effektivt nyttjande av stadens resurser. Bolagets miljömål är att andelen bygg- och underhållsprojekt som använder hållbarhetsprogrammet ska öka. Under 2017 har det funnit projektspecifika hållbarhetsprogram i samtliga relevanta byggprojekt. Nästa år planerar bolaget en översyn av processen för underhållsprojekt för att komma igång även med dem.



## INTERVJU LENA LUNDBLAD:

# *Parkeringsbolaget är en resurs i stadsutvecklingen*

– Vi har ett ansvar för att personer som bor, besöker och jobbar i Göteborg upplever staden som tillgänglig och attraktiv i varje skede av det utvecklingssprång som staden står inför.

Det säger Lena Lundblad, ny avdelningschef för den nya avdelningen för strategisk utveckling.

Hon må vara ny i jobbet på Göteborgs Stads Parkering, men hon har arbetat många år med Göteborgs stadsutveckling i olika ledande roller.

– Jag är väl förtrogen med förändringarna som staden står inför och vilken inriktningen är i många frågor, säger hon.

Lena Lundblad menar att Göteborgs Stads Parkering har en viktig uppgift även tidigt i stadsutvecklingsprocessen.

För avdelningen för strategisk utveckling handlar det om att bidra till att Göteborgs Stad fattar kloka beslut i parkerings- och mobilitetsfrågor.

– Det gäller att se till att bolaget blir ett verktyg för kommunen i arbetet med att föreslå rätt tjänster

för att lösa mobiliteten för olika platser. Vi kan bidra i stadsutvecklingen med vår kunskap om hur parkeringsplatser och närhet till kollektivtrafik, bilpooler, hyrcyklar och andra lösningar påverkar mobiliteten, säger Lena Lundblad.

Ett sätt för bolaget att skaffa sig den kunskapen är att ta fram så kallade områdesplaner som beskriver tillgången till mobilitetstjänster i olika delar av staden.

Ett annat sätt är att studera resmönster med hjälp av den digitala tekniken.

– Vi ska inte bara föreslå lösningar, i vissa lägen är det också lämpligt att vi bygger och ansvarar för nya parkeringsanläggningar, säger Lena Lundblad.

# SKEPPSBRON SKA FÅ ETT GARAGE UNDER VATTNET



Garaget under vattnet med 700 parkeringsplatser blir det första som byggs vid Skeppsbron. Men först har P-arken som flöt på vattnet flyttat därifrån.

## NYA KRAV GER HÖGRE KOSTNAD FÖR SKEPPSBROGARAGET

Bygget av ett garage under vattnet vid Skeppsbron har under året visat sig bli 200 miljoner kronor dyrare än de 630 miljoner kronor som bygget uppskattades till tidigare. Detta på grund av nya krav och önskemål på bygget i fråga om miljö, arkeologi och brandsäkerhet samt osäkerhet om i vilken ordning de olika byggena på Skeppsbron ska byggas.

Själva utformningen av garaget har inte förändrats. Garaget med 700 platser kommer att bli 300 meter långt och byggas längs i stort sett hela kajen från Rosenlundswerket till Stenpirens resecentrum. Alla parkeringsplatser kommer att vara tillgängliga för besökare och boende. Garaget blir lika stort som tre fotbollsplaner och innebär att ny markyta på närmare tre hektar skapas.

Gothenburgs Stads Parkering och trafik-

kontoret samarbetar för att bygga garaget och andra trafiklösningar på Skeppsbron i rätt ordning. Därför stod bygget av upp- och nedfarter till parkeringsgaraget färdigt i december 2017. Detta för att inte hindras av Västlänksbygget. Den planerade byggstarten av själva garaget är satt till någon gång under 2018. Det hela avgörs av politiska beslut. Ett nytt inriktningsbeslut om Skeppsbron ska tas av kommunfullmäktige.

– Garaget kommer att bli en av de första nya byggnader som uppförs på Skeppsbron. Det är ett spännande tekniskt projekt. Geotekniskt är det en utmaning att se till att inte garaget rör sig. Garaget kommer att bidra till stadsutvecklingen i Göteborg genom att erbjuda parkeringsplatser men också för att det kommer att byggas hus, vägar och parker ovanpå garaget, säger Tobias Hagman, avdelningschef för bygg- och fastigheter inom Göteborgs Stads Parkering.

## P-ARKEN PRYDER LÄPPSTIFTET

Längs med Skeppsbrons kaj låg tidigare den flytande P-arken förtöjd. I april fick arken lätta ankar för en älv tur till Lilla Bommen och i juni var den redo att ta emot nya parkeringskunder på sin nya provisoriska plats. Uppdraget är att ersätta de två parkeringsanläggningar med omkring 890 platser som har rivits vid Lilla Bommen för att ge plats åt den nya Hisingsbron.

Nya förtöjningar, betongpålning och en ny påkörningsramp har kostat 30 miljoner kronor. Alla parkeringsplatser i P-arken blockförhyrs nu av Vasakronan, men diskussioner pågår mellan Vasakronan och Göteborgs Stads Parkering om att göra delar av parkeringsplatserna till öppna.

# ETT NYFIKET PARKERINGS- BOLAG SOM INTE STÅR STILLA

## AKTUELLA FORSKNINGSPROJEKT SOM GÖTEBORGS STADS PARKERING MEDVERKAR I:

### ARBPAK - NYA LÖSNINGAR FÖR FRAMTIDENS ARBETSPLATSPARKERING

**Syfte:** Utvecklar styrmedel, planerings- och analysverktyg.

**Ansvarig organisation:** IVL

**Andra samarbetspartners:** Göteborgs Stad, Akademiska hus, Chalmersfastigheter, Johanneberg Science Park, Älvstranden utveckling, Trafikverket, Trafikutredningsbyrån.

### DRIVE ME

Inom DriveMe pågår flera forsknings- och utvecklingsprojekt, om allt från lagstiftning till parkeringsfrågor. Göteborgs Stads Parkering har deltagit i projektet "Självparkerande fordon – parkering som en tillgänglighetsfråga i hållbar stadsutveckling".

### HÅLLBAR MOBILITET SOM TJÄNST

**Syfte:** Utveckla, stimulera och öka implementering av innovativa tjänster inom hållbar och fossilfri mobilitet.

**Ansvarig organisation:** Energimyndigheten

**Regional innovationspartner:** Lindholmen Science Park, tillsammans med intressenter inom upphandling, utveckling och hållbarhet i Västra Götaland.

### SHARED SHUTTLE SERVICES - S3

**Syfte:** Testa delade självkörande minibussar på Lindholmen och Chalmers Campus Johanneberg.

**Ansvarig organisation:** RISE Viktoria

**Andra samarbetspartners:** Autonomous Mobility (Danmark), Volvo Cars, Ericsson, Västtrafik, Trafikkontoret, Karlastaden, Älvstranden utveckling, Stadsbyggnadskontoret, Förvaltnings AB Framtiden, Chalmers tekniska högskola, Sunfleet och Härryda kommun.

### DENCITY

**Syfte:** Utveckla innovativa lösningar för person- och godsmobilitet i tätastadsdelar med höga krav på attraktivitet, tillgänglighet och hållbarhet.

**Ansvarig organisation:** Closer, Lindholmen Science Park

**Andra samarbetspartners:** Göteborgs Stad, RISE Viktoria, Volvo Cars, Ericsson med flera.

### ELENS ROLL FÖR ÖKAD HÅLLBARHET

**Syfte:** Ersättas fossila bränslen med förnybar el genom att ta tillvara ny teknik, systemlösningar och strategiska samarbeten.

**Ansvarig organisation:** Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA - Vägval för ett klimatneutralt Sverige 2045.

**Andra samarbetspartners:** Vattenfall, Volvo, Teknikföretagen, ABB med flera.

### NEPP - En aktiv transportaktörs perspektiv på el- och energisystemets utveckling

**Syfte:** Öka kunskapen om energisystemets utveckling och sårbarhet kopplat till elladdning.

**Ansvarig organisation:** NEPP, North European Energy Perspectives Project.

Att vara en motor för hållbar mobilitet kräver ett engagemang för framtidens transporter, infrastruktur och städer. Därför deltar Göteborgs Stads Parkering aktivt i flera forsknings- och utvecklingsprojekt och har ett eget arbete för omvärldsanalys.

## OMVÄRLDSANALYS - EN NY KOMPETENS INOM BOLAGET

Det gäller att fundera på hur framtidens mobilitet kommer att se ut i takt med att staden och resandet förändras. Därför har bolaget anställt en omvärldsanalytiker.

– Det gäller att känna av trender och förstå innebörden i till exempel delningsekonomi, digitaliseringen och tekniksprånget inom fordonsindustrin. säger Lena Lundblad, avdelningschef för strategisk utveckling. En viktig fråga är att ta reda på hur självkörande bilar påverkar stadsutvecklingen och behovet av parkering.

– Hur planerar och bygger vi en stad som skapar förutsättningar för en utveckling som vi inte vet hur den ser ut och när den kommer? Vi måste arbeta med mer flexibla lösningar framöver, säger Lena Lundblad.

## "AUTO PARKING AND CITY PLANNING" - MED FOKUS PÅ SJÄLVPARKERANDE FORDON.

14 mars arrangerade bolaget ett event på Lindholmen Science Park. Det handlade om en medialt uppmärksam final på ett forskningsprojekt kring självparkerande fordon.

En Volvo-demonstration kombineras med ett ambitiöst seminarieprogram kring möjligheterna med tekniken.

Jonas Bjelfvenstam, statlig utredare,

hörde till deltagarna som uttryckte uppskattning för att ett parkeringsbolag engagerat sig så ambitiöst i en bred framtidsfråga. Drive Me-programmet i Göteborg har forskat på hur självkörande fordon kan bidra med samhällsmässiga nyttoeffekter och skapa nya möjligheter för infrastruktur och stadsplanering. Bakom satsningen ligger Trafikverket, Transportstyrelsen, Göteborgs Stad, Volvo Cars, Lindholmen Science Park, Chalmers och Autoliv.

För Göteborgs Stads Parkering var det en självklarhet att samarbeta med Volvo Cars när det gällde de autonoma fordonens utveckling på parkeringssidan och vilken nytta självkörande fordon kan ha i samhället.

Testbilen har utrustning för att samla in data, som kontinuerligt analyserats för att lägga grunden till framtida parkeringslösningar. Testfärderna har bland annat studerat hur stor svängradie det behövs för autonomt parkerande bilar och vilken lutning som skulle fungera på upp- och nedfarter.

Till att börja med är det lätt att se de personliga fördelarna. Att som förare i en framtid bli avsläppt i närheten av sitt mål – och låta bilen rulla iväg och parkerar sig själv. Minst lika viktigt är att förbättra parkeringssituationen och frigöra centrala kvadratmetrar i staden.

# RESAN MOT FRAMTIDEN SKA VARA HÅLLBAR

Det viktigaste uppdraget för Göteborgs Stads Parkering är att skapa förutsättningar för hållbara transporter. Optimering av parkeringsytor, fler laddstolpar för elbilar och låncyklar vid parkeringsanläggningar är några steg i det arbetet.

## EFFEKTIV HANTERING AV PARKERINGSPLATSER

Bilen tar stor plats i stadsrummet, är kostsam i drift och påverkar klimatet negativt. Bilen innebär också frihet och stora möjligheter för enkla och snabba transporter. Därför arbetar Göteborgs Stads Parkering med att hitta lösningar som kan minska bilanvändandet utan att försämra mobiliteten.

Det kan handla om att främja delat ägande av bilar i till exempel bilpooler, men också att hitta lösningar för att utnyttja befintliga parkeringsanläggningar mer optimalt.

– När en plats står tom ska vi hitta någon annan som vill stå där. Tack vare digitala lösningar och kameror som övervakar beläggningen kan vi samutnyttja våra parkeringsplatser bättre. Det kan handla om att se till att parkeringar samnyttjas av de som är boende i området och har behov främst nattetid med personer som behöver en parkeringsplats i samma område under arbetstid, säger Maria Stenström.

## SAMARBETE MED HYRCYKLAR FÖR BÄTTRE MOBILITET

Bolaget har börjat samarbeta med stadens upphandlade leverantör av hyrcyklar, Styr & Ställ. Detta för att parkeringskunder ska kunna fortsätta resan när bilen är parkerad. Inom kort ska Styr & Ställ-hojar vara möjliga att boka genom Parkering Göteborg-appen.

Samarbetet innebär att det inom kort kommer att finnas tre nya Styr & Ställ-stationer vid Lindholmen Science Park, vid Älvstranden utveckling och vid Volvokoncernens B-port i Lundby.

– Vi ser detta som ett mycket positivt tillskott till de transportlösningar som redan finns till och från Lindholmen. Det blir enkelt att kunna låna en cykel för att ta sig till ett möte, eller ta med på färjan över älven för ett ärende till city. Tillsammans behöver vi främja olika lösningar som kan interagera inom området 'mobilitet som service', säger Niklas Wahlberg, vd på Lindholmen Science Park.

## ELLADDNING - ETT SÄTT ATT GYNNA EN MER HÅLLBAR MOBILITET

Det behövs fler laddplatser för att ladda elbilar. Detta för att fler ska kunna skaffa sig en elbil. Under året har Parkering Göteborg därför lanserat ett erbjudande för laddning av elbilar till kunder med parkeringstillstånd och kunder på besöksparkeringar. Cirka 100 kunder visade intresse och utbyggnaden av laddplatser har börjat där intresset var som störst.

– Det gör att vi investerar där kundbehovet finns och där vi vet att varje plats används. På det sättet får vi ekonomi i satsningen och är resurseffektiva, säger Hanna Munde, chef för marknad och affärsutveckling på Göteborgs Stads Parkering.

Kunder med parkeringstillstånd står ofta parkerad en stor del av dygnet. Därför erbjuds tillståndskunderna en så kallad normalladdning.

– Att ha laddning med låg effekt under längre tid, en så kallad normalladdning, gör att vi undviker höga effekttoppar i elsystemet. När elbilar blir allt vanligare kommer elförbrukningen öka och det kommer påverka elsystemet. Det är då viktigt att undvika effekttopparna för att kunna bibehålla andelen förnyelsebar energi i elsystemet. Höga effekttuttar kan leda till att fossila bränslen med kolkondens används på marginalen, och det vill vi undvika. Genom det här så kan vi också skala upp vårt erbjudande i takt med att elbilarna blir vanligare på marknaden, säger Hanna Munde.

I samband med att erbjudandet lanserades tecknades också avtal med en leverantör, Chargestorm, som levererar laddlösningen. För att kunden ska kunna starta och stoppa sin laddning samt se historik på förbrukning lanserade under året en app som heter "Ladda bilen".

– För besöksladdning har vi ett antal platser och vi installerar nu fler utifrån det behov vi ser och hur befintliga platser används, säger Hanna Munde.

## LASTCYKELPARKERING UTFORMAS PÅ PROV

Lastcyklar behöver också någonstans att stå parkerade, men hur ska en sådan parkering se ut? För att ta reda på det har bolaget under 2017 projekterat en lastcykelparkering i Kvillebäcken som kommer att vara färdigbyggd under 2018. Det hela är ett lärdomsprojekt för att se hur lastcyklar kan bli en del av ett hållbart mobilitetssystem.



## VÄSENTLIG HÅLLBARHETSFRÅGA:

**D** UTSLÄPPS PÅVERKAN  
PÅ KLIMAT OCH HÄLSA

Det ska vara enkelt för parkeringskunderna att resa mer hållbart och därmed bidra till att minska utsläppen till luft från sina transporter. Frågan är viktig eftersom omvärldskraven på minskad klimatpåverkan från transporter är stora samtidigt som parkeringskundernas utsläpp innebär stor miljöpåverkan som bolaget har möjlighet att påverka.

I dag visar Parkering Göteborg-appen var det finns parkering och hur man hittar dit. Genom system för realtidsinformation kan parkeringskunden också få information om hur många lediga platser det finns. Göteborgs Stads Parkering erbjuder lösningar för ett mer hållbart resande, till exempel erbjudande om elladdning, bilpooler, cykelparkeringar och närhet till hyrcyklar. Bolaget verkar också för att parkeringar lokaliseras där resenärer enkelt kan byta till kollektivtrafik, cykel och gång.

Läs mer om appen på sida 25 och om fler Styr & Ställ-stationer på sidan 40-41.

Frågan styrs genom Göteborgs Stads miljömål och miljöpolicy samt av bolagets affärsplan, kundprocess och miljöledningssystem.

**MILJÖMÅLEN ÄR:**

Utsläpp till luft från parkeringskundernas söktrafik ska minska genom realtidsinformation om ledig parkering. Då systemet för realtidsinformation ska bytas ut har ingen förändring mot målet skett i år. Däremot har upphandling genomförts och med den upphandling som planeras till nästa år tillsammans med installation av det nya systemet kommer förbättrade förutsättningar för att minska söktrafiken att finnas.

Utsläpp till luft från parkeringskunderna ska minska genom åtgärder för att främja förändrade resvanor. Genom att våra kunder kan välja att resa utan fossilt drivmedel, använda bilpool och enkelt byta mellan bil, cykel, och kollektivtrafik bidrar bolaget till att främja förändrade resvanor. När hela eller delar av en bilresa kan göras på ett sätt som har lägre miljöpåverkan minskas även utsläpp till luft. I år har bolaget genomfört åtgärder som kraftigt ökat möjligheterna till laddning av elbil men även antalet bilpoolplatser och cykelparkeringar har ökat.

**FLER PARKERINGSPLATSER FÖR ELBILAR, CYKLAR OCH BILPOOLER**

Årets lansering av erbjudande för laddning av elbilar har resulterat i att antalet platser för att ladda elbil har ökat kraftigt. 2017 är ökningen hela 69%. Sedan 2012 har antalet platser för laddning av elfordon nästan tredubblats.

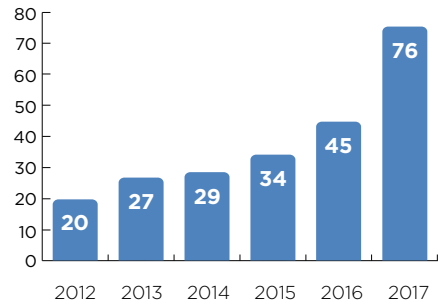
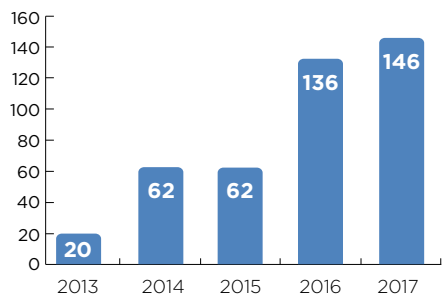
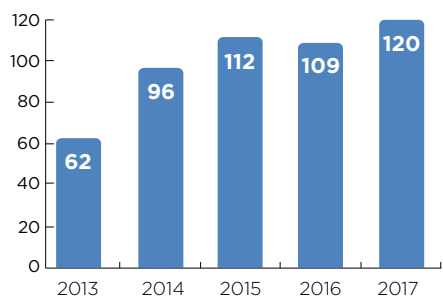
Möjligheterna för att enkelt byta mellan bil och cykel har ytterligare förbättrats under året. Cykelparkeringen i P-hus Skolgatan har förstärkts med tio läsbara platser och stadens låne-cykelsystem har placerats vid ytterligare två av bolagets parkeringsområden.

Efterfrågan på bilpoolplatser har ökat med 11% i år jämfört med 2016. Jämfört med 2013 finns det i dagsläget dubbelt så många platser för bilpoolbilar och dessa finns på dubbelt så många av bolagets parkeringsområden.

**SAMARBETEN FÖR ATT SKAPA HÅLLBAR MOBILITET**

Utifrån bolagets vision om att vara en motor för hållbar mobilitet samarbetar Göteborgs Stads Parkering med näringslivet och andra aktörer i staden på många olika sätt. Det kan till exempel vara garage för lastcykelpool/cyklar, pendelparkering och enkla sätt att betala för en resa även om kunden använder olika färdmedel.

För att bilister snabbt och enkelt ska hitta en ledig parkeringsplats använder vi oss av system för detektering av lediga parkeringsplatser och realtidsinformation för att visa var det finns ledig parkering och hur man hittar dit, både på väg och i vår app. I dagsläget visas 30 centralt belägna parkeringsanläggningar men det befintliga systemet är föråldrat och behöver bytas ut till ett digitalt system. Med ett nytt system finns förbättrade

**PARKERINGSPLATSER MED ELLADDNING****CYKELPARKERINGSPLATSER****BILPOOLSPLATSER**

möjligheter att styra trafiken dit det finns ledig kapacitet och därmed minska klimatpåverkan från bilar som letar parkeringsplats samt förbättra trafikflödet och framkomligheten i staden. Under året har en upphandling gjorts. Nästa år planeras för ytterligare en upphandling och installation av det nya systemet. När systemet är på plats finns förutsättningarna för att alla lediga parkeringsplatser i områden med söktrafik detekteras och visas i realtidsystemet.

#### VÄSENTLIG HÅLLBARHETSFRÅGA:

#### **B** JÄMLIKT GÖTEBORG

I bolagets uppdrag ingår att bidra till minskade skillnader i livsvillkor och hälsa samt att verka mänskliga rättigheter. För alla inom Göteborgs Stad handlar mänskliga rättigheter om likabehandling utifrån diskrimineringsgrunderna, normkritik och HBTQ-frågor.

Göteborgs Stads Parkering arbetar aktivt för att främja jämlikhet och en fungerande vardag för alla genom att lokalisering och typ av parkeringsanläggningar underlättar för gående, cyklister och kollektivtrafik. Bolaget bidrar till att minska utanförskapet genom att erbjuda praktik och arbetstillfällen till personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och till god utbildning för barn och ungdomar, till exempel genom Ung Företagsamhet. Goda rutiner säkerställer att diskriminering motverkas, att kunder och medarbetare bemöts likvärdigt och att mänskliga rättigheter beaktas vid handläggning och beslut.

**Läs mer om praktik för nyanlända på sidan 42 och om krav på social hänsyn i upphandling på sidan 44.**

Frågan styrs genom affärsplan, inklusive likabehandlingsplan, kvalitetsledningssystemets kundprocess, HR-process och process för inköp.

Bolaget följer upp andel upphandlingar med social hänsyn som skapat arbetstillfällen, antal medarbetare som fått utbildning i normkritik, löneskillnader mellan kvinnor och män samt antal fall av diskriminering.

# EN HÅLLBAR STAD ÄR EN STAD FÖR ALLA

Göteborgs Stad satsar långsiktigt på att skapa en mer jämlik stad. Skillnader i livsvillkor ska minska och sammanhållning, tillit och delaktighet ska öka. Bolaget bidrar med mobilitetslösningar som gör staden tillgänglig för alla, praktikplatser och jobb för personer som står långt från arbetsmarknaden.

#### NYANLÄNDA LYFTS IN I JOBB

Göteborgs Stads Parkering och Förvaltnings AB Framtiden driver ett projekt inom ramen för Göteborgs stads stegvisa jobb- och kunskapslyft. Syftet är att ge nyanlända personer praktik och utbildning, såsom svenska för invandrare, SFI, för att de ska kunna arbeta som parkeringsvakter.

Det första steget i projektet handlar om att låta deltagarna göra beläggningsmätningar på centrala parkeringsanläggningar. Steg två innebär att vara parkeringsvärd. I steg 3 praktiserar personer som parkeringsvakt hos Securitas eller Avarn. Det kräver svenskt personnummer.

Hittills har tolv personer deltagit. Av dessa har två personer fått anställning hos bemanningsföretaget Bemannia. Av Bemannia köper bolaget bemanning för beläggningsmätning och till kundtjänst. Under 2018 kommer en ny grupp personer att erbjudas praktikplatser inom bolaget.

#### MOSAIK FÖR MÄNSKLIGA MÖTEN

Göteborgs Stads Parkering och flera andra kommunala bolag i Göteborg samarbetar med bildningsförbundet NBV i projektet Mosaikfabriken som har genomförts inom ramen för Göteborgs kulturkalas sedan 2015.

Syftet är att elever från olika delar av Göteborg ska träffas och tillsammans skapa konstverk i mosaik som gör staden vackrare.

De konstverk som skapades inom projektet under våren 2017 har monterats i gångtunnlar i Angered, Biskopsgården och centrala stan – och i Parkeringshuset Focus.

#### SAMARBETE MED UNG FÖRETAGSAMHET FÖR MINSKAD BILTRAFIK

Göteborgs Stads Parkering stöder för tredje året i rad Ung Företagsamhet. 2017 innebar det samarbete med en avgångsklass på Thoréns Innovation School. Uppdelat på fem grupper har eleverna besvarat frågan: Hur kan vi minska biltrafiken i centrala Göteborg? De har fått stöttning av en kommunikatör under höstterminen och i slutet av januari 2018 presenterade de sina förslag för en jury. På Ung Företagsamhets mässan på Svenska Mässan i mars kommer vinnare att utses. Den vinnande gruppen får sedan komma till bolagets styrelse och berätta om sitt förslag. Arbetet med frågan inom ramen för Ung Företagsamhet har integrerats i undervisningen. Ansvarig lärare, som också forskar, kommer använda satsningen på Ung Företagsamhet i sin forskning.

# HÄR SPARAS PÅ ENERGIN MEN INTE PÅ KRAFTEN

Göteborgs Stads Parkering använder allt mindre energi i sina anläggningar. Det handlar om att planera rätt vid nybyggen och effektivisera vid ombyggnader. Till det kommer egen produktion av solet. Målet är att minska användningen av köpt elenergi för att minska påverkan på klimatet.

## NY TEKNIK MINSKAR ELFÖRBRUKNINGEN

Den elenergi som förbrukas i parkeringsanläggningarnas belysning utgör den största delen av energiförbrukningen i bolagets kärnverksamhet. Göteborgs Stads Parkering har under många år arbetat med energieffektiv belysning, till exempel LED, och energibesparande styrning för att minska elenergiförbrukning. Det betyder att det ska vara rätt ljus, i rätt mängd, vid rätt tid. Nästan samtliga parkeringshus har nu LED-belysning och elförbrukningen per kvadratmeter i parkeringshusen har därmed minskat med cirka en procent i år. På fem år har elförbrukningen i parkeringshusen minskat med hela 29 %. (Se diagram till höger.)

## EGEN PRODUKTION AV SOLEL ERSÄTTER ELINKÖP

Bolaget arbetar aktivt med att minska energiförbrukning men också med att öka den egna produktionen av förnyelsebar el. 2017 har bolaget utfört två större projekt för att öka den egna produktionen av förnyelsebar solet. Det handlar om nästan 1 000 nya moderna, solcellsdrivna betalautomaterna som är självförsörjande på el. Jämfört med de gamla automaterna, som var

anslutna till elnätet, har detta minskat bolagets elförbrukning med cirka 950 MWh per år.

Det handlar också om den solcellsanläggning som har satts upp på Focus-husets tak. Anläggningen försörjer parkeringshuset med förnyelsebar solenergi och minskar behovet av köpt energi med cirka 30 MWh per år. (Se diagram till höger.)

## ENERGIKARTLÄGGNING GER BRA BESLUTSUNDERLAG

Enligt lagen om energikartläggning i stora företag ska Göteborgs Stads Parkering göra en detaljerad energikartläggning minst vart fjärde år och rapportera resultatet till Energimyndigheten. 2017 rapporterade bolaget en sådan kartläggning för första gången. Kartläggningen beskriver bolagets betydande energianvändning och utgör ett beslutsunderlag i arbetet för att genomföra åtgärder som minskar energianvändningen och för att producera egen förnyelsebar el. Resultatet av kartläggningen visar att i bolagets kärnverksamhet utgör förbrukning av elenergi i parkeringshus den enskilt största andelen. Verksamhetsfordon, laddplatser och parkeringsytor som inte är parkeringshus utgör endast en mycket liten del av energianvändningen.

## VÄSENTLIG HÅLLBARHETSFRÅGA:

### F ENERGI

Att ha elenergieffektiva parkeringsanläggningar är viktigt både för miljön och ekonomin. Genom att välja förnyelsebar el och producera egen solet minskar beroendet av fossila resurser och bidrar till Göteborgs Stads mål om att minska klimatpåverkan.

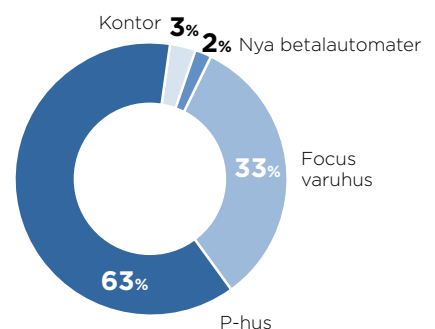
Göteborgs Stads Parkering arbetar systematiskt med åtgärder för energieffektivisering och med att öka egen produktion av el genom installation av solcellsanläggningar.

**Läs mer om egenproduktion av solet på sidan 43 och om våra nya solcellsdrivna betalautomater på sidan 27.**

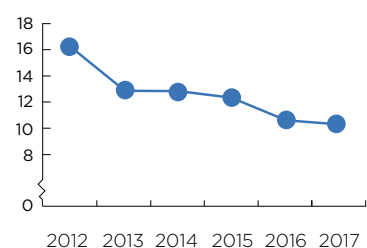
Frågan styrs genom Göteborgs Stads miljömål och miljöpolicy samt av bolagets affärsplan, kundprocess och miljöledningssystem. Energifrågor i byggprojekt styrs även genom Gemensam byggprocess. För att belysningsprojekt ska bidra både till energibesparing och till trygga miljöer används modellen för Sveriges bästa parkering i planeringen.

Miljömålet är att nettoanvändningen av elenergi i nya och befintliga parkeringshus ska minska. Under året har bolaget minskat elenergianvändningen i parkeringshus med en procent, vilket var målsättningen. På fem år har vi uppnått en minskning på hela 29 procent. Cirka 980 MWh köpt elenergi har ersatts med egen produktion av solet från solceller både på betalautomater och i en solcellsanläggning. En utredning om fastigheternas potential för solcellsinstallation har också gjorts.

## FÖRDELNING AV ELFÖRBRUKNING (MWh) 2017



## ELFÖRBRUKNING I PARKERINGSHUS KWh/m<sup>2</sup>





## SOM BESTÄLLARE KAN BOLAGET PÅVERKA SAMHÄLLET

Göteborgs Stads Parkering använder möjligheten att ställa miljömässiga, sociala och etiska krav vid upphandlingar. För att nå önskat resultat krävs uppföljning av leverantörernas arbete.

### TIO UPPHANDLINGAR MED MILJÖKRAV OCH TRE MED SOCIALA KRAV

Under året har Göteborgs Stads Parkering tecknat elva avtal genom egen upphandling. I tio av dessa har leverantörerna bedömts med miljökriterier och i tre har sociala kriterier använts vid upphandlingen.

Social hänsyn är det begrepp som används i svensk upphandlingslagstiftning för att referera till kontraktsbestämmelser som handlar om samhällsansvar och social hållbarhet. Social hänsyn kan vara till exempel sysselsättning, arbetsvillkor, tillgänglighet och etiska villkor. Göteborgs Stads modell för social hänsyn går ut på att skapa möjligheter till anställning för personer i tre prioriterade målgrupper, unga, utrikes födda och personer med funktionsnedsättningar, hos stadens leverantörer via krav eller villkor i upphandlingar. Syftet med modellen är att bidra till Göteborgs framtida kompetensförsörjning samt att stärka integrationen och den sociala hållbarheten i staden.

De upphandlingar som berörs av

modellen är endast de som har en utförandeperiod som sträcker sig längre än fyra månader och där uppdraget kräver mer än en anställd. Mot bakgrund av dessa kriterier har inga av årets upphandlingar lämpat sig för att ställa krav på social hänsyn. Under året har kartläggning och planering genomförts för att kunna ställa uppföljningsbara hållbarhetskrav i kommande upphandlingar.

### KRAV PÅ HÅLLBARHET STÄLLS VID BYGGNATION OCH UNDERHÅLL

Bolagets hållbarhetsprogram innehåller specifika krav för att nå ekologisk och social hållbarhet vid byggnation och underhåll. Genom att bolagets hållbarhetsprogram är integrerat i Göteborgs Stads Gemensam byggprocess säkerställs att alla relevanta bygg- och underhållsprojekt har projektspecifika hållbarhetsprogram.

För att garantera att bolaget följer Göteborgs Stads kemikalieplan och andra relevanta krav för miljöpåpassat

byggande och entreprenader använder bolaget sig av systemlösningar för att göra medvetna kemikalie- och materialval. I systemen görs även uppföljning och dokumentation av avvikelser.

Under 2017 har Göteborgs Stads Parkering påbörjat bygget av in- och utfart till den kommande parkeringsanläggningen på Skeppsbron. Projektet uppfyller kravet på upphandling med social hänsyn och sysselsätter i dagsläget en person. I det fortsatta projektet pågår dialog med representanter från Göteborgs Stad och upphandlad entreprenör. Även underentreprenörer som upphandlas i samverkan enligt bolagets intentionsdokument för projektet kommer omfattas av kravet. I Skeppsbronprojektet används CEEQUAL som är ett certifieringssystem för att bedöma och betygsätta hur väl anläggningsprojekt har hanterat hållbarhetsfrågor. Under året har det inneburit att entreprenören har ställt krav på bland annat materialval, kemikalier och



transporter. Utöver social hänsyn har sociala krav iakttagits genom att skydda kulturhistoriska miljöer och att driva ett nära samarbete med lokalsamhället.

#### UPPFÖLJNING AV AVTAL HAR BLIVIT BÄTTRE MED NY KOMPETENS

En positiv kundupplevelse och en effektiv verksamhet kräver att bolaget har fokus på kärnverksamheten och är en kompetent kravställare och beställare gentemot leverantörer. Under året har beställarkompetensen och uppföljningen av leverantörer utvecklas genom att kompetens tillförts inom bland annat upphandling, juridik och controlling.

För att säkerställa att de leverantörer som verkar inom Parkering Göteborg och som dagligen möter parkeringskunden delar Göteborgs Stads Parkerings syn på uppdraget genomförs regelbundna dialogmöten. Syftet med dialogmötena är att träffas och lära av varandra och utveckla mötet med parkeringskunden genom den gemensamma bilden kring vårt uppdrag, så att vi kan ge fantastisk kundservice.

Dialogmötena hålls två gånger om året och i oktober utbildades sammanlagt 230 personer vid elva tillfällen. De som deltar är medarbetare på Göteborgs Stads Parkerings avdelning Parkering Göteborg och trafikkontorets enhet Parkering Göteborg. Dessutom deltar de leverantörer som möter kunderna i telefon och som parkeringsövervakare. Detta med vetskap om att alla som möter kunderna, oavsett om de är anställda eller leverantörer, påverkar kundens upplevelse. Bolaget har därför

sett att detta sätt att jobba med leverantörerna har gett stor effekt.

Bolaget har ett stort antal leverantörer, i framför allt driften, då det gäller skötsel och underhåll av våra anläggningar. Större delen av utförandet sker i dag genom leverantörsavtal och en mindre del i egen regi. Centralt för bolagets kärnverksamhet är att uppfylla kundernas behov. I och med att alla tjänster är digitala ställs det högre krav på

driftssäkerhet och tillgänglighet.

I dag har bolaget en allt för låg tillgänglighet när det gäller drift och skötsel. För att öka tillgängligheten behöver bolaget säkerställa att det går att åtgärda fel dygnet runt. I dag är detta främst möjligt under kontorstid på vardagar. Det finns ett behov av att kunna leverera drift, ta emot felanmälan och genomföra felavhjälpande åtgärder dygnet runt under alla veckans dagar.

#### VÄSENTLIG HÅLLBARHETSFRÅGA:

##### **E** INKÖP SOM VERKTYG

Som en stor beställarorganisation har Göteborgs Stads Parkering möjlighet att påverka genom att göra val och ställa krav som överensstämmer med uppdraget att bidra till en hållbar utveckling. I sin beställarroll kan bolaget påverka verksamhetens miljö- och klimatpåverkan genom inköpsrutiner för material, produkter och tjänster och genom att ställa krav på leverantörer när det gäller miljö, antikorrup-tion och mänskliga rättigheter. Att tillämpa upphandling med social hänsyn bidrar till minskade skillnader i livsvillkor och hälsa genom ökad sysselsättning för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Göteborgs Stads policyer och riktlinjer för upphandling och inköp är styrande för inköpsprocessen. Inköp i byggprojekt styrs också genom bolagets hållbarhets-

program och GBP, stadens gemensamma byggprocess. Syftet med styrningen är att all anskaffning av varor, tjänster och entreprenader ska baseras på en helhetssyn där stadens gemensamma bästa går före intresset hos en enskild verksamhet. Klagomålsfunktionen för inköp handlar främst om överklagan av upphandling enligt LOU, lagen om offentlig upphandling.

**Läs mer om hur social hänsyn har fungerat i praktiken i projekt Skeppsbron på sidan 44 och hållbarhetskrav i byggprojekt på sidan 44-45.**

Bolaget följer frågan genom att mäta antal egna upphandlingar med miljö- och sociala kriterier och krav på social hänsyn som skapat arbetstillfällen.



# ENHETLIGT BEMÖTANDE KRÄVER ENHETLIG ORGANISATION

Bilden av bolaget som når kunden har under året blivit tydligare. Det kräver också förändringar i organisationen och utbildning av medarbetare.

## **SAMLAD ORGANISATION FÖR PARKERING GÖTEBORG**

Alla inom Göteborgs Stads Parkering som jobbar med att möta kunden inom ramen för Parkering Göteborg har nu samlats inom en avdelning med just det namnet, Parkering Göteborg. Här samlas de som arbetar med kundtjänst, försäljning, skötsel av parkeringsanläggningar och teknisk drift.

Omorganisationen genomfördes 1 april och Daniel Sandström är avdelningschef. Om mötet med kunden ska uppfattas som enhetligt behövs en enhetlig organisation inom bolaget. Det är tanken bakom den nya organisationen.

Arbetet inom Parkering Göteborg sker processinriktat och kvalitetssäkrat. Den övriga verksamheten inom bolaget

har som syfte att utveckla nya tjänster för en tillgänglig och attraktiv stad som efter att de testats och standardiserats kan bli en del av Parkering Göteborg.

– Vi ska vara väldigt duktiga på att leverera tjänster i dag och vara framsynta för att kunna leverera tjänster och lösningar framöver, säger Maria Stenström, vd för Göteborg Stads Parkering.

## **ALLA ANSTÄLLDA HAR FÅTT UTBILDNING OM PARKERING GÖTEBORG**

Under året har alla anställda inom Göteborgs Stads Parkering fått utbildning i vad varumärket Parkering Göteborg står för, vad det nya betalningssystemet innebär och vilka olika mobilitetstyper som man kan möta

utifrån en studie gjord av Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI.

Utbildningen har bestått av egenproducerade korta filmer som de anställda har kunnat ladda ned från en app. Efter det har de anställda fått svara på frågor om det som de har sett. Tjänsten har tagits fram av det Mölndalsbaserade företaget Knowly. Denna utbildning får nu alla nyanställda gå igenom under början av sin anställning.

Utbildningens syfte har därför varit att förbättra kundbemötandet och göra klart att det inom bolaget Göteborgs Stads Parkering finns två varumärken. Dels själva bolaget, Göteborgs Stads Parkering, som både är ett varumärke och en juridisk person, samt varumärket, Parkering Göteborg, som möter kunden.

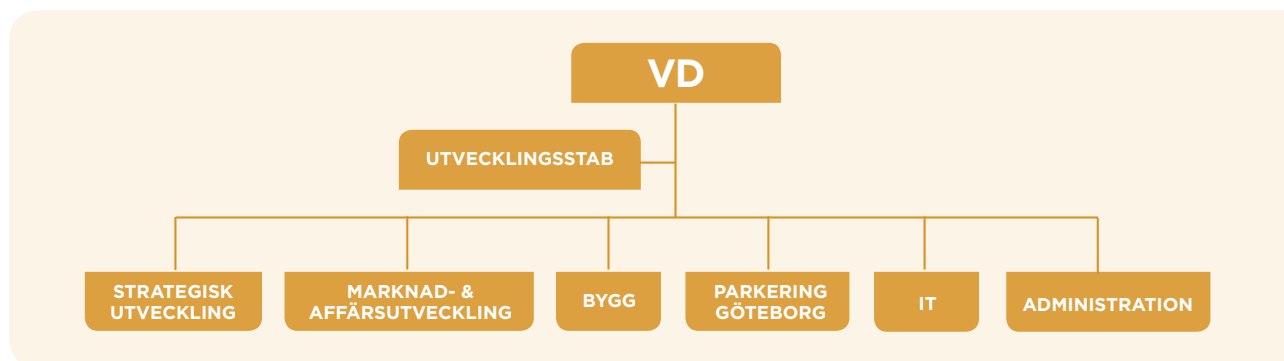
De två varumärkena har också diskuterats under de samlingar med alla anställda som sker efter varje sammanträde med bolagets styrelse. Under dessa samlingar berättar bolagets ledning vilka beslut som har fattats av styrelsen. Syftet är att alla anställda ska vara delaktiga i

bolagets verksamhet och förstå vad som sker inom bolaget.

#### NY RENODLAD ORGANISATION

Bolagets omfattande förändring under senare år har lett fram till en ny organisation för bolaget. Nu finns Parkering

Göteborg som en egen avdelning med ansvar för relationen med parkeringskunderna och driften av parkeringsanläggningarna. Kring verkställande direktören finns nu en utvecklingsstab med personer som arbetar med hållbarhet, miljö, kvalitet, utveckling och juridik.



## INTERVJU LIS NILSSON:

# *Med uppdrag att värna tryggheten i förändringen*



Göteborgs Stads Parkering är ett växande bolag i förändring. Mitt i denna förändring står Lis Nilsson, administrativ chef med ansvar för bland annat ekonomi och Human Resources, HR.

Bolaget har gått från att i huvudsak ha varit inriktat på att förvalta parkeringsanläggningar. I dag är digitala parkeringslösningar bolagets kärna

– Bolaget driver i dag ett utvecklingsorienterat arbete. Vi utmanar oss själva och utvecklar nya tjänster. Det handlar om innovationer. Utmaningen är att få medarbetare att känna trygghet i de snabba förändringarna, säger Lis Nilsson.

Hon talar om att det finns tillit till varandra inom organisationen och en visionär ledning. Trots att antalet medarbetare växer, särskilt inom IT- och

byggverksamheten, är bolaget fortfarande tillräckligt litet för att det ska gå att hålla ihop verksamheterna och kunna träffas alla på en gång.

– Alla vet vilka vi är och vilka vi är till för. Man vet som medarbetare varför man går till jobbet, säger Lis Nilsson.

Det kan vara en orsak till att sjukfrånvaron är så liten som cirka två procent.

Till följd av att bolaget växer pågår nu ett arbete med att se över arbetssätt och behovet av lokaler.

– Vi har lätt att rekrytera. För att det ska fortsätta så är det viktigt med ett

starkt varumärke som arbetsgivare. Därför pågår det ett så kallat Employer Branding-arbete, säger Lis Nilsson.

Hon menar att man behöver vara kreativ för att få ut det mesta av en medarbetare.

– Vi har ett generöst förhållningssätt till kompetensutveckling när vi ser att det stämmer överens med verksamhetens mål, säger hon.

Ett exempel är den engelskspråkiga coach som medarbetarna i kundtjänst har haft under året för att kunna ge bättre hjälp till turister och göteborgare som talar andra språk än svenska. En nyanställd på administrativa avdelningen har fått en coach i svenska för att lära sig kommunicera bättre på svenska.

En attraktiv arbetsgivare värnar lika behandlingsarbetet. Som ett led i det har alla chefer under året utbildats i normkritiskt tänkande.

# MEDARBETARNA FORMAR FRAMTIDEN

Medarbetarnas delaktighet i bolagets utveckling gör förändringarna möjliga. Det bidrar till det låga sjukskrivningstalet och möjligheten att ta emot nya kollegor.

## AFFÄRSPLANEDAG MED ALLA ANSTÄLLDA PÅ PLATS

Arbetet med affärsplanen för 2018 började under Affärsplanedagen som pågick under en eftermiddag i juni. På plats var alla medarbetare. Uppdraget var att blicka in i framtidens utmaningar, möjligheter, tekniska förändringar, kundbehov och kundbeteenden.

Alla deltagare fick i uppdrag att reflektera tillsammans i mindre grupper och sammanfatta sina tankar på post-it-lappar. Dessa placerades sedan på en stor vägg längs en tidsaxel. Reflektionerna handlade om vad olika saker kan innebära för bolaget i stort och för den enskilde medarbetaren.

Nära 600 post-it-lappar blev det som legat till grund för arbetet med affärsplanen för 2018 och för att peka ut viktiga arbetsområden för framtiden. Nytt för detta år är att resultatmålen har kompletterats med de tre fokusområdena "Kundens fokus i fokus", "Medarbetaren - vår viktigaste tillgång" och kraften i "Nätverk och samskapande", samt hur själva arbetet med dessa ska gå till för att balansera mellan att åstadkomma resultat i dag och att bygga kapacitet för att åstadkomma resultat också i framtiden.

## EN FRISK OCH HÅLLBAR ARBETSPLATS

Inom bolaget bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Under året har fokus varit på stress kopplat till att man är näbara

via digitala medier dygnet runt. Detta har diskuterats i alla medarbetarsamtal.

Bolaget är diplomerat inom strategisk kompetensförsörjning för att se till att ha rätt kompetens och personal för att nå sina affärs mål både i dag och i morgon. Varje avdelning gör varje år en kompetensförsörjningsplan där det lyfts fram vilka utvecklingsinsatser som behöver göras.

Varje medarbetare har en årlig friskvårdsförmån. 2017 var den 1 200 kronor. Utöver detta erbjuder bolaget en cykel-förmån på 1 500 kronor. Dessa pengar kan användas för att reparera eller köpa utrustning till sin cykel. Det finns också möjlighet att leasa en cykel privat mot nettolöneavdrag.

Alla medarbetare erbjuds vartannat år hälsoundersökning.

För anställningar som av någon anledning upphör har bolaget ett samarbete med arbetsgivarorganisationen Fastigo och Trygghetsrådet som vägleder arbetstagare i syfte att underlätta för tjänstemän att få nya anställningar.

Vid 62 års ålder kan tjänstemän ansöka om rätt till flexpension (deltidspension). Detta innebär att man kan gå ner i arbetstid utan att det påverkar tjänstepensionen. Syftet med flexpension är att ge möjlighet till ett längre yrkesliv och en mjukare övergång till heltidspensionen. Det skapar också förutsättningar för generationsväxling.

## FÖRSTUDIE FÖR BÄTTRE ANVÄNDNING AV KONTORSLOKALERNA

Göteborgs Stads Parkering mäter inte bara beläggningen på sina parkeringsanläggningar utan också på sina arbetsbord och mötesrum på kontoret. Ambitionen är att utnyttja lokalerna bättre, förbättra den fysiska miljön och andra delar av arbetssituationen. Nu genomför bolaget tillsammans med SENAB Services AB en förstudie för att se hur dagens lokaler kan användas bättre när antalet medarbetare ökar. När medarbetarna fick svara på en enkät om vad de tycker är viktigt på jobbet och hur dessa saker uppfylls i dag. Bland önskemålen märks ostörd arbetsmiljö och möjligheter att arbeta kreativt.

## SVERIGES SNYGGASTE OCH BÄSTA LOKALA APP

Parkering Göteborg-appen, som tagits fram av IT-konsultbolaget HiQ, nominerades till Svenska Designpriset i kategorin Digital - smarttelefon. Av de 20 nominerade i denna kategori placerade sig Parkering Göteborg-appen på femte plats både i juryns bedömning och när allmänheten fick rösta.

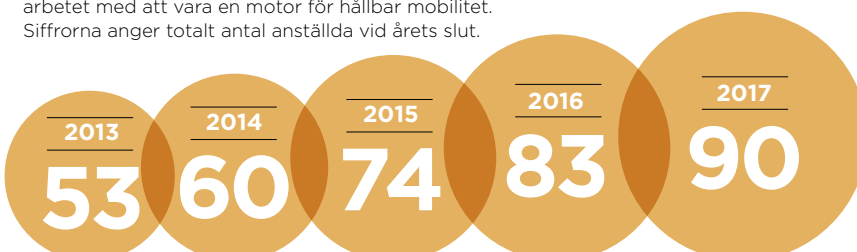
Guld och silver i denna kategori gick till Postnord respektive SJ. Parkering Göteborg-appen placerade sig bäst bland appar som har en lokal målgrupp. Tävlningen arrangeras varje år av Batteri kommunikation.





### ANTAL ANSTÄLLDA I GÖTEBORGS STADS PARKERING

Bolaget fortsätter att växa med allt fler anställda vilket underlättar arbetet med att vara en motor för hållbar mobilitet. Siffrorna anger totalt antal anställda vid årets slut.



#### VÄSENTLIG HÅLLBARHETSFRÅGA:

#### **H** ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Medarbetarna är bolagets viktigaste tillgång som möjliggör leverans och måluppfyllelse. Ett starkt arbetsgivarvarumärke behövs för att kunna attrahera, utveckla och behålla kompetenta medarbetare på en konkurrensutsatt arbetsmarknad.

Bolaget arbetar för engagerade och motiverade medarbetare genom att involvera och lyssna på medarbetarna med syfte att ta tillvara på kunskap och erfarenhet och få varje medarbetare att se sin roll och sitt bidrag till bolagets mål. Goda rutiner säkerställer en trygg och säker arbetsmiljö som förebygger olyckor och ohälsa. Bolaget arbetar med att främja mångfald, jämställdhet, likabehandling och ickediskriminering och eftersträvar en kultur som präglas av transparens och prestigelöshet. Med hjälp av tydliga mål och processer säkerställs bolagets leverans och samarbeten mellan avdelningar. Underleverantörer är en viktig del av vårt kundmöte och är en potentiell rekryteringsbas. Systemet för kompetensförsörjning innehåller analys på bolagsnivå, framtagandet av kompetensförsörjningsplan på avdelningsnivå, utvecklingssamtal inklusive individuella kompetensutvecklingsplaner och uppföljning på avdelnings och bolagsnivå.

#### Läs mer om arbetet för en frisk och hållbar arbetsplats på sidan 48.

Medarbetar- och arbetsmiljöpolicy, riktlinje för Göteborgs Stad och kommunfullmäktiges beslutade budget är styrande. Frågan styrs också genom affärsplan, ledningssystemet för strategisk kompetensförsörjning och det systematiska arbetsmiljöarbetet. Klagomålsfunktioner finns genom facklig samverkan, riskbedömningar, skyddsronder och genom whistleblowerfunktion i Göteborg Stad.

Målet med strategisk kompetensförsörjning är att kunna utföra bolagets uppdrag och få genomförandekraft i affärsplanearbetet för att nå mål och att stärka attraktionskraften mot kund, befintliga och potentiella medarbetare samt andra intressenter. Målet är också att öka beredskapen för och förmåga att effektivt hantera förändringar.

Bolaget följer upp utbildningstimmar, utvecklingssamtal, löneskillnader mellan kvinnor och män.



**EWA REHNSTRÖM** Affärskoordinator

**TAR SIG TILL JOBBET MED:**

Spårvagn 13 från Wieselgrensplatsen.

**SER FRAM EMOT 2018:**

Att åka till New York och springa tjejmilen.



**PETTER EDWARDSON** Systemutvecklare

**TAR SIG TILL JOBBET MED:**

Bil hela vägen till Tomtegaraget.

**SER FRAM EMOT 2018:**

Spela in en skiva i den nya studion.

## INTERVJU EWA REHNSTRÖM OCH PETTER EDWARDSON:

# ”Vi är ett bolag i framkant”

Tillsammans har de jobbat 34 år på bolaget. Den ena är relativt ny och den andra är ett välbekant ansikte för de flesta. Säg hej till Ewa Rehnström och Petter Edwardson

### EN ÖPPEN OCH NÄRA ORGANISATION

Sedan 2009 har det hänt mycket i bolaget. “Det finns ett före och efter Maria”, säger Ewa Rehnström när hon förklarar allt som har hänt de senaste åren och hur kulturen har förändrats, sedan Maria Stenström blev vd.

– Tidigare visste vi inte vad som hände. Det var en sluten ledningsgrupp och allt var hemligt. Nu är vi alla involverade. Alla får vara med och varje vecka informeras det om vad som händer, hur det går och vad som är på gång. Vi gör det tillsammans.

Även Petter Edwardson lyfter fram en öppen och nära organisation.

– Här kan man ta för sig, bidra med idéer och bli lyssnad på. Vi är väldigt mobiliserbara. Vill vi göra någonting nästa vecka och det är en grym grej, så får vi igenom det.

### ETT 32-ÅRIGT ÄVENTYR PÅ BOLAGET

1986 gjorde Ewa Rehnström sin första dag på Göteborgs Stads Parkering.

– Jag trodde att jag bara skulle vara kvar ett år, säger Ewa Rehnström. Men 32 år senare är hon kvar och har hunnit med både det ena och det andra. Äventyret på bolaget började på kundtjänst där hon tillbringade åtta år, sedan vidare till förvaltningsavdelningen i tio år och slutligen marknadsavdelningen där hon i dag jobbar som affärskoordinator.

– När Maria kom 2009 rörde hon om i grytan. Då hade vi ingen mark-

nadsavdelning. Hon gjorde intervjuer med alla, det blev en omorganisation och då hamnade jag på marknaden.

### DEN GRÅA BILDEN STÄMDE INTE

– Va?! Jobbar du på P-bolaget?

Det brukar systemutvecklaren Petter Edwardson få höra när han berättar om var han jobbar. Och han medger att han själv hade en tämligen grå bild av bolaget innan han började arbeta där, tills han insåg vad som egentligen försiggår i huset för snart två år sedan.

– Man ser framför sig parkeringsvakter som går och sätter böter. Men i verkligheten använder vi oerhört moderna verktyg som är det senaste som finns på marknaden.

### ALLA TALAR OM PARKERING

Mycket har hänt, och mycket kommer att hända de kommande åren. Göteborg är en stad i förändring som växer på flera håll. Samtidigt står staden inför många utmaningar när stads-bilden förändras med ny och förbättrad infrastruktur samt nya stadsdelar. Ett högaktuellt samtalsämne bland göteborgarna har då varit parkering – hur ska vi göra när tusentals parkeringar försvinner?

– Det är en av våra stora utmaningar och en stor del av vårt fokus ligger på att hitta nya lösningar. På till exempel Lindholmen, där det byggs väldigt mycket just nu, har vi en utmaning. Det är en stor arbetsplats för många

som i dag tar bilen. Där kan man samnyttja, eller testa shuttlebussar så att personer kan ställa bilen längre bort och i vår app kunna köpa Västtrafikkort eller använda lånecykel, säger Ewa Rehnström.

En stor del av utveckling av parkering i staden går hand i hand med att det skapas digitala och tekniska lösningar. Något som Petter Edwardson arbetar med dagligen.

– Inom fem år kommer vi att ha bilar som kör och hittar i ett garage automatiskt. Även betalningar kommer att ske automatiskt när man parkerar, man kommer inte ens behöva gå in i mobilen. Allt blir bättre, snabbare och det blir mindre krångligt att bygga lösningar och appar.

### STOLTHET ÖVER ATT GÖRA DET BRA FÖR KUNDEN

Film på bio, en hyllad app och ett bolag som växer. Det är inte bara i staden som det händer väldigt mycket. Det lyfter både Ewa Rehnström och Petter Edwardson fram som något väldigt spännande med att jobba på just Göteborgs Stads Parkering.

– Vi gör så mycket just nu som vi aldrig har gjort tidigare, och det får en att känna stolthet. Förut fick kunden anpassa sig efter det vi hade att erbjuda, nu tar vi reda på vad kunden vill ha och försöka skapa något bra för kunden, säger Ewa Rehnström.

– Vi är i framkant, och det tycker jag är väldigt kull!, säger Petter Edwardson.

# GRI-INDEX

**OM HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN**  
För femte året i rad redovisar bolaget sitt hållbarhetsarbete. GRI Global Reporting Initiative som rapporteringsform användes första gången 2016. Denna rapport

har förberetts i enlighet med GRI Standarder på kärnnivå. Den data och information som presenteras avser år 2017 och omfattar hela Göteborgs Stads Parkering AB:s verksamhet.\*

Hållbarhetsredovisningen är kombinerad med årsredovisningen men hållbarhetsinformationen är inte granskad av tredje part utöver det lagstadgade yttrandet enligt årsredovisningslagen, se sid 57.

**Kontaktperson:** Mia Söderberg Tel: 031-774 37 13.

## STANDARDUPPLYSNINGAR

UPPLYSNING	BESKRIVNING	SIDA
<b>Organisationsprofil</b>		
102-1	Organisationens namn	68
102-2	Varumärken och tjänster	10
102-3	Placering av företagets huvudkontor	68
102-4	Länder som företaget är verksamt i	68
102-5	Ägarstruktur och företagsform	58
102-6	Marknader	10
102-7	Organisationens storlek	63
102-8	Personalstyrka	54
102-9	Leverantörskedja	44-45
102-10	Betydande organisatoriska förändringar under redovisningsperioden	52
102-11	Beskrivning av hur organisationen följer försiktighetsprincipen	16-17
102-12	Anslutning till externa deklARATIONER, principer eller andra initiativ	15
102-13	Medlemskap i organisationer	15
<b>Strategi</b>		
102-14	VD-ord	7
<b>Etik och integritet</b>		
102-16	Organisationens värden, principer, standarder och normer för beteende som uppförandekod och etisk policy	10, 16-17
<b>Styrning</b>		
102-18	Företagets struktur för styrning och beslut	16
<b>Intressentrelationer</b>		
102-40	Intressentgrupper organisationen har kontakt med	18-19
102-41	Kollektivavtal	55
102-42	Identifiering och urval av intressenter	18-19
102-43	Organisationens tillvägagångssätt för kommunikation med intressenter	18-19
102-44	Viktiga frågor som identifierats	18-19
<b>Information om redovisningen</b>		
102-45	Enheter som ingår i den finansiella redovisningen	80
102-46	Definition av redovisningens innehåll och frågornas avgränsning	52-53
102-47	Väsentliga frågor	22-23
102-48	Förändringar i information	52
102-49	Förändringar i redovisningen	52
102-50	Redovisningsperiod	52
102-51	Tidpunkt för senaste redovisning	52
102-52	Redovisningsfrekvens	52
102-53	Kontaktperson	52
102-54	Redovisning i enlighet med GRI standarder	52
102-55	GRI-index	52-53
102-56	Extern granskning	52-53

\* Inga betydande organisationsförändringar har skett under redovisningsperioden.

## SPECIFIKA STANDARDUPPLYSNINGAR

UPPLYSNING	BESKRIVNING	SIDA	VAR PÅVERKAN SKER/AVSTEG/KOMMENTAR
<b>Upphandlingsmetoder, GRI 204: Procurement Practices 2016</b>			
103	Väsentlighet, styrning och utvärdering.	16-17, 42	
204-A	Antal upphandlingar med social hänsyn som har lett till praktikplats eller anställning.	44	Påverkan uppstår i organisationen. Organisationen bidrar till påverkan.
<b>Energi, GRI 302: Energy 2016</b>			
103	Väsentlighet, styrning och utvärdering	16-17, 43	
302-1	Energianvändning inom organisationen	43	Utsläpp från elproduktion sker utanför bolagets verksamhet men bolaget bidrar till påverkan genom att våra parkeringsanläggningar är elenergieffektiva och drivs av förnyelsebar el.
302-3	Energiintensitet	43	Se ovan
<b>Utsläpp, GRI 305: Emissions 2016</b>			
103	Väsentlighet, styrning och utvärdering	16-17, 41	
305-3	Andra indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 3)	41	Utsläppen uppstår i parkeringskundernas transporter, utanför bolagets verksamhet. Bolaget är direkt relaterad till påverkan genom vår relation med parkeringskunderna. Vår påverkan på indirekta utsläpp av växthusgaser kan inte beräknas på ett tillförlitligt och rimligt sätt utan mäts genom egna nyckeltal.
305-A	Platser för laddning av elfordon	41	Se ovan
305-B	Parkeringsplats för cyklar	41	Se ovan
305-C	Bilpoolplatser	41	Se ovan
<b>Leverantörers miljöpåverkan, GRI 308: Supplier Environmental Assessment 2016</b>			
103	Väsentlighet, styrning och utvärdering	16-17, 45	
308-1	Nya leverantörer som har bedömts med miljökriterier.	44	Påverkan uppstår i verksamheten genom de inköp vi gör. Organisationen bidrar till påverkan genom inköp och affärsrelation.
<b>Anställning, GRI 401: Employment 2016</b>			
103	Väsentlighet, styrning och utvärdering	16-17, 49	
401-1	Nyanställningar/Antal anställda och personalomsättning	56	Organisationen orsakar påverkan. Påverkan uppstår i verksamhetens hela värdekedja.
<b>Kompetensutveckling, GRI 404: Training and Education 2016</b>			
103	Väsentlighet, styrning och utvärdering	16-17, 49	
404-1	Utbildningstimmar per år och anställd	56	Organisationen orsakar påverkan. Påverkan uppstår i verksamhetens hela värdekedja.
404-2	Program för kompetensutveckling	49	Se ovan
404-3	Andel medarbetare med regelbundna utvecklingssamtal	57	Se ovan
<b>Mångfald och jämställdhet, GRI 405: Diversity and Equal Opportunity 2016</b>			
103	Väsentlighet, styrning och utvärdering	16-17, 49	
405-2	Grundlöner och ersättningar för kvinnor och män	57	Organisationen orsakar påverkan. Påverkan uppstår i verksamhetens hela värdekedja.
<b>Icke diskriminering, GRI 406: Non Discrimination 2016</b>			
103	Väsentlighet, styrning och utvärdering	16-17, 42	
406-1	Antal fall av diskriminering, samt vidtagna åtgärder	57	Påverkan uppstår i organisationen. Organisationen bidrar till påverkan
<b>Mänskliga rättigheter, GRI 412: Human Rights Assessment 2016</b>			
103	Väsentlighet, styrning och utvärdering	16-17, 42	
412-2	Utbildning i mänskliga rättigheter	57	Påverkan uppstår i organisationen. Organisationen bidrar till påverkan
<b>Samhälle, GRI 413: Local Communities 2016</b>			
103	Väsentlighet, styrning och utvärdering	16-17, 36	
413-A	Tillgänglighetsbalans parkering och mobilitet	34-35, 57	Påverkan uppstår utanför organisationen. Organisationen bidrar till påverkan genom samarbeten i Göteborgs Stad.
<b>Leverantörers sociala påverkan, GRI 414: Supplier Social Assessment 2016</b>			
103	Väsentlighet, styrning och utvärdering	16-17, 45	
414-1	Nya leverantörer som har bedömts med socialakriterier.	44	Påverkan uppstår i verksamheten genom de inköp vi gör. Organisationen bidrar till påverkan genom inköp och affärsrelation.
<b>Kundens hälsa och säkerhet, 416: Customer Health and Safety 2016</b>			
103	Väsentlighet, styrning och utvärdering	16-17, 24	
416-A	Upplevd trygghet i parkeringsanläggningarna	24, 56	Parkeringskunders upplevda trygghet följs upp genom kundundersökningar. Bolaget avser att fortsätta med denna typ av uppföljning och definiera ett systematiskt tillvägagångssätt som ger jämförbarhet mellan åren. Påverkan uppstår inom organisationen. Organisationen är orsak till påverkan eller bidrar till då det krävs samarbete för att åstadkomma tryggt och säkert.

# NYCKELTAL

I nedanstående sammanställning redovisas de uppgifter som vi bedömt som relevanta i enlighet med aktuellt GRI Index (se sidorna 52–53). Aktuell

GRI-upplysning anges i vänsterkolumnen. Mät- och beräkningsmetod samt kommentar återfinns i högerkolumnen. Åren som redovisas är 2013–2017 (där uppgifter

finns). Utöver relevanta GRI-uppgifter redovisas även ytterligare ett antal nyckeltal som vi har bedömt som relevanta att följa upp och redovisa.

## GRI-INDIKATOR

		2013	2014	2015	2016	2017	Beräkningsmetod/Kommentar
<b>Personalstyrk</b>							
102-8	Totalt antal tillsvidareanställda				79	87	Uppgifterna togs fram första gången till redovisning enligt GRI 2016. Uppgifterna grundar sig på antalet medarbetare med anställningsavtal den 31 december 2017.
	Därav kvinnor				41	44	
	Därav män				38	43	
	Visstidsanställda kvinnor				4	2	
	Visstidsanställda män				1	1	
	Deltidsanställda kvinnor				1	2	
	Deltidsanställda män				0	1	
	Åldersfördelning tillsvidareanställda						
	<30 år				5	3	
	30 - 50 år				40	51	
	>50 år				34	33	
<b>Kollektivavtal</b>							
102-41	Andel anställda med kollektivavtal, %				100	100	
<b>Upphandlingsmetoder</b>							
204-A	Andel upphandlingar med social hänsyn som skapat arbetstillfällen.				1	0	Avser bolagets egna upphandlingar.
<b>Energi</b>							
302-1	El, MWh	3368	3264	3184	2956	2924	Omfattar köpt elenergi. Elen är Bra Miljöval för samtliga år och levereras av Göteborg Energi. Uppgifterna har tagits fram ur leverantörens energiportal med direkt mätdata som underlag.
302-1	Fjärrvärme, MWh	1516	1539	1391	1410	1353	Omfattar köpt fjärrvärme för uppvärmning av galleria och vissa lokaler i Focushuset. Bolaget äger fastigheten men lokaler är inte kärnverksamhet och förvaltas i sin helhet av Göteborgs Lokaler. Uppgifterna har tagits fram ur leverantörens energiportal med direkt mätdata som underlag.
302-1	Drivmedel, liter				973	947	Omfattar bensin och diesel för verksamhetsfordon. Sammanställning sker utifrån leveransunderlag från leverantören Preem för 2016 och 2017. Denna sammanställning redovisas för första gången i 2017 års redovisning.
302-1	Drivmedel, nm3				7527	5133	Omfattar fordonsgas för verksamhetsfordon, köpt enligt avtal grönas för samtliga år. Sammanställning sker utifrån leveransunderlag från leverantören Fordonsgas för 2016 och 2017. Denna sammanställning redovisas för första gången i 2017 års redovisning.
302-1	Egenproducerad förnyelsebar El, kWh					440	Omfattar egen produktion av el från solceller. Ingen produktion innan 2017. Uppgifterna har tagits fram ur leverantörens energiportal med direkt mätdata som underlag.

		2013	2014	2015	2016	2017	Beräkningsmetod/Kommentar
<b>Energi forts.</b>							
302 -3	Energieffektivitet i parkeringshus, El kWh/m <sup>2</sup>	13,4	13	12,6	11,7	11,6	Beräknas genom elförbrukningen för alla egna parkeringshus utslaget på verksamhetsytan i dessa byggnader.
<b>Utsläpp</b>							
305-3	Andra indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 3)						Vår påverkan på indirekta utsläpp av växthusgaser kan inte beräknas på ett tillförlitligt och rimligt sätt. Egna nyckeltal används för att mäta påverkan på indirekta utsläpp av växthusgaser.
305-A	Laddplatser, antal	27	29	34	45	76	Omfattar publika, tillstånd och förhyrda platser för långsam- och snabbladdning av elbil.
305-A	Antal områden med laddplatser	7	9	10	11	15	Omfattar bolagets egna parkeringsanläggningar.
305-B	Bilpoolplatser, antal	62	96	112	109	121	Omfattar platser för bilar ingående i publik bilpool.
305-B	Antal områden med platser för bilpool	20	33	37	41	43	Omfattar bolagets egna parkeringsanläggningar.
305-C	Parkeringsplatser för cyklar, antal	20	62	62	136	146	Omfattar av bolaget anordnad låsbar, väderskyddad parkeringsplats för cykel.
305-C	Antal områden med cykelparkering	1	4	4	7	7	Omfattar bolagets egna parkeringsanläggningar.
<b>Leverantörers miljöpåverkan</b>							
308-1	Nya leverantörer som bedömts med miljökriterier					10	Avser bolagets egna upphandlingar. Denna sammanställning redovisas för första gången i 2017 års redovisning.
<b>Anställning</b>							
401-1	Nyanställda				8	20	Siffrorna togs fram första gången till redovisning enligt GRI 2016.
	därav kvinnor				5	9	
	därav män				3	11	
	Åldersfördelning nyanställda						
	<30 år				1	1	
	30 - 50 år				6	15	
	>50 år				1	4	
	Personalomsättning, %				8,2	10	
	därav kvinnor				10,5	12,2	
	därav män				5,6	7,8	
<b>Kompetensutveckling</b>							
404-1	Genomsnittligt antal utbildningstimmar per anställningskategori och kön						Uppdelning i anställningskategori är gjord enligt arbetsgivarorganisationen Fastigo klassifieringsystem, Klassigo. Klassigo består av fyra huvudprocesser; bygg, drift och verksamhet, kund, verksamhetsstöd. Dessa anställningskategorier används för första gången i 2017 års redovisning. Siffrorna från 2016 redovisas på samma sätt.
	<b>Bygg</b>						
	kvinnor				20	25,6	
	män				2,6	9,4	
	<b>Drift och verksamhet</b>						
	kvinnor				34	15,6	
	män				10	11,6	
	<b>Kund</b>						
	kvinnor				15,3	63,3	
	män				8,3	30	
	<b>Verksamhetsstöd</b>						
	kvinnor				23	74,2	
	män				24,7	52	

GRI-INDIKATOR

		2013	2014	2015	2016	2017	Beräkningsmetod/Kommentar
404-3	Andel medarbetare med regelbundna utvecklingssamtal, %						Siffrorna togs fram första gången till redovisning enligt GRI 2016.
	<b>Bygg</b>						
	kvinnor				100	100	
	män				100	100	
	<b>Drift och verksamhet</b>						
	kvinnor				100	100	
	män				100	100	
	<b>Kund</b>						
	kvinnor				100	100	
	män				100	100	
	<b>Verksamhetsstöd</b>						
	kvinnor				100	100	
	män				100	100	
<b>Mångfald och jämställdhet</b>							
405-2	Grundlöner och ersättningar för kvinnor och män						Löner sätts på individuell nivå utifrån kompetens och prestation. Osakliga löneskillnader på grund av kön förekommer inte. Se 404-1 för information om siffrornas uppdelning i kategorier.
	<b>Bygg</b>						
	kvinnor				43 500	43 790	
	män				56 282	57 000	
	<b>Drift och verksamhet</b>						
	kvinnor				32 588	31 830	
	män				37 584	36 402	
	<b>Kund</b>						
	kvinnor				37 750	40 957	
	män				44 893	50 635	
	<b>Verksamhetsstöd</b>						
	kvinnor				40 696	44 338	
	män				42 874	47 327	
<b>Icke diskriminering</b>							
406-1	Antal fall av diskriminering samt vidtagna åtgärder				0	0	Vi har inga anmälda fall av diskriminering 2016-2017.
<b>Mänskliga rättigheter</b>							
412-2	Utbildning i mänskliga rättigheter						Samtliga chefer har under 2017 utbildats i normkritik. Utbildningens syfte; normmedvetet ledarskap, mänskliga rättigheter, diskrimineringslagstiftningen.
	Utbildning i mänskliga rättigheter, totalt antal utbildningstimmar				94	14	Siffrorna togs fram första gången till redovisning enligt GRI 2016.
	Andel anställda som utbildats i mänskliga rättigheter, %				37	10	
<b>Samhälle</b>							
413-A	Tillgänglighetsbalans parkering och mobilitet						Per relevant geografiskt område tillgängliga parkeringsplatser över tid i förhållande till behov och beläggning. Arbetet med att ta fram denna upplysning pågår och är avhängig data som inte funnits framme för 2017. Bolaget avser att kunna redovisa en balans av denna typ när realtidsmätning av ledig parkering är i drift.
<b>Leverantörers sociala påverkan</b>							
414-1	Nya leverantörer som bedömts med sociala kriterier					3	Avser bolagets egna upphandlingar. Denna sammanställning redovisas för första gången i 2017 års redovisning.
<b>Kundens hälsa och säkerhet</b>							
416-A	Upplevd trygghet i parkeringsanläggningarna					71%	Avser genomförd kundundersökning för 2017. Resultatet visar andelen kunder som upplever parkeringsplatsen som trygg eller mycket trygg. Kundundersökningen genomfördes genom intervjuer, kvällstid i februari och mars, gällande tre parkeringshus och tre markparkeringar. Bolaget avser att definiera ett systematiskt tillvägagångssätt som ger jämförbarhet mellan åren.



# REVISORNS YTTRANDE AVSEENDE DEN LAGSTADGADE HÅLLBARHETSRAPPORTEN

Till bolagsstämman i Göteborgs stads parkeringsaktiebolag, org.nr 556119-4878

## UPPDRAG OCH ANSVARFÖRDELNING

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2017, på sidorna 4–56 och för att den är upprättad enligt årsredovisningslagen.

## GRANSKNINGENS INRIKTNING OCH OMFATTNING

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

## UTTALANDE

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Göteborg 7 februari 2018

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

**GUNILLA LÖNNBRATT**

AUKTORISERAD REVISOR

# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSEN

## ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Göteborgs Stads Parkerings AB, organisationsnummer 556119-4878 med säte i Göteborg, är ett helägt dotterbolag till Higab AB, organisationsnummer 556104-8587, vilket ägs i sin helhet av Göteborgs Stadshus AB och därmed av Göteborgs Stad. Göteborgs Stadshus AB är uppdelat i underkoncerner, så kallade kluster. Göteborgs Stads Parkering AB ingår i Lokalklustret med Higab AB som moderbolag. Övriga dotterbolag till Higab är Förvaltnings AB GöteborgsLokaler och Älvstranden Utveckling AB.

## STYRDOKUMENT

### Parkeringspolicy

Till vägledning för Göteborgs Stads Parkering och övriga kommunala aktörer finns en parkeringspolicy som kommunfullmäktige antog 2009. Den ger anvisningar om inriktning för planeringen av det framtida parkeringsutbudet och prioriteringar som är viktiga för att stärka staden. Parkeringspolicyn styr mot att parkering som i dag används av yrkesverksamma ska minska eller omvandlas till besöksparkering, och att viss gatuparkering ska ersättas med parkering på tomtmark.

Arbetet med att förverkliga policyn pågår tillsammans med trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret, miljöförvaltningen och alla andra kommunala bolag och förvaltningar som erbjuder parkeringsplatser. Under 2016 antog kommunfullmäktige riktlinjer för parkeringsverksamhet på kommunal mark som ytterligare förtydligar parkeringspolicyns intentioner och skapar förutsättningar för oss att erbjuda hållbara parkeringslösningar.

## Bolagsordning och ägardirektivet

Förutom att förvalta och utveckla befintliga parkeringsanläggningar innebär ägardirektivet att Göteborgs Stads Parkering aktivt ska arbeta med framtidens parkerings- och mobilitetslösningar både för bil och cykel för att öka tillgängligheten till staden och främja nya resvanor. Bolaget ska medverka i stadsplaneringsprocessen för att i ett tidigt skede kunna påverka utformning och innehåll i planarbeten som kommunen driver. Bolaget ska därför ta en aktiv roll i stadsutvecklingen och bidra till att skapa en långsiktigt hållbar stad och främja hållbart resande.

Bolaget ska också medverka till att samordna parkeringserbjudanden som stadens förvaltningar och bolag har för att skapa likabehandling och erbjuda ett enhetligt erbjudande oavsett var på kommunal mark man parkerar. Vidare ska bolaget drivas på ett sådant sätt att vi skapar ekonomiskt utrymme för att kunna agera långsiktigt hållbart för stadens bästa. Ägardirektivet pekar tydligt ut att bolagets verksamhet ska bedrivas utifrån hållbarhet i tre dimensioner: social, ekologisk och ekonomisk.

## Det kommunala ändamålet

Bolagets kommunala ändamål är att samordna och stärka stadsutvecklingen inom parkeringsverksamheten. Med riktlinjer för kommunal parkering enligt parkeringspolicyn finns förutsättningar för att uppfylla ägardirektivet och det kommunala ändamålet.

Bolaget samordnar all kommunal parkering i en struktur som vi kallar Parkering Göteborg i syfte att säkerställa god tillgänglighet för olika målgrupper och för att nyttja kommunalt

ägda parkeringsplatser effektivare.

Under 2017 har samarbetet med de andra kommunala bolag och förvaltningarna fördjupats för att kunna erbjuda ett enhetligt erbjudande oavsett vilken kommunal parkering kunden väljer att parkera på. Göteborgs Stads Parkering äger i dag lokaler som hyrs ut för kommersiella ändamål.

GöteborgsLokaler har i uppdrag att sköta förvaltningen av dem. Utöver detta bedriver bolaget en marginell del parkeringsverksamhet för privata aktörer. Syftet med denna samverkan är att bibehålla tillgängligheten på strategiska platser eller temporärt i ett område som är under ombyggnation.

## VÄSENTLIGA HÄNDELSE

### Samarbete med stadsdelsförvaltningarna

Under året har bolaget successivt tagit över ansvaret för de parkeringsplatser som stadsdelsförvaltningarna tillhandahåller åt sina anställda, brukare och anhörig. Dessa parkeringsplatser är nu integrerade i Parkering Göteborg. Det innebär att bolaget framöver kommer att ansvara för försäljningen av parkeringstillstånd till anställda.

### Parkeringsstrukturen Parkering Göteborg

Alla kommunala parkeringsplatser ingår nu i tjänsten Parkering Göteborg som drivs av Göteborgs Stads Parkering. Parkering Göteborg innebär ett enhetligt bemötande gentemot parkeringskunder på kommunala platser i form av samordnad övervakning, gemensamt avgiftssystem, samlad kundtjänst och framför allt en gemensam app som gör det enkelt att hitta och betala en parkering.

### Utveckling av digitala tjänsteplattformen

Bolaget har skapat en digital plattform som gör det möjligt att erbjuda tjänster som främjar förändrade resvanor och förenklar den hållbara resan. Det handlar bland annat om apparna Parkering Göteborg och Ladda bilen, men också kundportalerna, där kunderna själva kan gå in och köpa tillstånd, är en tjänst som är byggd på den digitala plattformen

### Nya betalautomater

Under året har i stort sett alla Göteborgs stads olika parkeringsanläggningar fått nya enhetliga betalautomater. Nytt är att det går att använda alla bankkort vid betalning och de drivs med solenergi. Till skillnad från kommunala parkeringar i Stockholm och Malmö går det fortfarande att betala med mynt i många kommunala betalautomater i Göteborg.

### Gemensam övervakning med trafikkontoret

Under året har all övervakning övergått i gemensamma avtal där Göteborgs Stads Parkering och trafikkontoret tillsammans har upphandlat två utförare. Antalet parkeringsvakter är det samma som förut, men dessa kan nu arbeta mer effektivt på både tomtmark som allmän platsmark. Alla parkeringsvakter genomgår en gemensam utbildning.

### Färre parkeringsplatser

Förtätningen av centrala Göteborg med nya bostäder och lokaler samt bygget av Västlänken gör att många parkeringsanläggningar försvinner permanent eller tillfälligt under de kommande åren. Bolagets uppfattning är att varje parkeringsplats som försvinner ska ersättas med

en annan parkeringsplats, med andra lösningar som minskar parkeringsbehovet eller lösningar som gör det möjligt att förändra resmönster. Göteborgs Stads Parkering samarbetar i detta arbete med fastighetskontoret, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret.

### Parkeringen på Saltholmen och i Långedrag

Under pågående utredningsarbete, T-puls, om parkeringssituationen på Saltholmen och i Långedrag har inte bolaget velat justera parkeringsavgiften. Nu finns ett förslag till beslut i fullmäktige och under hösten beslutade bolagets styrelse att höja parkeringsavgiften i enlighet med bolagets prisstrategi.

### Parkeringsanläggning på Skeppsbron

En hemställan skickades under hösten till kommunfullmäktige om förändrade förutsättningarna för parkeringsanläggningen. I samband med att projektets genomförandeorganisation kom på plats under året identifierades kostnadsökningar på cirka 200 miljoner kronor. Utöver detta identifierades ytterligare stora risker och osäkerhetsfaktorer vilket kan komma att innebära ytterligare kostnadsökningar.

Bolagets styrelse bedömde att med tanke på projektets komplexitet med olika aktörer samt med de nya förutsättningarna med flera osäkerhetsfaktorer som väsentligt kommer att påverka bolagets ekonomi, krävs fullmäktiges ställningstagande om projektets fortsatta genomförande. På grund av osäkerhet om projektets fortsättning samt identifierat nedskrivningsbehov skrivs hittills nedlagda utgifter ner till värde 0 i bokföringen, vilket innebär

en resultatpåverkan på cirka 72 miljoner kronor.

### INVESTERINGSPLAN

Genom att arbeta med att samordna all kommunal parkering ökar tillgängligheten till staden, investeringsbehovet minskar och bolaget bidrar till att skapa en attraktiv och hållbar stad över tid. På detta sätt nyttjas i första hand de resurser som finns samt samnyttjar dem väl och bygger bara det som verkligen behövs. Göteborgs Stads Parkering är med i planeringsprocessens tidiga skeden, och kan därmed ta ansvar för att rätt saker byggs och stadens befintliga parkeringar används på ett så bra sätt som möjligt. Genom att se tillgång och behov i större områden och över tid skapas lösningar som är rätt dimensionerade – och flexibla utifrån förändrade behov och förutsättningar.

Varje år uppdateras de tioåriga ekonomiska scenarierna, baserade på bolagets tioåriga investeringsprognos, utifrån stadens behov, för att säkerställa att bolaget har en långsiktig ekonomisk uthållighet.

### FASTIGHETSBESTÅND

Parkeringsbolaget äger 26 parkeringsanläggningar, byggda mellan 1973 och 2009. Utöver bilparkering innehåller tre av anläggningarna kontors- och butikslokaler på cirka 14 000 m<sup>2</sup>. Fastigheternas bedömda marknadsvärde uppgår till cirka 2 052 miljoner kronor (1 575 mnkr).

Förbättrade driftnetton och lägre avkastningskrav bidrar till det ökade marknadsvärdet. Samtliga fastigheter har i år externvärderats inför årsbokslutet.

Bolaget värdesäkrar sina fastigheter

genom en långsiktig underhållsplan som tar hänsyn till både tekniska behov och kundbehov.

Förutom att värdesäkra fastigheterna genomförs också åtgärder för att anläggningarna ska vara trygga, säkra och energieffektiva samt ge nöjda kunder. Trygghet och säkerhet är ledord i arbetet med planerat underhåll.

Göteborgs Stads Parkering ansvarar för cirka 69 000 parkeringsplatser. Av dessa äger bolaget cirka 9 000 platser och på 12 000 platser bedrivs parkeringsverksamhet på arrenderad kommunal mark. Resterande 45 000 platser förvaltas på uppdrag av i huvudsak kommunala bolag och förvaltningar. Bland dessa finns 25 000 parkeringsplatser på trafikkontorets gatumark.

Under året har ett parkeringshus utstrangerats. Byggnaden som var upplåten på fastigheten Stampen 2:1 revs i början av året för att möjliggöra byggnation av ett nytt resecentrum.

## INVESTERINGAR

Årets investeringar uppgick till 106 miljoner kronor (64 mnkr). 993 nya solcellsdrivna betalautomater har installerats som förutom att minska energianvändningen ska kopplas ihop med ett realtidssystem som visar lediga platser. P-arken har flyttats till Lilla Bommen för att ersätta de två parkeringshus som försvunnit i samband med att Hisingsbron byggs. På Skeppsbron har norra rampen färdigställts.

## FINANSIERING OCH FINANSIELL RISKHANTERING

Bolaget har en stark finansiell ställning. Det egna kapitalet uppgick vid årsskiftet till 994 852 tkr (954 341 tkr) och soliditeten uppgick till 87 procent

(78 procent). Bolaget har inga lån och är inte räntekänsligt på kort sikt. Stadens (Göteborgs stads totala koncerns) samlade medelförvaltning och finansiella riskhantering samordnas i stadens övergripande finansfunktion under kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Den kommungemensamma finanspolicyn fastställer befogenheter, ansvar samt ramar för hantering av finansieringsbehov, finansiella tillgångar och skulder samt finansiella risker. Med finansiella risker avses ränte-, valutarisk, likviditets- och refinansieringsrisk samt kredit- och motpartsrisk.

## HÅLLBARHETSRAPPORT

Hållbarhetsrapport är upprättad enligt årsredovisningslagen och är integrerad på sidorna 4–56.

## UTBLICK 2018

Den största utmaningen under 2018 är att bibehålla tillgängligheten när Göteborg växer. Under 2018 kommer bygget av Västlänken att påbörjas på allvar samtidigt som byggnationen av nya bostäder och arbetsplatser fortsätter i centrala Göteborg. Detta gör att parkeringsplatser försvinner och det är oklart hur många av dessa som kommer att ersättas. Som motor för hållbar mobilitet kommer Göteborgs Stads Parkering att verka för att ersättningsparkering och andra lösningar som bibehåller rörligheten kommer på plats.

Frågan om tillgång till parkeringsplatser har förutsättning att bli något som diskuteras i den lokala valrörelsen i Göteborg. Det ger Göteborgs Stads Parkering en viktig roll att stå för fakta i debatten.

Västtrafik jobbar nu med att utveckla kollektivtrafiken i Göteborgsregionen. Under 2018 kommer Göteborgs Stads Parkering följa detta arbete noga för att kunna lägga en egen utvecklingsplan för hur bolagets verksamhet ska kunna anpassas till personer som vill kombinera att köra egen bil med att åka med kollektivtrafiken.

Digitaliseringen fortsätter och gör det enklare att arbeta för kvalitet i det interna arbetet på ett effektivt sätt. Det handlar också om att digitalisera mötet med kunden och de kunderbjudanden som bolaget säljer såsom parkeringstillstånd.

Ju fler som använder Parkering Göteborg-appen och de nya betalautomaterna desto mer data om kundernas behov och rörelsemönster samlas hos bolaget. Det är data som kan användas för att få större förståelse för kundbeteenden och förväntningar. Dessa möjligheter ökar när allt fler parkeringsanläggningar under 2018 kommer att utrustas med kameror som registrerar in- och utpassager.

Dessa kameror kommer att göra det möjligt att ge information i Parkering Göteborg-appen om hur många lediga platser som det finns på olika parkeringsanläggningar. Det gör det enklare att planera var man ska parkera vilket minskar behovet av att köra runt för att leta efter en ledig parkeringsplats.

Arbetet med att vara en motor för hållbar mobilitet kommer också under 2018 att innebära många samarbeten med andra aktörer som har förutsättningar att bidra till att Göteborg är en attraktiv, tillgänglig och hållbar stad i dag och i morgon. Det handlar om allt från forskningssamarbeten till medborgardialoger.





# FEM ÅR I SAMMANDRAG

Belopp i tkr (om inte annat anges)

	2017	2016	2015	2014	2013
<b>RESULTATRÄKNING</b>					
Rörelsens intäkter	469 035	469 590	461 557	391 458	343 116
Rörelsens kostnader	-429 992	-327 397	-283 357	-247 811	-255 875
Rörelseresultat	39 043	142 193	178 200	143 647	87 241
Resultat från försäljning av aktier i koncernföretag	-	131 263	-	-	-
Finansnetto	28	127	-328	159	3 219
Resultat efter finansiella poster	39 071	273 583	177 872	143 806	90 460
Bokslutsdispositioner	-108 600	-142 800	-171 700	-140 000	-24 950
Skatt	15 140	76	-1 340	-86	-16 077
Årets resultat	-54 389	130 859	4 832	3 720	49 433
<b>BALANSRÄKNING</b>					
Anläggningstillgångar	425 080	398 044	375 674	368 257	380 446
Omsättningstillgångar	750 177	858 343	643 717	558 304	343 728
Eget kapital	994 852	954 341	706 482	593 160	515 340
Obeskattade reserver	31 500	31 500	31 500	33 500	41 700
Avsättningar	0	2 289	2 372	995	883
Låneskulder	0	0	0	50 000	50 000
Rörelseskulder	148 905	268 257	279 037	248 906	116 251
Balansomslutning	1 175 257	1 256 387	1 019 391	926 561	724 174
<b>LÖNSAMHET/FINANSIERING</b>					
Avkastning på totalt kapital	3,2 %	24,0 %	18,3 %	15,7 %	13,5 %
Avkastning på eget kapital	4,0 %	31,9 %	23,0 %	24,2 %	18,4 %
Soliditet	86,7 %	77,9 %	71,7 %	66,8 %	75,7 %
Justerat eget kapital	1 019 422	978 911	731 052	619 290	547 866
<b>ÖVRIGA NYCKELTAL</b>					
Fastighetsbestånd, m <sup>2</sup>	14 758	14 758	19 670	19 670	19 812
Bedömt marknadsvärde	2 052 200	1 575 056	1 555 151	1 422 194	1 252 108
Antal förvaltade parkeringsplatser	40 067	41 845	42 427	39 850	39 421
- varav ägda	9 186	9 380	9 336	9 481	9 472
Antal anställda vid årets slut	90	83	74	60	53

**AVKASTNING PÅ TOTALT KAPITAL**

Resultat efter finansiella poster plus finansiella poster hänförliga till företagets skulder i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.

**AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL**

Resultat efter finansiella poster exkl övriga rörelseintäkter i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

**SOLIDITET**

Justerat eget kapital/balansomslutning.

**JUSTERAT EGET KAPITAL**

Eget kapital + 78 % av obeskattade reserver.

# FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

## TILL ÅRSSTÄMMANS FÖRFOGANDE STÅR FÖLJANDE VINSTMEDEL (KRONOR):

Ingående balanserade vinstmedel	915 461 340
Aktieägartillskott	94 900 000
Årets resultat	-54 389 498
<b>Summa</b>	<b>955 971 842</b>

Styrelsen föreslår att 955 971 842 kronor balanseras i ny räkning.

## STYRELSENS YTTRANDE ÖVER DET FÖRESLAGNA KONCERNBIDRAGET

Koncernbidrag redovisas som en bokslutsdisposition i resultaträkningen. Årets lämnade koncernbidrag uppgår till 108 600 tkr (142 800).

Styrelsens uppfattning är att det föreslagna koncernbidraget ej hindrar Göteborgs Stads Parkering från att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt, ej heller att fullgöra erforderliga investeringar. Det föreslagna koncernbidraget kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i ABL 17 kap 3§ (Försiktighetsregeln).



# RESULTATRÄKNING

Belopp i tkr

	Not	2017	2016
<b>Rörelsens intäkter</b>	2		
Hysesintäkter		22 545	27 588
Intäkter från parkering		391 800	382 531
Kontrollavgifter		17 959	20 639
Övriga intäkter		36 731	30 173
		469 035	460 931
<b>Rörelsens kostnader</b>	2		
Driftkostnader	3, 4, 5	-214 592	-184 315
Underhållskostnader		-20 981	-9 592
Markarrenden		-100 011	-101 475
Fastighetsskatt		-789	-9 977
Övriga rörelsekostnader		-2 199	-1 053
		-338 572	-306 412
<b>Driftnetto</b>		<b>130 463</b>	<b>154 519</b>
Av- och nedskrivningar	6, 12	-91 420	-15 341
<b>Bruttoresultat</b>		<b>39 043</b>	<b>139 178</b>
Realisationsresultat fastighetsförsäljning		-	3 015
<b>Rörelseresultat</b>		<b>39 043</b>	<b>142 193</b>
Resultat från försäljning av aktier i koncernföretag		-	131 263
Finansnetto	7	28	127
<b>Resultat efter finansiella poster</b>		<b>39 071</b>	<b>273 583</b>
Bokslutsdispositioner	8	-108 600	-142 800
Skatt på årets resultat	9	15 140	76
<b>Årets resultat</b>		<b>-54 389</b>	<b>130 859</b>

# BALANSRÄKNING Belopp i tkr

	Not	2017-12-31	2016-12-31
<b>TILLGÅNGAR</b>			
<b>Anläggningstillgångar</b>			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Övriga immateriella anläggningstillgångar	10	0	0
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Förvaltningsfastigheter	11	296 428	304 083
Markanläggningar		23 948	25 358
Parkeringsbåt		29 728	0
Inventarier		52 710	17 389
Pågående nyanläggningar	12	9 362	51 214
<b>Summa materiella anläggningstillgångar</b>		<b>412 176</b>	<b>398 044</b>
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Uppskjuten skattfordran netto	16	12 904	0
<b>Summa anläggningstillgångar</b>		<b>425 080</b>	<b>398 044</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		18 816	17 593
Fordringar hos koncernföretag		16 857	144 428
Fordringar hos Göteborgs Stad	13	696 412	650 812
Övriga kortfristiga fordringar		16 053	33 895
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	2 040	11 615
<b>Summa kortfristiga fordringar</b>		<b>750 177</b>	<b>858 343</b>
<i>Likvida medel</i>		0	0
<b>Summa omsättningstillgångar</b>		<b>750 177</b>	<b>858 343</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>		<b>1 175 257</b>	<b>1 256 387</b>

	Not	2017-12-31	2016-12-31
<b>EGET KAPITAL OCH SKULDER</b>			
<b>Eget kapital</b>			
<i><b>Bundet eget kapital</b></i>			
Aktiekapital		32 400	32 400
Reservfond		6 480	6 480
<b>Summa bundet eget kapital</b>		<b>38 880</b>	<b>38 880</b>
<i><b>Fritt eget kapital</b></i>			
Balanserat resultat		1 010 361	784 602
Årets resultat		-54 389	130 859
<b>Summa fritt eget kapital</b>		<b>955 972</b>	<b>915 461</b>
<b>Summa eget kapital</b>		<b>994 852</b>	<b>954 341</b>
<b>Obeskattade reserver</b>	15	<b>31 500</b>	<b>31 500</b>
<b>Avsättningar</b>			
Uppskjuten skatteskuld netto	16	-	<b>2 289</b>
<b>Kortfristiga rörelseskulder</b>			
Leverantörsskulder		26 508	27 600
Skulder till koncernföretag		24 975	161 486
Skulder till Göteborgs Stad		42 577	8 368
Skatteskuld		582	3 084
Övriga kortfristiga skulder		7 285	30 272
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	46 978	37 447
<b>Summa rörelseskulder</b>		<b>148 905</b>	<b>268 257</b>
<b>Summa skulder</b>	18	<b>148 905</b>	<b>268 257</b>
<b>SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER</b>		<b>1 175 257</b>	<b>1 256 387</b>

# FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL Belopp i tkr

	Not	2017-12-31	2016-12-31
<b>Aktiekapital</b>			
In- och utgående balanser		32 400	32 400
<b>Reservfond</b>			
In- och utgående balanser		6 480	6 480
<b>Fritt eget kapital</b>			
Ingående balans		915 461	667 602
Aktieägartillskott		94 900	117 000
Årets resultat		-54 389	130 859
<b>Utgående balans</b>		<b>955 972</b>	<b>915 461</b>
<b>SUMMA EGET KAPITAL</b>		<b>994 852</b>	<b>954 341</b>

Aktiekapitalet består av 5 400 aktier med kvotvärde om 6 000 kr.

# KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i tkr

	Not	2017	2016
<b>Den löpande verksamheten</b>			
Rörelseresultat		39 043	273 456
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	19	92 012	-117 601
Erhållen ränta		40	130
Erlagd ränta		-12	-3
Betald skatt		-2 555	16 837
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapital</b>		<b>128 528</b>	<b>172 819</b>
<b>Kassaflöde från förändringar rörelsekapital</b>			
Ökning(-)/minskning(+) av rörelsefordringar		35 870	-35 997
Ökning av rörelseskulder		12 252	17 036
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten</b>		<b>176 650</b>	<b>153 858</b>
<b>Investeringsverksamheten</b>			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-106 143	-64 907
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		-	29 869
Förvärv av dotterföretag		-	-50
Försäljning av dotterföretag		-	131 313
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>		<b>-106 143</b>	<b>96 225</b>
<b>Finansieringsverksamheten</b>			
Amortering av skuld		-	-
Erhållna aktieägartillskott		117 000	108 490
Lämnade koncernbidrag		-142 800	-173 700
<b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>		<b>-25 800</b>	<b>-65 210</b>
<b>ÅRETS KASSAFLÖDE</b>		<b>44 707</b>	<b>184 873</b>
<b>Likvida medel vid årets början</b>		<b>640 940</b>	<b>456 067</b>
Årets förändring av likvida medel		44 707	184 873
<b>Likvida medel vid årets slut</b>		<b>685 647</b>	<b>640 940</b>

# NOTER (belopp i tkr om inte annat anges)

## Not 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

### Immateriella anläggningstillgångar

Dessa anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den beräknade nyttjandeperioden.

### Materiella anläggningstillgångar

#### Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter innehas i syfte att generera hyresintäkter och/eller värdestegring. I begreppet förvaltningsfastigheter ingår byggnader och mark. Samtliga bolagets fastigheter klassificeras som förvaltningsfastigheter.

Fastigheterna redovisas till anskaffningsvärde med tillägg för eventuella värdehöjande förbättringsarbeten samt uppskrivningar och med avdrag för planenliga avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Kostnader för uttagande av pantbrev inräknas i anskaffningsvärdet i den mån de bedöms som värdehöjande, i annat fall redovisas de som driftkostnader. Intäkter från förvaltningsfastigheter redovisas i enlighet med avsnittet Intäkter.

Bolaget tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att samtliga anskaffningsvärden och ackumulerade avskrivningar delats upp på väsentliga komponenter.

Tillkommande utgifter aktiveras om en komponent till väsentlig del byts ut. Även helt nya komponenter aktiveras. Vid byte av komponent görs en utrangering av eventuellt kvarvarande värde av den ersatta komponenten. Denna utrangeringskostnad redovisas i resultaträkningen som övrig rörelsekostnad.

Övriga tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Bolagets fastigheter marknadsvärderas för att fastställa återvinningsvärdet. Värdebedömningen grundar sig på en kassaflödesanalys innebärande att värderingsobjektens värden baseras på nuvärdet av prognostiserade kassaflöden jämte restvärde under en kalkylperiod av tio år. Om det bokförda värdet överstiger återvinningsvärdet skrivs anläggningen ned med erforderligt belopp.

Tidigare gjorda nedskrivningar prövas vid varje bokslutstillfälle. Om behov finns återförs tidigare gjorda nedskrivningar över resultaträkningen.

*Parkeringsbåt, inventarier och övriga anläggningstillgångar*  
Dessa anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den beräknade nyttjandetiden.

#### Pågående ny- och ombyggnationer

Pågående ny- och ombyggnationer värderas till direkta anskaffningskostnader med tillägg för viss del av indirekta kostnader. En individuell värdering görs av varje projekt. Där det finns ett nedskrivningsbehov, görs en nedskrivning direkt till det förväntade värdet enligt värderingsmodellen.

### Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över respektive komponents beräknade nyttjandeperiod. Nyttjandeperioden kan variera från byggnad till byggnad till följd av olika materialval.

#### Planenliga avskrivningar på byggnadens huvudkomponenter görs utifrån följande nyttjandeperioder:

Stomme & grund	60-100 år
Klimatskal	25-40 år
Stammar	30-70 år
Installationer	15-30 år
Inredning	20-30 år
Restpost	20-40 år

## Forts. Not 1

Avskrivning på övriga anläggningstillgångar baseras på anskaffningsvärdet.

### Planenliga avskrivningar på övriga anläggningstillgångar/komponenter görs utifrån följande nyttjandeperioder:

Markanläggningar	20 år
Parkeringsbåt	8-10 år
Inventarier	3-10 år
Immateriella anläggningstillgångar	5 år

### Leasing

Ett finansiellt leasingavtal är ett avtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal. Samtliga leasingavtal redovisas enligt reglerna för operationell leasing.

#### *Leasetagare*

Leasingavgifter vid operationella leasingavtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden, såvida inte ett annat systematiskt sätt bättre återspeglar användarens ekonomiska nytta över tiden.

#### *Leasegivare*

Leasingintäkter vid operationella leasingavtal intäktsförs linjärt över leasingperioden, såvida inte ett annat systematiskt sätt bättre återspeglar hur de ekonomiska fördelar som hänförs till objektet minskar över tiden.

### Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet) i BFNAR 2012:1.

#### *Redovisning i och borttagande från balansräkningen*

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i

balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part och företaget inte längre har kontroll över den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört.

#### *Värdering av finansiella tillgångar*

Finansiella tillgångar värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången.

Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar och övriga fordringar som utgör omsättningstillgångar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Finansiella anläggningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet med avdrag för eventuella nedskrivningar och med tillägg för eventuella uppskrivningar.

#### *Värdering av finansiella skulder*

Långfristiga finansiella skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Kortfristiga skulder redovisas till anskaffningsvärde.

### Ersättningar till anställda

#### *Avgiftsbestämda planer*

Avgifterna för avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad. Obetalda avgifter redovisas som skuld.

### Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

## Forts. Not 1

### **Affärsområde och geografiskt område**

Bolaget bedriver sin verksamhet inom Göteborgs Stad med kunder inom samma geografiska område. Verksamheten omfattar uthyrning och förvaltning av bilplatser och lokaler samt förvaltning av fastigheter.

### **Skatt**

Skatt på årets resultat i resultaträkningen består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser.

Uppskjuten skatteskuld redovisas för alla skattepliktiga temporära skillnader. Uppskjuten skattefordran redovisas för avdragsgilla temporära skillnader och för möjligheten att i framtiden använda skattemässiga underskottsavdrag. Värderingen baseras på hur det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller skuld förväntas återvinnas respektive regleras. Beloppen baseras på de skattesatser och skatteregler som är beslutade per balansdagen och har inte nuvärdesberäknats.

Uppskjutna skattefordringar har värderats till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på innevarande och framtida skattepliktiga resultat. Värderingen omprövas varje balansdag.

### **Intäkter**

Hysesintäkterna aviseras i förskott och periodisering av hyror sker därför så att endast den del av hyrorna som belöper på perioden redovisas som intäkter. I hyresintäkter ingår tillägg såsom utfakturerad fastighetsskatt och värmekostnad. Intäkter från kontant- och kortkortsbetalningar liksom intäkter från telefonparkering avseende bilplatser redovisas i samma period som platsen utnyttjas. Intäkter från kontrollavgifter redovisas i samma period som de utfärdas.

Fastighetsförsäljningar redovisas i samband med att risker och förmåner som förknippas med äganderätten övergår till köparen.

### **Koncernbidrag och aktieägartillskott**

Aktieägartillskott är aktieägartransaktioner och redovisas som en kapitalöverföring, det vill säga som en minskning eller ökning av fritt eget kapital.

Koncernbidrag som erhållits/lämnats redovisas som en bokslutsdisposition i resultaträkningen. Det erhållna/lämnade koncernbidrag har påverkat företagets aktuella skatt.



## Not 2 UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE SAMT KONCERNINTERNA TRANSAKTIONER

	2017	2016
<b>Andel av totala intäkter</b>		
Bolag och nämnder inom Göteborgs Stad	9,3 %	7,5 %
<b>Andel av totala kostnader i rörelseverksamhet</b>		
Bolag och nämnder inom Göteborgs Stad	37,0 %	38,4 %

Moderbolag i den koncern där Göteborgs Stads Parkering AB är dotterbolag och koncernredovisning upprättas är Higab AB, organisationsnummer 556104-8587, med säte i Göteborg. Bolaget står under bestämmande inflytande från moderbolaget samt från moderbolagets ägare Göteborgs Stadshus AB som i sin tur är helägt av Göteborgs Stad. Några transaktioner med ledande befattningshavare eller nyckelpersoner, utöver lön och andra ersättningar (jfr not 4) har inte förekommit.

Vid köp och försäljning av varor och tjänster mellan koncernföretag tillämpas samma principer för prissättning som vid transaktioner med extern part. Köp och försäljning av fastigheter mellan koncernföretag sker till skattemässigt restvärde. Köp och försäljningar av andra anläggningstillgångar sker till bokfört värde.

## Not 3 PERSONAL

	2017	2016
<b>Löner och ersättningar</b>		
Styrelseledamöter och VD	1 458	1 432
Övriga anställda	44 129	35 898
	<b>45 587</b>	<b>37 330</b>
<b>Pensionskostnader</b>		
Styrelseledamöter och VD	348	337
Övriga anställda	6 085	4 643
	<b>6 433</b>	<b>4 980</b>
Övriga sociala kostnader	15 263	12 793
<b>Summa personalkostnader</b>	<b>67 283</b>	<b>55 103</b>

Inga tantiem eller liknande har lämnats.

### Principer för ersättning till styrelse och VD

Till styrelsens ordförande, ledamöter och suppleanter utgår arvode enligt kommunfullmäktiges beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode.

Ersättning till verkställande direktören utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension. Pensionsförmåner och övriga förmåner utgår som en del av den totala ersättningen.

Ersättning till verkställande direktören beslutas av styrelsens presidium i samråd med Göteborgs Stad.

Övriga förmåner avser rese- och kostförmån samt parkeringsförmån.

2017	Grundlön/styrelsearvode*	Övriga förmåner	Pensionskostnader
Styrelsens ordförande	61		
Övriga ledamöter	211		
Styrelsesuppleanter	38		
Verkställande direktör	1 148	16	348
Övriga ledande befattningshavare	3 749	59	1 181
<b>Totalt</b>	<b>5 207</b>	<b>75</b>	<b>1 529</b>

\* Inkl. ersättning för förlorad arbetsinkomst.

2016	Grundlön/styrelsearvode*	Övriga förmåner	Pensionskostnader
Styrelsens ordförande	47		
Övriga ledamöter	200		
Styrelsesuppleanter	61		
Verkställande direktör	1 124	17	337
Övriga ledande befattningshavare	4 095	68	999
<b>Totalt</b>	<b>5 527</b>	<b>85</b>	<b>1 336</b>

\* Inkl. ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Med verkställande direktören har avtal träffats om en ömsidig uppsägningstid av sex månader. Sker uppsägning från arbetsgivarens sida utgår utöver lön under uppsägningstiden ett avgångsvederlag på 18 månadslöner.

### MEDELANTAL ANSTÄLLDA OCH KÖNSFÖRDELNING

	2017	2016
<b>Medelantal anställda</b>		
Kvinnor	46	37
Män	44	36
	<b>90</b>	<b>73</b>

## Forts. Not 3

### FÖRETAGSLEDNINGENS KÖNSFÖRDELNING 2017 (2016)

	Män	Kvinnor	Totalt
Styrelse	6 (6)	4 (4)	10 (10)
VD, övriga ledande befattningshavare	3 (4)	4 (2)	7(6)
<b>Totalt</b>	<b>9 (10)</b>	<b>8 (6)</b>	<b>17 (16)</b>

## Not 4 ARVODE TILL VALDA REVISORER

	2017	2016
Revisionsarvode PwC	136	155
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget PwC	-	-
Skattekonsultation	-	92
Övrig konsultation	22	-

Utöver ovanstående arvode till valt revisionsbolag har arvode utgått för lekmanrevision med 72 tkr (189 tkr).

## Not 5 LEASING

Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

	2017	2016
Förfaller till betalning inom ett år	9 888	9 283
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	11 141	9 688
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	105 702	105 195
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	22 587	23 289
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	52 072	66 009
Förfaller till betalning senare än fem år	13 985	2 190
Under perioden erhållna leasingavgifter	24 527	29 155

Avser uthyrning av lokaler inrymda i parkeringshus.

## Not 6 AV-, NEDSKRIVNINGAR OCH ÅTERFÖRINGAR

	2017	2016
<b>Planenliga avskrivningar i fastighetsförvaltningen</b>		
Markanläggningar	1 880	1 920
Byggnader	9 994	10 736
Inventarier	4 958	2 685
Parkeringsbåt	2 640	-
<b>Nedskrivningar i fastighets- förvaltningen</b>		
Markanläggningar	-	-
<b>Återföring av nedskrivningar i fastighetsförvaltningen</b>		
Byggnader	-	-
<b>Nedskrivningar av pågående nyanläggning</b>		
Pågående nyanläggning	71 948	-
<b>Summa av-, nedskrivningar och återföringar</b>	<b>91 420</b>	<b>15 341</b>

På grund av osäkerhet om Skeppsbroprojektets fortsättning samt identifierat nedskrivningsbehov skrivs hittills nedlagda utgifter ner i det pågående projektet till värde 0 i bokföringen, vilket innebär en nedskrivning med 71 948 tkr.

## Not 7 RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER

	2017	2016
<b>Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter</b>		
Ränteintäkter kommunen	-	-
Ränteintäkter, externa	40	130
Övriga finansiella intäkter	-	-
	40	130
<b>Räntekostnader och liknande resultatposter</b>		
Räntekostnader kommunen	-	-
Räntekostnader, externa	-12	-3
	-12	-3
<b>Finansnetto</b>	<b>28</b>	<b>127</b>

## Not 8 BOKSLUTSDISPOSITIONER

	2017	2016
Lämnat koncernbidrag	-108 600	-142 800
<b>Summa bokslutsdispositioner</b>	<b>-108 600</b>	<b>-142 800</b>

## Not 9 SKATT

Följande komponenter ingår i skatt på årets resultat:

	2017	2016
Aktuell skatt	-7	-7
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-46	0
Uppskjuten skatt	15 193	83
	<b>15 140</b>	<b>76</b>

Skillnaden mellan redovisad skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande skattesats består av följande komponenter:

	2017	2016
Redovisat resultat före skatt	-69 529	130 783
Skatt enligt gällande skattesats (22 %)	15 296	-28 772
Justering av aktuell skatt för tidigare perioder	-45	0
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-104	-35
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	7	28 905
Skatteeffekt schablonränta periodiseringsfond	-25	-
Skatteeffekt övrigt	-	-22
Justering av tidigare års ej beaktade uppskj skatter	11	-
	<b>15 140</b>	<b>76</b>

## Not 10 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2017-12-31	2016-12-31
In- och utgående anskaffningsvärde	4 800	4 800
Försäljning/utrangering	-4 800	-
In- och utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	4 800	4 800
Försäljning/utrangering	-4 800	-
<b>Utgående redovisat värde</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## Not 11 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Bolagets fastigheter har marknadsvärderats av externt värderingsinstitut. Det bedömda marknadsvärdet uppgår till cirka 2 052 mnkr (1 575). Värdeökningen jämfört med föregående år är ett resultat av högre driftnetton och lägre avkastningskrav. Kalkylräntan varierar mellan 6,08–8,12 %.

På grund av osäkerhet om Skeppsbroprojektets fortsättning samt identifierat nedskrivningsbehov skrivs hittills nedlagda utgifter ner i det pågående projektet till värde 0 i bokföringen, vilket innebär en nedskrivning med 71 948 tkr.

	2017-12-31	2016-12-31
<b>Förvaltningsfastigheter</b>		
<b>Avkastningsvärde</b>		
Ingående avkastningsvärde	1 575 056	1 555 151
Investeringar	2 338	2 340
Försäljning	0	-136 328
Övrig värdeökning	474 806	153 893
<b>Utgående avkastningsvärde</b>	<b>2 052 200</b>	<b>1 575 056</b>
<b>Mark</b>		
In- och utgående anskaffningsvärde	39 654	43 095
Försäljning/utrangering	-	-3 441
<b>Utgående planenligt restvärde</b>	<b>39 654</b>	<b>39 654</b>
Taxeringsvärde	129 582	181 126
<b>Byggnader</b>		
Ingående anskaffningsvärden	532 136	599 727
Inköp	-	-
Försäljning/utrangering	-7 672	-69 931
Omklassificeringar från pågående nyanläggningar	2 338	2 340
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	526 802	532 136
Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan	264 356	301 178
Årets avskrivningar	9 994	10 736
Försäljning/utrangering	-7 672	-47 558
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	266 678	264 356
Ingående nedskrivningar	3 350	3 350
Årets återförda nedskrivningar	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	3 350	3 350
<b>Utgående planenligt restvärde</b>	<b>256 774</b>	<b>264 430</b>
Taxeringsvärde	521 289	770 489
<b>Summa förvaltningsfastigheter</b>	<b>296 428</b>	<b>304 084</b>

## Forts. Not 11

	2017-12-31	2016-12-31
<b>Markanläggningar</b>		
Ingående anskaffningsvärde	47 622	47 622
Försäljning/utrangering	-2 413	-
Omklassificeringar från pågående nyanläggningar	750	-
Utgående anskaffningsvärde	45 959	47 622
Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan	19 764	17 844
Försäljning/utrangering	-2 134	-
Årets avskrivningar	1 880	1 920
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	19 510	19 764
Ingående nedskrivningar	2 500	2 500
Årets nedskrivningar	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	2 500	2 500
<b>Utgående planenligt restvärde</b>	<b>23 948</b>	<b>25 358</b>
<b>Parkeringsbåt</b>		
In- och utgående anskaffningsvärde	79 195	79 195
Omklassificeringar	32 368	-
Utgående anskaffningsvärden	111 563	-
Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan	79 195	79 195
Årets avskrivningar	2 640	-
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	81 835	79 195
<b>Utgående planenligt restvärde</b>	<b>29 728</b>	<b>0</b>
<b>Inventarier</b>		
Ingående anskaffningsvärden	56 299	56 651
Inköp	39 877	15 973
Försäljning/utrangering	-20 879	-15 953
Omklassificeringar	509	-372
Utgående anskaffningsvärden	75 806	56 299
Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan	38 910	51 212
Årets avskrivningar	4 958	2 685
Omklassificeringar	0	-28
Försäljning/utrangering	-20 772	-14 959
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	23 096	38 910
<b>Utgående planenligt restvärde</b>	<b>52 710</b>	<b>17 389</b>
<b>Pågående nyanläggningar</b>		
Ingående nedlagda kostnader	51 214	4 664
Under året nedlagda kostnader	66 266	48 934
Under året genomförda omklassificeringar	-36 170	-2 384
Årets nedskrivningar	-71 948	-
<b>Utgående planenligt restvärde</b>	<b>9 362</b>	<b>51 214</b>

## Not 12 UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

En hemställan skickades under hösten till kommunfullmäktige om förändrade förutsättningar för parkeringsanläggningen på Skeppsbron. Bedömda kostnadsökningar uppgår till cirka 200 mnkr, dessutom finns ytterligare stora risker och osäkerhetsfaktorer vilket kan komma att innebära ytterligare kostnadsökningar.

På grund av osäkerhet om projektets fortsättning samt identifierat nedskrivningsbehov skrivs hittills nedlagda utgifter ner till värde 0 i bokföringen, vilket innebär en resultatpåverkan på cirka 72 mnkr. Att fastställa nedskrivningsbehov innebär en väsentlig och svår bedömningsfråga. Bolaget kommer fortsatt att löpande utvärdera och bedöma värderingen av projektet.

## Not 13 FORDRINGAR HOS GÖTEBORGS STAD

I beloppet ingår fordran avseende koncernkonto med 685 647 (640 940). I kassaflödesanalysen klassificeras denna fordran som likvida medel.

## Not 14 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2017-12-31	2016-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	26	776
Förutbetalda försäkringspremier	77	67
Förutbetalda kontraktskostnader	267	176
Övriga förutbetalda kostnader	1 170	10 567
Övriga upplupna intäkter	500	29
	<b>2 040</b>	<b>11 615</b>

## Not 15 OBESKATTADE RESERVER

### Periodiseringsfonder

	2017-12-31	2016-12-31
Avsatt räkenskapsår 2012	10 700	10 700
Avsatt räkenskapsår 2013	20 800	20 800
	<b>31 500</b>	<b>31 500</b>

## Not 16 AVSÄTTNINGAR/ UPPSKJUTEN SKATTEFORDRAN

	2017-12-31	2016-12-31
Uppskjuten skatteskuld	4 390	2 509
Uppskjuten skattefordran	-17 294	-220
	<b>-12 904</b>	<b>2 289</b>

## Not 17 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2017-12-31	2016-12-31
Upplupna lönekostnader	2 817	2 247
Upplupna sociala avgifter	2 283	1 658
Upplupna hyreskostnader	2 343	3 992
Upplupna kostnader material och tjänster	15 310	7 290
Upplupna energikostnader	96	187
Övriga upplupna kostnader	918	185
Förutbetalda hyresintäkter	23 211	21 888
	<b>46 978</b>	<b>37 447</b>

## Not 18 EVENTUALFÖRPLIKTELSE

	2017-12-31	2016-12-31
Fastigo	651	644

## Not 19 JUSTERINGAR FÖR POSTER SOM EJ INGÅR I KASSAFLÖDET

	2017-12-31	2016-12-31
Avskrivningar	19 472	15 341
Nedskrivningar/reversering av nedskrivningar	71 948	-
Rearesultat av sålda anläggningstillgångar	-	-2 805
Rearesultat avyttring av dotterföretag	-	-131 263
Övriga poster	592	1 126
	<b>92 012</b>	<b>-117 601</b>

## Not 20 FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel (kronor):

	2017-12-31
Ingående balanserade vinstmedel	915 461 340
Aktieägartillskott	94 900 000
Årets resultat	-54 389 498
<b>Summa</b>	<b>955 971 842</b>

Styrelsen föreslår att 955 971 842 kronor balanseras i ny räkning.

## Not 21

Inga väsentliga händelser att rapportera har inträffat under perioden 1 januari till 7 februari 2018. De finansiella rapporterna undertecknas den 7 februari 2018 och kommer att framläggas på ordinarie årsstämma den 9 mars 2018.

## GÖTEBORG DEN 7 FEBRUARI 2018

**JESPER JONSTEG**  
ORDFÖRANDE

**GERTRUD INGELMAN**  
1:E VICE ORDFÖRANDE

**MIRZET TURSUNOVIC**  
2:E VICE ORDFÖRANDE

**ANNELI RHEDIN**

**LENA MALM**

**OLOF LINDGÄRDE**

**PARISA REZAEIVAR**

**MARIA STENSTRÖM**  
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Vår revisionsberättelse har lämnats den 7 februari 2018  
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

**GUNILLA LÖNNBRATT**  
AUKTORISERAD REVISOR

Vår granskningsrapport har lämnats den 7 februari 2018

**LARS-OLA DAHLQVIST**  
AV KOMMUNFULLMÄKTIGE UTSEDD LEKMANNAREVISOR

**SVEN JELLBO**  
AV KOMMUNFULLMÄKTIGE UTSEDD LEKMANNAREVISOR



# REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag, org.nr 556119-4878

## RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

### Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag för år 2017. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 58–78 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolags finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

### Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

### Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1–57 samt sidorna 83–85. Utöver annan information i detta dokument rapporterar bolaget till ägaren i rapporten Årsrapport 2017. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

### Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

### Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen. En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: [www.revisorsinspektionen.se/revisorsansvar](http://www.revisorsinspektionen.se/revisorsansvar). Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.



## RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

### Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

### Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag enligt god revisorsd i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

### Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

### Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: [www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar](http://www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar). Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Göteborg den 7 februari 2018  
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

### GUNILLA LÖNNBRATT

AUKTORISERAD REVISOR

# GRANSKNINGSRAPPORT FÖR ÅR 2017

Till årsstämman i Göteborgs Stads Parkerings AB  
Till Göteborgs kommunfullmäktige för kännedom

Org.nr 556119-4878

Vi, lekmannarevisorer utsedda av kommunfullmäktige i Göteborgs kommun, har granskat Göteborgs Stads Parkerings AB:s verksamhet under år 2017.

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas ansvar är att granska om bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, kommunens revisionsreglemente, god revisionsred i kommunal verksamhet och med beaktande av de beslut kommunfullmäktige och årsstämman har fattat. En sammanfattning av utförd granskning har överlämnats till bolagets styrelse och verkställande direktör i en granskningsredogörelse. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Göteborg den 7 februari 2018

**LARS-OLA DAHLQVIST**  
LEKMANNAREVISOR UTSEDD  
AV KOMMUNFULLMÄKTIGE

**SVEN JELLBO**  
LEKMANNAREVISOR UTSEDD  
AV KOMMUNFULLMÄKTIGE

# STYRELSE OCH REVISORER



JESPER JONSTEG



GERTRUD INGELMAN



MIRZET TURSUNOVIC



LENA MALM



ANNELI RHEDIN



OLOF LINDGÄRDE



PARISA REZAEIVAR



LENNART SJÖSTEDT



HAYDER AL-KATTAN



JONAS FORSLIND

## STYRELSE

### Ordinarie ledamöter

Jesper Jonsteg (MP), ordförande sedan mars 2017  
 Gertrud Ingelman (V), 1:e vice ordförande sedan mars 2015  
 Mirzet Tursunovic (M), 2:e vice ordförande sedan mars 2015  
 (tidigare ledamot 2012-2015)  
 Lena Malm (S), ledamot sedan december 2016  
 Anneli Rhedin (M), ledamot sedan januari 2017  
 Olof Lindgärde (L), ledamot sedan mars 2015  
 Parisa Rezaeivar (S), ledamot sedan mars 2015

### Suppleanter

Lennart Sjöstedt (S), ersättare sedan mars 2015  
 (tidigare ledamot 2011-2015)  
 Hayder Al-Kattan (M), ersättare sedan mars 2015  
 Jonas Forslind (S), ersättare sedan december 2016

### Arbetstagarrepresentant

Anita Johansson (Unionen), ledamot  
 Annica Levin Brunell, (Unionen), ersättare

## REVISORER

### Ordinarie auktoriserade revisorer

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB  
 Gunilla Lönnbratt

### Lekmannarevisorer

Lars-Ola Dahlqvist (S)  
 Sven Jellbo (L)

### Suppleanter

Torbjörn Rigemar (S)  
 Ulf Röthmyr (L)

# FASTIGHETSFÖRTECKNING

Stadsdel/ fastighetsbeteckning	Adress	Värdeår	Lokalyta	Antal bilplatser	Taxerings- värde, tkr	Hyses- värde, tkr
<b>Centrum</b>						
Guldheden 754:69	Ehrenströmsgatan	1980		435	16 596	2 698
Gullbergsvass 13:16	Burggrevegatan	2009		160	13 260	4 541
Gårda 32:52	Fabriksgatan 45-49/ Åvägen 40-42	1973	11 564	1 388	307 903	50 601
Gårda 744:382	Johan på Gårdas Gata	1989		466	29 918	7 724
Gårda 744:563*	Fabriksgatan 36/ Tomtegatan	1990		464	25 000	5 201
Heden 22:14	Skånegatan 13	1989		441	40 673	7 793
Heden 40:16*	Södra Vägen 70	2005		298	14 800	3 355
Lorensberg 24:2	Gösta Rahmns Gata 1	1977		163	16 978	2 994
Änggården 33:1 del av*	Ehrenströmsgatan			645		8 113
Inom Vallgraven 51:3						
<b>Kortedala</b>						
Gamlestaden 68:2*	Måns Bryntessonsgatan	1991		51	367	236
<b>Linnéstaden</b>						
Haga 18:4	Bergsgatan 3	1986		319	19 556	3 225
Haga 31:5	Haga Östergata 12 m fl	1992		355	22 100	4 263
Masthugget 29:1	Masthamnsgatan 17	2002		493	25 651	3 963
Änggården 33:2	Per Dubbsgatan 9	1995	1 264	471	31 565	4 347
<b>Lundby</b>						
Brämaregården 37:2	Vågmästaregatan 3	1980		332	12 135	2 946
Rambergstaden 71:2	Inlandsgatan	1970		203	2 639	836
<b>Majorna</b>						
Majorna 104:8	Karl Johansgatan 85	1995	1 322	154	8 567	1 302
Majorna 352:4*	Amiralitetsgatan 3	1997		46	1 683	323
Majorna 721:92	Skärgårdsgatan 6/Fisk- hamnsgatan	1986	102	174	6 798	1 943
<b>Örgryte</b>						
Gårda 744:557	Lagerströmsplatsen	1981		283	5 994	2 156
Lunden 45:12	S:t Pauligatan 42	1979	506	272	10 888	2 320
Olskroken 38:1*	Lilla Olskroksgatan 1-3	2008		233	12 800	2 914
<b>Summa</b>			<b>14 758</b>	<b>7 846</b>	<b>625 871</b>	<b>123 794</b>

\* avser byggnad uppförd på arrenderad mark.



**Produktion:** Welcom.

**Illustrationer:** Welcom.

**Omslagsfoto:** Elias Assar Gustafsson.

**Foto:** Angelica Capitao sidan 50, Carina Gran sidan 11, 22, 23, 26, 28, 30, 44, 46, 61, 62, 79, Elias Assar Gustafsson sidan 1, 25, 32, 33, 47 Faramarz Gosheh sidan 2, 8, 20, 28, 31, 37, Markus Andersson sidan 6, 45, 83, Ola Dyrhill sidan 49, Sören Håkanlind sidan 85, Vilborg arkitekter sidan 38.

**GÖTEBORGS STADS PARKERING AB** Box 7174, 402 33 Göteborg  
**Besöksadress:** Åvägen 17 J i Gårda **Tel:** 031-774 37 00 vx, Fax: 031-13 62 66  
**E-post:** p-bolaget@p-bolaget.goteborg.se [www.p-bolaget.goteborg.se](http://www.p-bolaget.goteborg.se)